

Goriški
Zoran
protagonist
na Lidu

MARKO MARINČIČ

Na 70. filmskem festivalu na beneškem Lido so včeraj prvič predstavili film, ki je v celoti izraz Furianje Julijanske krajine in točneje goriškega okolja. V Tednu kritike, v izbor katerega se je prebil kot edini film iz Italije, so vrteli celovečer Zoran mi nipo te scemo (Zoran moj nečak idiot), prvenec goriškega režisera Mattea Oleotta, v produkciji Transmedie in s pisano slovensko-italijansko igralsko zasedbo in ustvarjalno ekipo.

Vrteli so ga v nabito polni dvorani, publike in strokovna javnost pa sta sprejela z laskavimi ocenami. Navzoča je bila vsa deželna filmska srenja, Dežela FJK pa je bila zastopana na najvišji ravni s predsednico Debora Serracchiani. Po lanskem afetu o Bertoluccijevem filmu o Eluanji Englarji, ki je desno sredino zanesla do maščevalnega črtanja filmskega sklada, pomeni včerajšnja premiera nov začetek za filmsko kulturo v FJK.

Dogodek pa pomeni še veliko več. Gre za zgodovinski mejnik goriških filmskih ustvarjalcev in producentov, katerega korenine segajo v 80. leta prejšnjega stoletja in pionirske delovanje Darka Bratine in njegovega Kinoateljeja. Iz tistih zametkov se je v Gorici razvilo marsikaj. Danes tudi producentska hiša, ki je bila sposobna prinesi v Benetke večkulturnost, prepletanje slovenščine in italijanščine, ki zaznamuje tako film kot goriški prostor, in sposobnost brisanja meja ne samo na zemljevidu, ampak tudi v glavah ljudi.

Vse to je za mednarodno javnost nekaj posebnega in zato zanimivega. Zato je dobrodošel Zoran in mu želimo srečno in uspešno pot v kinodvoranah.

TRST - Včeraj v veliki dvorani Slovenskega stalnega gledališča

Za slovenske šolnike v Italiji se je začel 48. jesenski seminar

BENETKE - Goriški film Mattea Oleotta Zoran na festivalu

Navdušenje na premieri

Po predvajanju na Tednu kritike stopeče ovacije nabito polne dvorane

BENETKE - Neustavljen aplavz in ovacije stopeče publike so včeraj pozdravili premjero filma Zoran moj nečak idiot, ki je bil kot edini italijanski film uvrščen v Teden kritike v okviru 70. festivala v Benetkah. Režiser Matteo Oleotto, igralci Giuseppe Battiston, Rok Prašnikar in Marjuta Slamič, producent goriške Transmedie Igor Prinčič so bili do solz ganjeni. V nabito polni dvorani si ga je ogledala in se od srca nasmejala tudi predsednica dežele FJK Debora Serracchiani. Imeniten dan za goriške filmske navdušence, ki so uspeli v drznem projektu.

Na 10. strani

EVROPSKO KOŠARKARSKO PRVENSTVO

Začetek največjega športnega tekmovanja v osamosvojeni Sloveniji

LJUBLJANA - S sinočnjim odprtjem na Kongresnem trgu v Ljubljani se je začelo evropsko košarkarsko prvenstvo, do slej največje športno ekipo tekmovanje v osamosvojeni Sloveniji. Že danes bodo v prestolnici, v Celju, na Jesenicah in v Kopru tekme 1. kroga v predtekmovalnih skupinah.

Slovenija, ki upa na osvojitev kolajne, se bo v Celju ob 21. uri pomerila s Češko. Ena najmočnejših skupin bo v Kopru (Italija igra danes proti Rusiji morda že odločilno tekmo). Na Obali bo ves teden tudi v znamenju spremjevalnih pobud, navijaških kon na Ukmarejem trgu in v Taverni ter obilo veselja.

Na 16. in 17. strani

BUKOVA ALI HRASTOVA DRVA

BUKOVI PELETI

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

št. 207 (20.835) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 včas Zadrž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Goriči pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 4. SEPTEMBRA 2013

Literarni natečaj
Založništva tržaškega tiska

18

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46 art. 1, comma 1, NE/04

1,20 €

B. VZHOD - Vojna
Iz Sirije zbežalo
že več kot dva
milijona ljudi

ŽENEVA - Iz Sirije je zbežalo že več kot dva milijona ljudi, kar je desetkrat več kot pred letom dni, poleg tega je znotraj države zaradi konflikta še 4,25 milijona razseljenih oseb, je v Ženevi sporočil Visoki komisariat ZN za begunce (UNHCR). Ameriški predsednik Barack Obama je medtem prepričan, da mu bo kongres odobril posredovanje v Siriji.

Na 11. strani

Zgonik: zagonetka s šolskim avtobusom

Na 4. strani

Konec meseca bo v Trstu festival Next

Na 8. strani

Benetke »osvajajo« tudi Ljubljano

Na 9. strani

Zabodel ga je v središču Tržiča

Na 13. strani

Fotografija za začetek sezone KC Lojze Bratuž

Na 13. strani

Abonmaja KULTurice in Petki v Srednji bosta izvedena le v primeru minimalnega števila prijav (vsaj 50 prijav za posamezni abonma). V primeru, da se abonma ne izpelje, se denar plačnikom vrne.

URNIK BLAGAJNE v mesecu septembru: od ponedeljka do petka od 10h do 17h in uro pred prireditvijo na dan prireditve.

Abonmaje vpisujemo do 30. septembra 2013.

Abonma je lahko tudi primerno darilo vašim bližnjim

Tel. 00386 5 731 20 10

e-pošta: info@kosovelovdom.si

TRST - Včeraj v veliki dvorani SSG slovesno odprtje 48. jesenskega seminarja za slovenske šolnike v Italiji

Seznanili se bodo z novimi dognanji in primeri dobre šolske prakse v Sloveniji

Pozdrav predstnikov šolskih oblasti Slovenije in Italije - Branko Marušič predaval o stoletnici slovenske gimnazije v Gorici

TRST - Možnost slovenskih šolnikov v Italiji, da se seznanijo z novimi dognanji in primeri dobre šolske prakse in Republike Sloveniji, pa tudi priložnost za predavatelje iz Slovenije, da se seznanijo s stvarnostjo slovenskega šolstva v Italiji. Vse to prinaša tradicionalni, že 48. jesenski seminar za vzgojitelje, učitelje in profesorje šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji, ki se je začel včeraj dopoldne v veliki dvorani Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, trajal pa bo do petka.

Seminar na podlagi mednarodnih dogovorov ponuja Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije v sodelovanju z Deželnim šolskim uradom za Furlanijo Julijsko krajino in Uradom za slovenske šole, strokovno pa ga pripravi in program oblikuje Zavod Republike Slovenije za šolstvo, namenjen pa je približno 450 šolnikom, ki bodo lahko v prihodnjih dneh sledili srečanjem v okviru trinajstih ciljnih skupin, ki bodo potekala na Općinah, Proseku in v Gorici (program objavljamo na drugem mestu).

Slovenske šole - bogastvo za FJK

Slavnostnega odprtja seminarja, ki ga je uvedel nastop mlade harfistke Eve Škarbar, gojenke Glasbene matice, povezovala pa sta ga višja pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji in vršilec dolžnosti načelnika Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za FJK Tomaž Simčič, se je udeležila množica šolnikov s Tržaškega, Goriškega in Vidmenga ter številni predstavniki družbenega in političnega življenja Slovencev v Italiji ter deželne in krajevnih uprav, pa tudi šolskih oblasti Slovenije in Italije, ki so prinesli svoj pozdrav.

Tako je Pietro Biasiol iz Deželnega šolskega urada za FJK med drugim poudaril, kako slovenske šole nudijo dejeli bo-

Udeleženci odprtja seminarja (desno) poslušajo predavanje Branka Marušiča (zgoraj). Na spodnjem posnetku pedagoška svetovalka Andreja Duhovnika Antonija in v.d. načelnika Urada za slovenske šole Tomaž Simčič.

KROMA

gastvo in perspektivo mednarodnega značaja tudi z načrtovanjem z dvema različnima šolskima sistemoma, medtem ko je vršilka dolžnosti direktorice Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo pri slovenskem ministrstvu za izobraževanje Vlasta Poličnik poudarila, kako se bo na teh območjih izkazala politika evropeizma, nove demokracije in prijazne globalizacije in dodala, da se uveljavlja zavest o nujnosti povezovanja in primerljivosti ter iskanja odgovorov, ki presegajo nacionalne okvire. Šola je vse bolj usmerjena v tehnike zbiranja znanja in informacij, zato se mora znebiti ideološke naloge, ne pa etičnosti, ter mora vgraditi v učenca kritično dispozicijo, saj

ga le tako lahko zavarujemo pred manipulacijami. Pri tem je vloga šolnika nenačelniliva, resnično dober šolnik pa je tisti, ki pred poklicno držo postavi človeško, od zavzetosti šolnikov pa bo odvisno, ali bo šola še ostala hrbtenica družbenega in narodnognega razvoja.

Pozdravil je tudi direktor ZRSŠ Gregor Mohorčič, po čigar mnenju šolniki ne smejost ostati sami, ampak rabijo pomoč družbe, staršev in politike, predvsem pa je potrebno zaupanje, ki ga premalo gojimo. V imenu Generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu je pozdravila konzulka Eliška Kersnič Žmavc, ki je opozorila, da je bilo za učenje v maternem jeziku potrebnega veliko truda, zato ima šola velik pomen. Konzulka upa, da bo kljub trenutni krizi prišlo do spoznanja, da je šola delno narodnega drevesa in da se jo bo znalo negovati še naprej.

Spomin na prvo slovensko državno gimnazijo

Organizatorji seminarja so se letos hoteli spomniti stoletnice ustanovitve prve državne gimnazije s slovenskim učnim jezikom, se pravi slovenske gimnazije v Gorici, ustanovljene leta 1913. O tem je v otvoritvenem predavanju pred uradnim odprtjem govoril novogoriški zgodovinar Branko Marušič, ki je orisal dolgo pot pri zadavanju goriških Slovencev, da bi dobili svojo gimnazijo. Ta prizadevanja so potekala skozi celotno drugo polovico 19. stoletja, zanimivo pa je, da so goriški Slovenci pri tem sodelovali s krajevnimi Italijani in Furlani, ki so se prav tako zavzemali za gimnazijo v italijanskem jeziku (takrat je v Gorici delovala le nemška gimnazija). Čas za ustanovitev slovenske gimnazije je dozorel v začetku 20. stoletja, najprej s pobudo o ustanovitvi zasebne gimnazije, ki je nastala v katoliškem taboru znanega politika Antona Gregorčiča, ki je prav tako tudi za-

Program jesenskega seminarja

TRST - 48. jesenski seminar za slovenske šolnike, ki se je včeraj začel v Trstu, bo potekal do petka na Općinah, Proseku in v Gorici, kjer bo približno 450 udeležencem na voljo trinajst ciljnih skupin. V nadaljevanju objavljamo program seminarja, ki bo v omenjenih dneh potekal z urnikom med 9. uro in 10.30 ter med 11. uro in 12.30.

Danes, 4. septembra

Vzgojiteljice - dvorana Zadružne kraške banke na Općinah: Razvijanje elementarne glasbene ustvarjalnosti (Blaž Rojko)

Učitelji - Osnovna šola Franceta Bevka na Općinah:

Skupina A: Sodobni didaktični pristopi pri naravoslovju (Bernarda Moravec in Kristina Prosen, Projekt SiiT).

Skupina B: Varnost in prva pomoč v šoli - učitelj vedno pomaga prvi (Fani Čeh).

Skupina C: Umetnost pripovedovanja pravljic - izkušnja govora med knjigo in živo besedo (Ljuba Jenče).

Skupina D: Nega glasu in kultura govora (Neža Ana Rojko).

Jutri, 5. septembra

Profesorji nižjih in višjih srednjih šol v FJK:

Nižja srednja šola Franja Levstika na Proseku:

Skupina 1 - profesorji za šolsko orientacijo: Sodobni pogledi na karierno orientacijo in naloge šole (Tatjana Bezič). **Skupina 2 - profesorji slovenščine srednja in bienij višje srednje šole:** Kako so sestavljeni in kaj merijo preizkusni znanja (testi) na NPZ (Nacionalnem preverjanju znanja) v RS (Daria Leskovec). **Skupina 3 - profesorji matematike-nižja srednja in bienij višje srednje šole:** Nekateri vidiki sestavljanja pisnega preizkusa znanja iz matematike (Jernej Bone).

Dvorana ZKB na Općinah:

Skupina 4 - profesorji različnih predmetnih področij: Razvoj kompetence učenja (Cvetka Bizjak)

Petak, 6. septembra

Nižja srednja šola Ivana Trinka v Gorici:

Vzgojiteljice: Razvijanje elementarne glasbene ustvarjalnosti (Blaž Rojko)

Učitelji - Skupina A: Sodobni didaktični pristopi pri naravoslovju (Bernarda Moravec in Kristina Prosen, Projekt SiiT).

Skupina B: Nega glasu in kultura govora (Neža Ana Rojko).

Skupina C: Umetnost pripovedovanja pravljic - izkušnja govora med knjigo in živo besedo (Ljuba Jenče).

služen za poznejsi nastanek državne gimnazije s slovenskim učnim jezikom. Leta je kot že rečeno začivila leta 1913, zaradi prve svetovne vojne in italijanske zasedbe pa ni dolgo delovala. Po prvi svetovni vojni gimnazije niso obnovili, kmalu je prišlo tudi do odprave slovenskega gimnazijalnega šolstva na Goriškem. Do obnove gimnazije je prišlo med drugo svetovno vojno, čeprav pod nemško in domobranci upravo, po drugi svetovni vojni pa se je takoj v Gorici kot v Novi Gorici razvila mreža gimnazijalnega in drugega srednjega šolstva, ki je predvsem posledica truda takratnih prednikov, je poudaril Marušič.

Prvošolcem tudi knjiga o Lipku

Na stoletnico slovenske gimnazije v Gorici opozarja tudi faksimilirana izdaja njenega prvega Izvestja, ki je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi, udeleženci odprtja pa so jo imeli včeraj na voljo skupaj z drugo knjižno novostjo, delom Borisa Pangercia Čudovita zgodb, ki je izšlo pri tržaški založbi Mladka in je posvečeno poteku poletnih seminarjev za slovenske šolnike v devetih območnih enotah ZRSŠ. Poleg tega je pedagoška svetovalka Andreja Duhovnika Antonija napovedala, da bodo prvošolci kmalu deležni knjižnega daru, ki bo letos kar dvojen: prejeli bodo namreč knjigo Toneta Pavčka Juri Muri v Afriki, ob skorajnjem začetku evropskega košarkarskega prvenstva v Sloveniji pa tudi knjigo Lipko in KošoRok Primoža Suhodolčana.

Ivan Žerjal

POLETNI FOTOUTRIP '13
NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Poletno tihožitje oziroma sožitje na plazi Castelreggio v Sesljanskem zalivu

Poslajte svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcov ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici).

TRŽAŠKA OBČINSKA UPRAVA - Včeraj pri Sv. Jakobu

Občina Trst: tematska srečanja z občani o opravljenem delu

Podžupanja Martini in odbornici Famulari in Grim o dosedanjih posegih uprave

Tržaški občinski odbor je začel včeraj niz tematskih srečanj z občani v posameznih mestnih (in kraških) rajonih, da bi prebivalstvu predstavil, kar je doslej postoril in kar ima še v bližnji prihodnosti na zalogi. Prvo je bilo pri Sv. Jakobu, podžupanja Fabiana Martini, odbornica za socialne zadeve Laura Famulari in odbornica za vzgojo in šolstvo Antonella Grim so mu dale naslov Trst, mesto ljudi.

Martini je napovedala okrepitev delovanja okenc v občinskih izpostavah. Kmalu naj bi začela delovati s podaljšanim urnikom, odprta naj bi bila tudi popoldne in morda tudi ob sobotah zjutraj, da bi tako občanom omilili nevšečnosti. V ta namen bo uvedena tudi telefonska rezervacija, da bi se tako ljudje znebili dolgemu čakanju v vrstah. Nadalje bo posebna služba namenjena občanom, in sicer na njihovem domu, nekatere občinske izpostave pa bodo tudi prenovili.

Občina je že uvela službo obveščanja občanov. V enem letu je skoraj 1.300 ljudi klicalo občinske urade za razno sporočila. Prav tako je bilo uveden prenos sej tržaškega občinskega sveta, občina pa se tudi že poslužuje uslug facebooka in twittra. Nadalje so že sedaj na občinski spletni strani objavljeni vsi občinski sklepi. Uprava je posebno pozornost posvetila posegom proti nasilju nad ženskami, kar bo nadaljevala tudi v prihodnjem letu. Ljudje s posebnimi potrebami bodo imeli več parkirnih prostorov na razpolago. V obdobju od marca do maja so mestni redarji opravili 1.400 pregledov parkirnih prostorov, namenjenih tem ljudem, prisolili 90 glob in odvzeli 30 dovoljenj za olajšano parkiranje, ker se posestniki niso držali pravil.

Odbornica za šolstvo in vzgojo Grim je predstavila posege, opravljene na šolskem področju, medtem ko je Laura Famulari izpostavila vse večjo stisko, v kateri se nahajajo številne tržaške družine. Podpora tem družinam je lani - s posegi na raznih področjih - znašala 9 milijonov 450 tisoč evrov; pomoč je zaprosilo 5.612 oseb ali 2,5 odstotka občanov.

M.K.

Srečanje treh občinskih upraviteljev z občani pri Sv. Jakobu

KROMA

ZGONIŠKA OBČINA - Birokratska zagonetka ob (morebitnem) nakupu novega šolabusa

Če leva ne ve, kaj dela desna ...

Deželna uprava po eni strani »zamrnila« investicijo, po drugi pa želi izvedeti, kako je s postopkom za nakup šolabusa

Res hudo je, če leva roka ne ve, kaj dela desna. Še hujše pa je, če se to dogaja v javni upravi in neposredno prizadene krajevne oblasti.

V zgoniški občini beležijo te dni šolski primer nerazsodnega birokratskega ravnanja. Sprožil ga je deželni prispevek za nakup novega šolskega avtobusa. Že samo dejstvo, da ima občinska uprava denar za nakup šolabusa, a ga - po odločitvi deželne uprave - ne more kupiti zaradi pakta stabilnosti, je skregano z zdravo pametjo. Še bolj pa je nerazumljivo, da hoče deželna uprava izvedeti, zakaj občina ni doslej izkoristila tistega prispevka (?!).

Zgoniška občinska uprava župana Mirk Sardoča je preteklo leto zaprosila že deželno upravo za prispevek za nakup šolskega avtobusa. Nakup je nujno potreben, ker je sedanj šolabus že zastarel. Prevozil je na desetstočte kilometrov, zob časa ga je načel, zato ni čudno da je potreben popravil za zagotovitev varne vožnje

Sardoč in Serracchiani

KROMA

tisoč evrov za kritje 85 odstotkov investicije, ostalih 15 odstotkov bi morala prispevati občina.

Občinska uprava je že pred časom »iztaknila« sredstva za kritje teh 15 odstotkov, tako je lahko v začetku marca letos izdala razpis za nakup novega šolabusa: izkljucna cena je znašala 165.250 evrov (h katerim bi morali prišteti še 21 odstotkov davka na dodano vrednost).

Na licitaciji je najboljšo ponudbo predstavilo podjetje Germacar iz Vidma: 164.000 evrov (plus 21 odstotkov davka na dodano vrednost). 26. marca je bil podpisana zasnova zapisnika za nakup vozila.

Po se je v zadevo vmešal vražji pakt stabilnosti, ki je »zamrnil« vse investicije. Zgoniška občinska uprava je 10. maja pisala deželni upravi in jo zavrsila pojasnila. Hotela je izvedeti, kaj ji gre storiti.

Se istega dne je s službe za krajevno financo deželne centralne direkcije za ja-

vno upravo, krajevne avtonomije in koordinacijo reform prejela sleden odgovor:

»Razumem vaše potrebe, a deželna vlad je določila nekatere prioritete. O tem strošku ne vem, kaj bi vam rekla. Obrnite se tudi na Vsesedržavno združenje občin Anci, kateremu smo poslali ta dopis v vednost. Zadevo bomo ocenili morebiti septembra.«

Na zgoniški občini so bili ob branju odgovora zaprepadi. Katero naj bi bilo »deželne prioritete«? Tega niso mogli vedeti, ker v dopisu z dežele niso bile omenjene. Tudi dejstvo, da deželni uradi ne vedo, kaj bi s stroškom, je malce čudno.

Preložitev zadeve na september ni bilo nič drugega, kot zavlačevanje, ki pa bi lahko imelo hude posledice, saj zapeče rok za koriščenje prispevka prihodnje leta, šolski avtobus pa je treba naročiti vsaj šest mesecev prej, da ga lahko podjetje v roku izroči.

Augusta je prejela zgoniška občina nov dopis z dežele. Funkcional je zahteval, naj mu občina »s prijazno hitrico« sporoči »status postopka za nakup šolskega avtobusa, za katerega je deželna uprava nudila svoj prispevek.«

Deželna uprava je - v bistvu - že izvedela, kaj je s prispevkem za šolabus.

Majski odgovor, v katerem je deželna uprava zapisala, da bo zadevo »ocenila morebiti septembra«, je prispel s službe za krajevno financo deželne centralne direkcije za javno upravo, krajevne avtonomije in koordinacijo reform. Avgustovska zahteva o »statusu postopka za nakup šolabusa« je prispela prav tako s s službe za krajevno financo deželne centralne direkcije za javno upravo, krajevne avtonomije in koordinacijo reform.

Oba dopisa sta bila izdana v isti deželni direkciji (za javno upravo, krajevne avtonomije in koordinacijo reform), in v isti službi (služba za krajevno financo), ki deluje v isti stavbi (v Ul. Sabbadini 31 v Vidmu).

Poanta zgodbe o novem šolskem avtobusu zgoniške občine je preprosta: ocitno tam v Vidmu deželna služba za krajevno financo ne ve, kaj počenja ... služba za krajevno financo.

M.K.

TRŽAŠKA OBČINA - Rajonski svet za Novo mesto, Novo mitnico, Sv. Vid in Staro mesto

Ostrouška zapustil Severno ligo

Tudi občinska svetnika Maurizio Ferrara in Roberto de Gioia sta po srečanju o STO izstopila iz Maronijeve stranke

Potres v tržaški Severni ligi. Tako je dogodek zadnjih dni v Maronijevi stranki označil rajonski svetnik Adriano Ostrouška. Edini slovenski izvoljeni predstavnik v rajonskem svetu za Novo mesto, Novo mitnico, Sv. Vid in Staro mesto se je odločil, da zapusti Severno ligo in pristopi v mešano skupino.

Odlöčitev je tlela že več tednov, je včeraj pojasmil Ostrouška. Sam si je v vodstvu stranke prizadeval, da bi imela Severna liga več posluha do kraškega ozemlja tržaške občine, tam kjer bivajo pretežno pripadniki slovenske manjšine. Opozoril je na več odprtih vprašanj, na katera pa ni dobil odgovora. Vodstvo stranke je bilo v tej zvezzi zelo togo, naravnano predvsem v obravnavanju zadev, ki se nanašajo na mesto, zanemarjalo pa je okoliš, je ocenil Ostrouška.

Adriano Ostrouška

Konec preteklega tedna je prišlo do prelomnega dogodka. Na prazniku Severne lige je prišlo po razpravi o vprašanju Slobodnega tržaškega ozemlja do kratkega stika med tržaškim občinskim svetu brez svojega predstavnika, podobno pa se je zgodilo tudi v pokrajinski skupščini po prestopu zgodovinskega tržaškega predstavnika Severne lige Paola Polidorija v mešano skupino.

Ostrouška se je odločil, da ostane v rajonskem svetu iz spoštovanja do volivcev, ki so mu na volitvah leta 2011 zaupali. V rajonski skupščini je v teh dveh letih predložil več vprašanj in resolucij; nekatere je rajonski svet osvojil, klub temu da so prihajale iz vrst opozicija. Ostrouška je med drugim opozoril na slabo stanje nekaterih ulic

v mestnem središču, ki so bile po njegove posegu na novo tlakovane. Obenem je opozoril na nevarnost nekaterih cestnih odsekov in križišč. Občinska uprava mu je prisluhnila in namestila nekaj ogledal za boljšo vidljivost v križiščih, s čemer se je število nesreč na tistih odsekih - preverjeno - bistveno zmanjšalo.

Ostrouška je med drugim ob zadnjem občinskem proračunu tesno sodeloval z občinskim svetnikom Severne lige Mauriziom Ferraro. Bil je namreč pobudnik amandmaja o prispevku za namestitev defibrilatorjev v vseh občinskih športnih igriščih in telovadnicah. Župan Roberto Cosolini je popravek sprejal, s čemer je bila v občinski proračun vključena postavka o prispevku v višini 40 tisoč evrov za nakup novih defibrilatorjev.

M.K.

OPČINE - Odprtje bo jutri v prostorih Zadružne kraške banke

Razstava o 111 letih tramvaja

Z Občino Trst sta pobudnika konzorcij Skupaj na Opčinah in kulturno združenje Marino Simič

Jutri bodo v razstavnih prostorih Zadružne kraške banke na Opčinah (ob 19. uri) odprli zanimivo razstavo, ki bo predstavila zgodovino openskega tramvaja in njegovo vpetost v navade Tržačanov. Z razstavo želijo njeni organizatorji počastiti 111 let openskega tramvaja, ki je sicer že nekaj časa v pravilu, več o kulturnem dogodku pa je na včerajšnji novinarski konferenci povedal občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus.

Odbornik je dejal, da sta razstavo v sodelovanju s tržaško Občino organizirala konzorcija »Centro in via - Insieme a Opicina - Skupaj na Opčinah« in kulturno združenje »Marino Simič«. Njihov namen je, da bi obiskovalcem v besedi in sliki predstavili bogato zgodovino openskega tramvaja. Razstava bo na ogled od 5. do 21. septembra, je povedala predsednica konzorcija »Centro in Via Insieme a Opicina - Skupaj na Opčinah« Nadja Bellina. V svojem pozdravnem nagovoru se je zahvalila vsem, ki so sodelovali pri realizaciji razstave in dodala, da bodo v ta dogodek vključeni tudi openski trgovci, ki bodo za to priložnost posebej opremili izložbe. Najbolj zanimiva izložba bo tudi nagrajena, nagrade pa bodo prispevali krajevni umetniki.

Vsebino razstave je podrobnejše predstavil predsednik združenja »Marino Simič« Marko Simič, ki je povedal, da bo na razstavi na ogled gradivo v večdi-

mensionalnih oblikah, poleg dokumentov, razglednic in znank pa so organizatorji na enem mestu zbrali tudi predmete, ki kažejo, kako izgleda vožnja s tramvajem in iz česa je to prevozno sredstvo sestavljeno. Slišali smo tudi, da precejšen del razstavljenega gradiva prihaja iz Železniškega muzeja na Marsovem polju, kjer hrani bogato železniško dediščino.

Obiskovalci bodo izvedeli še veliko zanimivega iz 111 letne zgodovine, seznanili pa se bodo tudi s tehnološko podobo Trsta v začetku 20. stoletja in se v mislih popeljali s tramvajem v Trst. Razstava so, kot so zapisali v tiskovnem poročilu, nameravali pripraviti ob 110. obletnici, vendar pa so se zaradi (ponovne) resne okvare tramvaja morali odpovedati vsem načrtom za počastitev častitljivega jubileja.

Dobro dokumentirana razstava bo na ogled vsak dan med delavnikom ZKB, so povedali na včerajšnjem srečanju, na katerem je odbornik Edi Kraus tudi namignil, da bo openski tramvaj - če bo šlo vse po sreči - začel ponovno obratovati v začetku prihodnjega leta. In glede na vrednost naložbe, ki se vrti okrog 1,4 milijona evrov, zares upamo, da bodo tokratna dela opravljena dobro in da bo openski tramvaj še vsaj naslednjih sto let prevažal tržaške in tujne potnike, ki bi se radi peljali s tehnološkim dosežkom 19. stoletja in ob tem za nameček občudovali čudovit razgled na Tržaški zaliv. (sc)

Pobudniki razstave z odbornikom Krausom KROMA

PROJEKT CARSO-KRAS

Podpis pogodb za živi muzej Krasa

Sežanski župan Davorin Terčon je podpisal pogodbe za vzpostavitev živega muzeja Krasa. Ta bo v okviru čezmejnega projekta Kras - Carso nastal na območju Gropajskih gmajn med Sežano, Lipico in slovensko-italijansko mejo. Živi muzej Krasa bo v vlogi pilotnega primera celostno predstavljal naravno in kulturno dediščino klasičnega Krasa ter prispeval k dodatni prepoznavnosti in nadaljnemu razvoju Krasa, so sporočili z Občine Sežana.

Območje živega muzeja Krasa meri preko 700 hektarov in je opredeljeno kot ekološko pomembno območje Kras, njegov večji del pa sodi v območje Natura 2000. Gropajsko gmajno je bogata s tipičnimi kraškimi pojavji, zato predstavlja ustrezno mesto za vzpostavitev živega muzeja.

Terčon je pogodbe podpisal s podjetjem Godina, ki bo izvajalo gradbena dela, s podjetjem Elita, ki bo izvajalo nadzor nad deli, ter s podjetjem Markacija, ki bo izdelalo celostno grafično podobo živega muzeja. V okviru muzeja bodo uredili tematske in čezmejne rekreacijske poti, označili interesne točke ter izvedli posege za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

KATEDRA SV.JUSTA - Sinočni gost je bil Vittorio Sgarbi

»Papež Frančišek je Cerkev prepojil z življenjsko silo«

Zaskrbljeni pogledi za govorniško mizo ... KROMA

GLOBA 2.500 € Kar deset prekrškov naenkrat

Mestna policija je pred dnevi opazila moškega, ki se je s svojim skuterjem divje peljal po Ul. Svevo. Mestni redarji so mu seveda takoj ukazali, naj se ustavi. Toda moški ukaza ni upošteval, ampak je obrnil smer vožnje in pobegnil. Po nekajurnem iskanju so policisti našli vozilo v ul. della Salvia. Izkazalo se je, da je njen lastnik 47-letni R. Z., sicer star znanec sil javnega reda, ki je na en mah nakopil kar deset prekrškov za skupaj 2.500 evrov slano globo.

Začnimo: skuter je bil nezavarovan (821 evrov globe) in je že dva krat preskočil obvezen tehnični pregled (331 evrov globe). Vendar to še ni vse: skuterist si je namreč prislužil dodatnih sedem različnih prometnih prekrškov, med drugim je vozil z neprilagojeno hitrostjo in tudi v napačno smer. Skuter so mu seveda zasegli, pozabiti pa bo moral tudi na vse točke, ki so še bile na njegovem vozniškem dovoljenju.

Ob tem, da je vernike pozval k sodelovanju pri postu, je tržaški škof Crepaldi tudi povabil vse Tržačane, naj se pri družijo omenjeni pobudi. (sc)

CERKEV - V soboto tudi v Trstu

S postom in molitvijo poziv za mir v Siriji

Papežev nedeljski nagovor vernikom, v katerem je pozval k miru in svetu spomnil na gorje, ki ga prinašajo vojne, je tudi tržaško škofijo prepričal, da je potrebno aktivno spodbujati sožitje med narodi. V ta namen bo na soboto tudi v Trstu v znamenuju molitev za mir v Siriji in na Bližnjem Vzhodu, podrobnosti tržaškega dogajanja pa je včeraj predstavil tržaški škof msgr Giampaolo Crepaldi.

Škof je v svoji predstavitvi spomnil, zakaj je Sveti oče med nedeljsko molitvijo angelovega češčenja na Trgu sv. Petra v Vatikanu pozval k miru v Siriji. Papež Frančišek je namreč 7. septembra razglasil za dan posta in molitve za Sirijo in ves Bližnji vzhod. Tega dne se bodo verniki med 19. in 24. uro zbrali na Trgu svetega Petra na molitvi za mir v Siriji, k molitvi in postu pa je papež pozval vse katoličane in tudi pripadnike drugih veroizpovedi ter neverujoče. Papež si želi, naj se sliši klic k miru po vsem svetu in je pri tem obsodil uporabo kemičnega orožja.

Klic k miru se bo v soboto slišal tudi v Trstu. Škof Crepaldi je povedal, da bo

sobotni dan aktivnega zavzemanja kataličanov za mir v svetu obsegal molitev, "bratske geste" in post, h kateremu je pozval vse vernike. Sobotni post bodo vsi, ki se bodo nanj odzvali, uresničili tako, da bodo tisti dan zaužili en sam obrok hrane, več časa pa naj bi posvetili molitvam, v katerih naj verniki pozivajo k nenasilju. Pomembna značilnost tržaškega mirovniškega dne je tudi, da je škofija k sodelovanju pri pobudi pozvala tudi pripadnike drugih tržaških verskih skupin, ki bodo s skupnimi močmi pozivale k dialogu.

Sobotno dogajanje v Trstu bo osredotočeno na tri svetišča: cerkev Sv. Antona Novega, cerkev svetih Petra in Pavla in svetišče na Vejni. V slednjem bodo v soboto popoldne molili rožni venc miru (po vsej verjetnosti ob 17. uri), cerkev Sv. Antona Novega pa bo v molitvi zažarelja ob 21. uri zvečer, ko se bodo tam zbrali predstavniki vseh tržaških verskih skupnosti.

Ob tem, da je vernike pozval k sodelovanju pri postu, je tržaški škof Crepaldi tudi povabil vse Tržačane, naj se pri družijo omenjeni pobudi. (sc)

Dneva odprtih vrat pri Glasbeni matici

Glasbena matica ponuja pred začetkom šolskega leta vsem interesantom možnost, da se seznanijo s ponudbo glasbene šole in posameznimi glasbenimi instrumenti. V ta namen bodo v četrtek in petek priredili dva dneva odprtih vrat, ki sta izrecno namenjena vsem, ki jih zanimala glasba, a se še niso odločili, s katerim instrumentom, bi se radi udejstvovali.

Jutri, 5. septembra, bo dan odprtih vrat ob 17. do 19. ure na sedežu GM v Trstu, v petek pa v Prosvenem domu na Opčinah, prav tako med 17. in 19. uro. V šolskem letu 2013-14 bo Glasbena matica nudila na sedežu in po podružnicah pouk sledečih instrumentov: klavir, violin, čelo, flauta, harfa, harmonika, kitara, tolkala, klarinet, trobenta. Za podrobnejše informacije je na voljo tajništvo Gm na št. 040 418605 ali mail trst@glasbenamatica.com.

Spremembe v puberteti

Na pomoč, moje telo in moj um se spreminjata! Tako je naslov igralni in informativni delavnici, ki je namenjena fantkom in deklicam med 10. in 13. letom starosti, ki se bodo v okviru delavnice preko igre seznanili spremembami, ki jih v obdobju pubertete doživljata človeško telo in um ter s tem povezanimi čustvi. Delavnica, ki jo bo vodila psihologinja Ingrid Bersenda iz Centra otrok in odraslih Harmonija, bo danes ob 18. uri v knjigarni Giunti al Punto.

Večerna ogleda Muzeja Sartorio

V okviru pobude Muzeji zvezčer bo sta drevi v Muzeju Sartorio na Trgu Papa Giovanni XXIII I potekala dva vodenih ogleda: ob 20.30 si bo mogoče ogledati razstavo, posvečeno slikarju Giuseppeju Bernardinu Bisonu, ob 22. uri pa bo voden ogled zgodovinske vile.

Septembra v ludoteki

Občine Okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo ludoteka delovala v igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure in sobotah od 10. do 12. Ludoteka je namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti. Za mesec september so predvidene ustvarjalne delavnice: Kolaž bleščic papirjev in Semena v okviru. Za informacije se lahko obrnite do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040 299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

Sklepni večer v središču Toti

V rekreacijskem središču Toti v Grajski ulici 1 bo drevi ob 20. uri zaključni večer ob koncu niza večernih pogodb v tem mladinskem središču. Naslovnost bo vsedržavni orkester gojencev konservatorijev pod vodstvom Antonina Foglianija ter nekateri umetniki in zdravstvo, ki so sodelovali na poletnih večernih prireditvah.

Donaciji Muzeju Revoltella

Tržaški občinski odbor je pred nedavnim odobril dve pomembni donaciji za Muzej Revoltella. V kratkem bo namreč muzej prejel v dar zasebno knjižnico in arhiv nepozabnega umetnostnega kritika Sergia Molesija, ki obsegata na tisoče knjig, dokumentov in fotografij, poleg tega je Giuliana Pazienza vd. Spagnoli sklenila pokloniti muzeju bronast doprsni kip znamenega tržaškega literarnega kritika in pisatelja Silvia Benca, ki ga je leta 1949 izdelal Bencov rojak, kipar Nino Spagnoli. Kip je v muzej prispeval v juliju.

RAZSTAVA - Odprtje v soboto

Kamnine Sergia Morija v Twins Club Art & Gym

V soboto, 7. septembra, bodo v prostorih Twins Club 2.0 Art & Gym (Ul. Eonomo 5, 1. nadstropje) odprli razstavo slik Sergia Morija. Na ogled bo 15 slik na temo »kamnina, velika matik«. V slikah Sergia Morija je mogoče opaziti čustveni nemir, ki je bil značilen za metafizične in nadrealistične avtorje. Če se omejimo na Trst, lahko trdimo, da bi Nathan cenil Morijeve močno povečane pejsažne drobce, školjke, ki kraljujejo kot mitološki heroji, kamninske konglomerate in bežno nakanzo naravo.

Glavna nit te razstave je minimalna pripoved z drobcem podob, z beležkami, ki spominjajo na dnevnik. Gre za zelo oseben spomin, ki temelji na fragmentiranem opazovanju in privre zopet na dan po dolgem molku. »Telo« narave (s posmočjo kamnin in školjk) je v prvem planu in postavlja na glavo uveljavljeni red moralistov in konformistov, saj realni svet (obris resnične kamnine) in imaginarni svet (izmišljen konglomerat kamnov) sobivata na istem planu, v znakovni in pomenski mešanici, vendar v solidni scenski kompoziciji. S temi elementi avtor ne želi ovrednotiti simboličnih ali mitopoetičnih vrednot, ampak vzbuditi občutek nemira z njihovo neobrazloženo prisotnostjo. V slikah tega ciklusa so barve mračne, prevladuje črna barva, kar namiguje na poraz, na škodo in na zlom.

Razstava, ki jo je organiziralo združenje Juliet v sodelovanju s Sara residence, bo odprta do 30. novembra, od pondeljka do petka od 9. do 22. ure, ob sobotah pa od 9. do 18. ure.

Fotonatečaj za koledar Bazovica 2014

Bazovske organizacije so za leto 2013 izdale koledar Bazovica 2013 s pastirskimi kamnitimi hišicami, ki jih je restavriral Vojko Ražem, poslikal pa Damjan Križmančič. Tako izoblikovan koledar je požel velik uspeh in vsi izvodi so bili razdani.

Za koledar Bazovica 2014 so si pri SKD Lipa zamislili, da bi zopet predstavili vaško stvarnost in okolico, tokrat v očeh različnih fotografov. Da bi spodbudili domače fotografje, pa tudi druge ljubitelje fotografije, je odbor društva prosil za pomoč krožek Fotovideo Trst80 in skupaj so razpisali fotonatečaj »4 letni časi v Bazovici«, iz katerega naj bi črpali material za pripravo novega koledara.

Zima in pomlad sta že za nami in zagotovo je veliko slik že zapečatenih, ostana naša po še košček poletja in jesen, saj rok za oddajo fotografskega materiala poteka 15. oktobra. Slike sprejema SKD Lipa iz Bazovice, pravilnik natečaja pa je objavljen na spletni strani fotokrožka Fotovideo Trst80 www.trst80.com.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 4. septembra 2013

ZALKA

Sonce vzide ob 6.30 in zatone ob 19.37 - Dolžina dneva 13.07 - Luna vzide ob 5.25 in zatone ob 18.47

Jutri, ČETRTEK, 5. septembra 2013

LOVRENČ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,7 stopinje C, zračni tlak 1022,5 mb ustaljen, vlag 60-odstotna, 2 km/h vzhodnik, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 22,9 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 2., do sobote, 7. septembra 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Melara - Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Drevored XX Settembre 6 - 040 371377, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX Settembre 6, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do

18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »Monster University«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 21.30 »Violeta Parra - Went To Heaven«, 18.15, 20.00 »Searching for Sugar Man«.

FELLINI - 17.00, 20.30 »In transe«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Una canzone per Marion«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 17.50, 19.20, 20.45, 22.15 »La variabile umana«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.50, 21.15 »A Royal affair«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.15 »Dvojina«; 21.10 »Elizij«; 16.05 »Kick Ass 2«; 18.15, 20.10 »Kronike podzemlja: Mesto kosti«; 20.50 »Mi smo Millerjevi«; 21.15 »Odrasli 2«; 17.30, 18.25, 19.45 »One direction: To smo mi 3D«; 15.20, 17.40 »Smrkci 2«; 16.30, 18.40 »Smrkci 2 3D«; 15.05, 17.15 »Turbo«; 15.30, 16.15 »Turbo 3D«; 20.30 »Upokojeni, oboroženi, nevarni 2«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Shadowhunters - Citta' di ossa«; Dvorana 2: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Elysium«; Dvorana 3: 16.30 »Turbo«; 18.30 »Red 2«; Dvorana 4: 18.40, 22.15 »L'evocazione - The conjuring«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »In transe«; 16.35, 19.10, 21.45 »Elysium«; 16.20, 19.00, 21.40 »Shadowhunters - Citta' di ossa«; 16.30, 19.00, 21.30 »L'evocazione - The conjuring«; 16.40, 19.05, 21.30 »Red 2«; 16.30, 18.50, 22.10 »Monsters University«; 21.10 »Monsters University 3D«; 16.10, 18.10, 20.10 »Turbo«; 20.45 »Evangelion night 1.0 e 2.0«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Elysium«; Dvorana 2: 17.15 »Monsters University«; Dvorana 3: 17.15, 20.00, 22.10 »Riddick«; Dvorana 4: 17.45, 20.45 »This is us«; Dvorana 5: 17.30, 20.00, 22.00 »L'intrepido«

Danes praznuje v Dolini 80. rojstni dan

Danilo Lovriha

Vse najboljše mu iz srca želimo

vsi domači,
posebno pa vnukinja Niko in Karin

Diplomi iz klavirja je

Sara Zupančič

dodala diplomo iz MUZIKOLOGIJE na Filozofske fakultete v Ljubljani. Čestitamo ti in ti voščimo nadaljnji uspehov

vsi domači

Čestitke

Draga LJUBICA, ob 60-letnici rojstva Vam SKD Barkovlje iskreno čestita in Vam iz srca želi veliko družinskega veselja ter lepo praznovanje v krogu vseh, ki Vas imajo radi.

Na Općinah imamo novo socialno delavko! V Ljubljano si se vozila, potrebitno znanje osvojila, da bi se ljudem posvetila. Draga ADRIJANA, iskreno ti čestitamo in se s teboj veselimo tata Marko, mama Vesna, brat Martin in Martin.

Včeraj je na Ljubljanski fakulteti za socialno delo z odliko in pojavno diplomirala ADRIJANA JARC. Z veseljem ti čestitamo in želimo, da bi z ljubezno opravljala svoj izbrani poklic teta Nataša, stric Vinko, Devan s Tino, Egon z Barbaro ter mala Jaš in Tija..

Prireditve

SKD RDEČA ZVEZDA vabi na »Predvečer 9. Koncerta za Mir« danes, 4. septembra, ob 18. uri v občinski sejni dvorani v Zgoniku. Predstavili bomo projekt sodelovanja med organizacijo »Shoqata e grave fermere Krusha e Vogel«, ki združuje vojne vdove z vasi Krusha in Vogel (Kosovo), in odborom »Comitato pace convivenza solidarietà Danilo Dolci, Ipsia-Acli in Ipri-rete Corpi civili di pace« (s podporo Furlanije-Julijanske krajine).

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga toplo vabi na Septembrski vaški praznik in razstavo-sejem tipičnih pridelkov Krasa in Brega od petka, 6. do nedelje, 8. septembra, v Gročani. Ples s skupinami Ni panike, Orange juice in Lisjaki, dobro založeni kioski in stojnice v razstavo-sejem tipičnih pridelkov. V nedeljo ob 17.30 uradni pozdravi in nastop Godbenega društva V. Parma Trebče.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi na »9. Koncert za mir«, v petek, 6. septembra, od 17.00 dalje v Zgoniku. Nastopili bodo: My Space Invaders, Welcome Coffee, Radio Zastava, Dežurni krvci, Fool fighters (Foo fighters tribute band), Slick Steve & the Gangsters in Greta Moisè. Potekala bosta tudi sejem izmenjave (oblek in modnih dodatkov) ter zbiranje rabljenih mobilnih telefonov. V sodelovanju z AŠK Kras, pod pokroviteljstvom Občine Zgonik in podporo Pokrajine Trst.

SKP IN SIK vabita v soboto, 7., in nedeljo, 8. septembra, v Ljudski dom v Podlonjerju, na »Praznik odporniškega gibanja«. V soboto ob 19.00 srečanje s Stanko Hrovatin, pokrajinsko predsednico VZPI-ANPI in Claudio Černigoj, ki bo predstavila raziskavo o Verdelskih partizanih. Ob 20. uri koncert s skupinami Sotomayor, The Grafenberg und the Alkotesters in Osli. V nedeljo skupina The Bob O' Lones. Odprtje kioskov ob 18.00.

FOTOKROŽEK TRST80 vabi prijatelje in fotografje naj se udeležijo fotografiskega natečaja »4 letni časi v Bazovici«. Informacije in pravilnik na www.trst80.com ali na tel. 329-4128363 (Marko).

KAPELICA KRALJICE MIRU na Katinari: vsako leto se zberejo domačini pri maši ob kapelici. Letos bo Sv. Maša v nedeljo, 8. septembra, ob 9.30. Poleg domačega župnika g. Ropreta, bo maševal tudi upokojeni g. Nadškof Alojz Uran. Obred bosta spremljala domači cerkveni pevski zbor in Mladinski pevski zbor Tončka Čok iz Lonerja. Toplo vabljeni!

PREDVEČER VILENICE: Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju s Skupino-Gruppo 85 in Slovenskim klubom prireja predvečer 28. Mednarodnega literarnega festivala Vilenica v torek, 10. septembra, ob 19.30 v dvorani G. Costantinides v Mestnem muzeju Sartorio v Trstu. Večer bodo oblikovali Marko Sosič, Florjan Lipuš in Mauro Covacich. Moderatorka bo prof. Veronika Breclj. Srečanje je preddogodek festivila Slovencev v Italiji - Slofest.

SKD JOŽE RAPOTEC vabi na ogled komedije »Vse o ženskah« v torek, 10. septembra, ob 20.00 v parku v Prebenegu. Nastopa gledališka skupina Kulturnega društva »Brce« iz Gabrovice pri Komnu. Režija: Minu Kjuder in Sergej Verč. Vstop prost. V primeru slabega vremena predstava odpade.

ANPI-VZPI pokrajinski odbor Trst: v petek, 13. septembra, ob 18. uri, bo v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu javno srečanje ob 70-letnici prisilnega vključevanja mladih Primorcev v Posebne bataljone. Posegle bosta zgodovinarka Marina Rossi in pesnik ter akademik Ciril Zlobec. Nastopil bo MePZ Rdeča zvezda iz Saleža pod vodstvom Rada Miliča. V malih dvoranah bo razstava o Posebnih bataljonih v sodelovanju s Knjižnico P. Tomažič in tovariši in z Odsekom NŠK v Trstu.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, vabi na ogled razstave »Prva svetovna vojna pri nas« do 15. septembra: sobota, nedelja in prazniki 10.30-13.00 in 17.00-21.00; petek 17.00-21.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Info na www.hermada.org in 331-7403604.

SKD IGO GRUDEN vabi na predavanje z videoposnetki »Odkrivanje Mehike z jadrnico«, ki ga bo imela Jasna Tuča v prostorih Kulturnega doma v Nabrežini v soboto, 7. septembra, ob 20.30.

SKD IGO GRUDEN iz Nabrežine vabi na vodenih ogled razstave ribiškega orodja »Iz zapuščine nabrežinskih ri-

SKD Rdeča zvezda

vabi na

PREDVEČER 9. Koncerta za Mir

DANES, 4.9.2013 ob 18.00
v občinski sejni dvorani v Zgoniku

Predstavili bomo projekt sodelovanja med organizacijo »Shoqata e grave fermere Krusha e Vogel«, ki združuje vojne vdove z vasi Krusha in Vogel (Kosovo), in odborom »Comitato pace convivenza solidarietà Danilo Dolci, Ipsia-Acli in Ipri-rete Corpi civili di pace« (s podporo Furlanije-Julijanske krajine).

Pod pokroviteljstvom Občine Zgonik in s podporo Pokrajine Trst

Izleti

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira izlet v Makedonijo od 6. do 13. septembra: arheološki ostanki davnih mest in astronomski observatorij, zanimivi samostani z edinstveno zbirko ikon na svetu, obisk poleg ostalega tudi petih največjih mest, naravnih parkov, jezer (med njimi Ohridsko, najstarejše v Evropi), vožnja s čolni v podzemsko jamo, trgatev »groszobera«, spoznali bomo kulinarike, bogato folklorno izročilo itd. Informacije in prijave na +38670407923 ali dusan.pavliča@siol.net.

OBČINA DOLINA za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice organizira v nedeljo, 8. septembra, pohod »Velika tura po Dolini Glinščice«, kjer se bo lahko spoznalo čudovito okolje doline Glinščice, od gmajne na hribu Steina, do zaselka Botač, in občudovalo razgled, značilno cvetje ter sledove zgodovinske prisotnosti človeka, od rimskega vodovoda, do mlinov. Štart ob 10.00 s Sprejemnega centra Naravnega Rezervata doline Glinščice v Boljuncu. Pohod ni primeren za otroke! Za informacije in rezervacijo izletov v slovenskem jeziku: tel. 0039 040 8329237 (od ponedeljka do petka od 9. do 11. ure), e-mail: info@riservatalrosandra-glinscia.it. Rezervacije se zaključijo v petek ob 11. uri.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da je nova telefonska številka šole 040-3798900.

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da se bo pouk začel v ponedeljek, 9. septembra, ob 8. uri.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo prvi dan pouka v občinskem otroškem vrtcu v Šempolaju v ponedeljek, 9. septembra, od 8. do 12. ure brez kosila. Od torka, 10. septembra, do petka, 13. septembra, bo pouk samo v dopolanskem času od 8. do 13. ure s kosilom, medtem ko bo od ponedeljka, 16. septembra, pouk potekal redno do 16. ure.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo začetek pouka v ponedeljek, 9. septembra.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOLA sporoča, da se v novem šolskem letu poteka začne v ponedeljek, 9. septembra. Prvi teden pouka bo potekal po naslednjem urniku: otroška vrtca v Barkovljah in Lonjeru od 7.45 do 12.30 (brez kosila), osnovne šole na Katinari, v Barkovljah in pri sv. Ivanu od 8.00 do 12.30, nižja srednja šola pri sv. Ivanu in na Katinari od 8.00 do 12.35. V drugem tednu bo v vrtcih pouk trajal od 7.45 do 13.00 (vključno s kosilom), na osnovnih in na nižji srednji šoli bo od 16. septembra pouk stekel po rednem urniku.

NA DTZ ŽIGE ZOISA se bo pouk začel v tork, 10. septembra, ob 8. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPĆINE sporoča, da bo prvi dan pouka v novem šolskem letu v tork, 10. septembra. Otroški vrtci in osnovne šole: od 8.00 do

12.00 (brez kosila). Nižji srednji šoli: pet učnih ur, in sicer: Kosovel od 8.00 dalje, Levstik od 7.55 dalje. Prvi teden pouka: otroški vrtci: od srede, 11., do petka, 13. septembra, bo pouk samo v dopoldanskem času (s kosilom). Osnovne šole: od srede, 11. septembra, bo pouk potekal redno (s kosilom). Nižji srednji šoli: pet učnih ur.

DRŽAVNI LICEJ A.M. SLOMŠKA sporoča, da se bo pouk začel 12. septembra, ob 9. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča, da se bo pouk na nižji srednji šoli, na osnovnih šolah in v vrtcih začel v četrtek, 12. septembra, s sledečim urnikom: vrtec od 7.30 do 12.30, osnovna šola od 8.00 do 12.00, srednja šola od 7.45 do 12.35. Dne 12. in 13. septembra, ne bo kosila. Nadaljnje informacije bo do starši dobili prvi dan pouka.

SLOV.I.K. razpis in prijavica za program 2013-14, namenjene dijakom in študentom, sta objavljeni na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (torčet, 10.00-12.00).

Obvestila

ZSKD obvešča, da bo v kratkem objavljen razpis za civilno službo za polnoletne (od 18. do 28. leta). Zainteresirane pozivamo, da spremljajo spletno stran državnega Urada ARCI za civilno službo www.arciserviziocivile.it. Informacije tudi na www.zskd.eu.

AD FORMANDUM sprejema prijave na tečaj poklicne kvalifikacije za kuhanja, ki je namenjen odraslim brezposelnim osebam z bivališčem v FJK; tečaj traja 1000 ur, od teh 300 ur delovne prakse. Tečaj je brezplačen, financira ga Evropski socialni sklad. Za informacije in prijave: Ad formandum (ul. Ginnastica 72; tel. 040.566360; ts@adformandum.org).

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Za informacije pokličite tel. št. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

JUS SLIVNO vabi člane na sejo danes, 4. septembra, ob 20.30 na kmetiji Rebula, Slivno št. 6.

KRU.T obvešča člane, da se zaključuje vpisovanje za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 13. do 23. oktobra z individualno prilagojenim paketom za zdravje oziroma dobro počutje. Podrobnejše informacije in prijave na novem sedežu krožka, ul. Cicerone 8, v 2. nadstropju, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi slovenske filateliste in prijatelje na prvo srečanje v novi sezoni 2013/14 danes, 4. septembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Franciška, 20.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bosta prvi vaji v novi sezoni danes, 4., in v petek, 6. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah. Vabljeni tudi novi pevci in orkestraši. V nedeljo, 8. septembra, ob 15. uri nastop na proslavi v Bazovici.

Osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke in oglase v okvirčku, oglase društav in organizacij v okvirčku, male oglase (proti plačilu)

sprejemamo s sledečim urnikom:

Ponedeljek 10.00 - 14.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Torek - petek 10.00 - 14.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Sobota 10.00 - 13.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Naročila morajo imeti priložene naslednje podatke: ime, priimek, naslov, telefonska številka plačnika, davčna številka naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

VADBNA JOGE BOLJUNEC - SKD F. Prešeren obvešča stare tečajnike in nove intereseante, da bosta danes, 4., in v sredo, 11. septembra, od 18.30 do 20.00 potekali dve brezplačni vadbi joge z učiteljem Goranom Korenom, v društvenih prostorih v prvem nadstropju gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Od srede 18. septembra, bomo pa pričeli z redno vadbo v sicer v dveh terminih: od 17.30 do 19.00 začetniki, od 19.00 do 20.30 napredovalci.

GLASBENA MATICA vabi na dneva odprtih vrat v četrtek, 5. septembra, od 17. do 19. ure na sedež šole, ul. Montorsino 2, ter v petek, 6. septembra, od 17. do 19. ure v Prosvetni dom na Opčinah, ul. Ricreatorio 1.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se sestane v četrtek, 5. septembra, ob 20. uri na svojem sedežu, na Proseku št. 159.

BARKOVLJE - cerkev sv. Jerneja: ob 2. obletnici smrti prijatelja in bivšega predsednika zborna Pavla Ugrina, po klanjanju pevci mašo v petek, 6. septembra, ob 18.30.

KONJI NA KRASU: tretji veliki konjeniški praznik društva Skuadra Uoo bo v Cerovljah v petek, 6., soboto, 7., in v nedeljo, 8. septembra, s konjeniškimi igrami, tekmami kočij, country glasbo in kavbojsko ter kraško gostinsko ponudbo. Obiskovalci se bodo lahko posmerili v ljudskih igrah, se vozili s kočijami in tekmovali s svojimi slaščicami, otroci pa bodo lahko zajahali prave konje. Parkirišča v Vizovljah pri športnem igrišču in v Cerovljah ob vhodu v vas. Vabljeni vsi!

MALI KITARISTI IZ BREGA vabijo nove prijatelje, da se vpišejo v glasbeno šolo. Dneva odprtih vrat bosta v petek, 6. septembra, od 17.00 do 19.30 in v soboto, 7. septembra, od 10.00 do 12.00 na sedežu Pihačnega orkestra Breg v Dolini (pri igrišču srednje šole S. Gregorčič). Za info pokličite na tel. št. 328-5761251 ali pišite na naslov: info.mkib@yahoo.it

TEČAJI V HARMONIJI 2013-14: Center Otrok in Odrasli Harmonija bo v petek, 6. septembra, ob 18. uri predstavljal v ulici Canova 15 niz pobud za odrasle in otroke za šolsko leto 2013-14: slovensčina, italijansčina, ruščina, angleščina, harfa, glasba za dojenčke, nosečnice, otroke, elektronska glasba, flauta, harmonika, risanje in umetnost, tečaj ki ima cilj izboljšanja samopodobe, partnerskega odnosa in odnosa z drugimi ter veliko drugega in drugih tečajev za vse okuse. Toplo vabljeni! Za dodatne informacije: 0039328 0196920 ali center.harmonija@gmail.com.

KRU.T obvešča udeležence skupinskega letovanja na Malem Lošinju, da je odhod avtobusa v soboto, 7. septembra, ob 6.15 iz Sesljanja (avtobusna postaja) in ob 6.45 iz Trsta, Trg Oberdan (izpred Deželne palače). Prosimo za točnost!

SKD IGO GRUDEN - BALET: vadba klasičnega baleta za otroke pod vodstvom plesne pedagoginje Marijetke Kosovac se bo začela v ponedeljek, 9. septembra, v društvenih prostorih v Nabrežini. Vabljeni bodo ob ponedeljkih in sredah, ob 16.15 za otroke stare 4 in 5 let (vrtec), ob 17. uri za otroke iz 1. in 2. razreda osnovne šole in ob 18. uri za starejše otroke. Za informacije baletna.igrogruden@yahoo.it ali 329-4615361 (Jasna).

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo vadba potekala v društvenih prostorih z naslednjim urnikom: ob torkih od 18.00 do 19.15 ter od 19.15 do 20.30, ob četrtekih pa od 17.00 do 18.00 ter od 18.00 do 19.15. Za informacije in vpis tel. 349-6483822 ali 040-200620 (Mileva).

SLOFEST - ZSKD vabi prostovoljce, ki bi radi sodelovali na Slofestu (od 20. do 22. septembra), na informativni sestank v četrtek, 12. septembra, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani, ul. Sv. Frančiška 20/I. Dodatne informacije na 040-635626.

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bo v kratkem uvedena služba nadzora v bližini šol za »Dedke redarje«. Občani občine Dolina, stari od 50 do 75 let, z znanjem slovenskega jezika in s psihofizičnimi pogojmi potrebnimi za opravljanje službe, lahko predložijo prošnjo na občinsko vložišče do petka, 13. septembra. Obrazci za prošnjo so na razpolago na Uradu občinske Policie ali na

občinski spletni strani www.sandorligodolina.it.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bodo skupine začele z vadbo v ponedeljek, 16. septembra: osnovna motorika (3 - 6 let) pon in pet 16.45 - 17.45 - center M. Čuk (Repentabrska ul. 66); vse ostale skupine so v telovadnici OŠ Bevk: zajčki (7 - 10 let) pon 16.30 - 18.30 in pet 17.00 - 18.30; strele (11 - 14 let) pon 18.00 - 19.30, sre 19.00 - 20.15 in pet 18.00 - 20.00. Za vpis in informacije: info@cheerdancemillennium.com, Jasna - 347-8535282 in Ryan - 347-9227484.

SKD IGO GRUDEN - MOŠKA POSTURALNA IN RAZGIBALNA TELOVAD-BA je umirjena vadba, prilagojena specifikam moške konstitucije in namejena raztezanju mišic ter izboljšanju gibljivosti. Redne vaje ob ponedeljkih in četrtekih 20.00-21.00 od 16. septembra dalje. Info tel. 338-4563202 (Katja).

V KULTURNEM DRUŠTVU BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, bo Barbara Žetko vsak ponedeljek vodila tečaj tehnike doseganja čustvene svobode (EFT-tapkanje). Začetek 16. septembra ob 17.45. Informacije: 040-415797 ali 347-2787410.

PILATES v jutranjih urah - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra bodo, ob zadostnem številu vpisanih, priredile tudi jutranjo vadbo Pilatesa v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu. Prijavite se na tel.: 333-3616411 od 14. do 15.30 ali na elektronski naslov skupinaboljunec@yahoo.it.

SLOFEST v petek, 20., v soboto, 21. in nedeljo, 22. septembra, v Trstu.

40-LETNIKI POZOR! Slavnostna večerja s plesom bo v soboto, 21. septembra, na veseli farmi v Mavhinjah. Prijave z akontacijo do 8. septembra, v trgovini z otroško obutvijo v Ul. dei Salici na Opčinah, v trafiki v Ul. sv. Nazarija na Proseku ali na tel. št. 329-8012528. Potihite!

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra sporočajo, da bo telovadba za razgibavanje in za zdravo hrbitenico v septembru potekala vsak torek, od 9. do 10. ure, v društveni dvorani občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni nove telovadake.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike / akrobatike ob sredah: 7-10 let od 18.00 do 19.15, 11-14 let 19.00-20.15

TRIESTE NEXT - Festival inovacije in znanstvenega raziskovanja

Preudarno o vodi

Vse je nared za drugo izvedbo festivala inovacije in znanstvenega raziskovanja Trieste Next, ki ga prirejajo Občina Trst, tržaška univerza in založba Nordeuropas finančno podporo Fundacije CTRIESTE. Od petka, 27., do nedelje, 29. septembra, bo v Trstu, ki velja za enega izmed najboljih raziskovalnih središč na svetu, zaživel 100 srečanj (razstav, predstav, posvetov, konferenc in delavnic), ki jih bo oblikovalo nad 150 italijanskih in mednarodnih gostov. Tema festivala bo letos voda »WaterWISE« (preudarno o vodi), točneje njena družbena oz. gospodarska vloga.

Uvod v festival bo 26. septembra posvečen spominu na preminulo astrofizičarja Margherita Hack, ki je vselej spodbujala znanstveni razvoj in širjenje inovacij med ljudmi. »Gospa zvezd« bo tako spet zaživila v pričevanjih kolegov in prijateljev, ki jih bodo predvajali na platformu Verdijevega gledališča ob 21. uri. Večer, ki so ga organizatorji poimenovali Narejeni smo iz zvezd in ga bodo predvajali neposredno preko streaming prenosa po mreži Rai scuola (www.scuola.ra.it), bo vodila novinarka Marinella Chirico, ki se bo na odru pogovarjala tudi z županom Trsta Robertom Cosolinijem in Finrencem Matteom Renzijem.

Kot rečeno pa bo rdeča nit, ki bo povzrovala tridnevno dogajanje voda, univerzalni vir - od njene smotrne uporabe, mimo onesnaževanja, pa vse do razvoja pomorske tehnologije, kemije, biologije, medicine in fizike. Srečanja bodo razdeljena po sklopih: Znanost v prihodnosti, Mesto znanosti, Razstave, Next off, Next za otroke. V petek, 27. septembra, velja zabeležiti srečanje v Verdijevem gledališču.

Med letošnjimi gosti Nexta bo tudi znani novinar in avtor poljudnih knjig Beppe Severgnini

ARHIV

ob 17. uri, na katerem bo 10 raziskovalcev pod vodstvom Beppeja Severgninija predstavilo svoje projekte, občinstvo pa bo lahko z njimi komuniciralo prek sporočil na Twitterju. Ob 21. uri bo ravno tam gost Jan Lundqvist, senior scientific advisor pri mednarodnem inštitutu vode iz Stockholm, ki se bo pogovarjal s predsednikom Last minute marketa Andrejem Segrejem. Večer se bo nato nadaljeval z Nocjo raziskovalcev pod šotori na Velikem trgu.

Če se omejimo še na nekaj dogodkov, naj opozorimo, da bo v soboto, 28. septembra, gost minister za gospodarski razvoj Flavio Zanonato (ob 11. uri v Verdijevem gledališču), popoldne pa bo beseda tekla o velikem pristanišču v zgornjem Jadranu (ob 15. uri). Prav tako pester pa bo zaključni dan, ki bo posvečen debatam o morskih parkih, konzorcijih za sanacijo ter o zdravilnih učinkih vode.

Ob srečanjih pa si bodo obiskovalci lahko ogledali razstavo v Skladišču idej (Voda - identiteta prostora) ali gledališko predstavo o popotovanju na konec sveta, bogata pa bo tudi ponudba za najmlajše. Popoln koledar dogodkov je objavljen na spletni strani www.triestenext.it.

IZOBRAŽEVANJE V gostinski šoli prostih še nekaj mest

Gostinska šola Ad formanduma uspešno deluje na področju izobraževanja mladih in odraslih v poklic kuharja in natakarja. Novo šolsko leto je tik pred začetkom: v šestih razredih gostinske šole v Trstu je v letošnjem šolskem letu vpisanih 100 dijakov, ki se bodo v treh letih šolanja, med teorijo, praksijo in delovnimi izkušnjami v gostinstvih in restavracijah, pripravili na vstop v svet dela s poklicem v rokah. Na razpolago so še prosta mesta: kdor to želi, se lahko še vpíše.

Poleg tega vpisujejo v tečaj poklicne kvalifikacije za odrasle brez posebne osebe z bivališčem v deželi Furlaniji - Julski krajini: v Trstu bo potekal tečaj za kvalifikacijo v poklic kuharja. Tečaj traja 1000 ur (od oktobra do junija s polnim urnikom) in predvideva tudi dva meseca delovne prakse v gostinskih podjetjih. Izbor bo 1. oktobra 2013: do takrat je mogoče vložiti kandidature. Interesenti se lahko zglašajo na tajništvu zavoda v Trstu, ul. Ginnastica 72 (tel. 040.566360, ts@adformandum.org). Vse informacije so na razpolago tudi na spletni strani www.adformandum.org.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA

Po Trnovci na vrsti še Križ in Miramar

Mednarodna operna akademija iz Križa ima v teh dneh polne roke dela. Po uspelem koncertu v galeriji Škerk v Trnovci (na posnetkih Kroma) bo jutri nastopila v »matičnem« Križu, v petek pa v Viteški dvorani miramskega gradu. Kriški koncert bo ob 20. uri v Ljudskem domu, v Miramaru pa ob 16.30. V sklopu projekta Belcanto v svetu bodo mladi pevci in pevke, ki jih vodi Aleksander Švab, izvedli arije iz opere Rigoletto. Za poslušalce koncerta v Trnovci je bila tudí priložnost za ogled dokumentarne razstave o prvi svetovni vojni.

Natečaj Primorskega dnevnika za otroke poletnih centrov in športnih kampov

poletna igralnica

Poletni center Sklad Mitja Čuk

Otroti so po izletu v Miramski grad pripravili z učiteljicami maketo. Morje so izdelali s pobaranjo soljo, nato so nalepili kamečke, ki so jih pobrali na dvorišču, travo so upodobili z zelenimi zamaški, izdelali so še grad, za gradom pa vas Kontovel in Vejno. Maketa je bila razstavljena tudi na razstavi ob 600-letnici vasi Kontovel.

»Šli smo na izlet v Marimarski grad. V grad nismo vstopili, ampak smo se sprehodili po parku. Naši učitelji so bili Veronika, Erika, Kristina in Daša.« Martina, 7

»Nismo šli k morju, saj smo imeli v poletnem centru bazen. Kopanje v bazenu mi je bilo najbolj všeč.« Azja, 4

»Najlepše je bilo, ko smo se kopali v bazenu. Ko je bilo vroče, smo se kopali zjutraj in popoldne. V bazenu smo plavali in se igrali, kopali pa smo se ločeno deklice in dečki.« Gloria, 4

»Igrali smo se tudi balinanje.« Damiano, 3

»Igrali smo se z namiznim nogometom, pripravljali smo maketo, šli smo tudi na igrala, na razpolago smo imeli žoge in bazen. S prijateljem sva se igrala tudi karte.« Giovanni, 5

»V poletnem centru sem se naučil igrati balinanje.« Nejc, 4

BLED - Ob robu srečanja Alenke Bratušek in Enrica Lette

Italijo za sedaj zanima le ljubljansko letališče

BLED - Usoda je hotela, da se bo sta Alenka Bratušek in Enrico Letta prihodnji četrtek, 12. septembra, spet srečala v Benetkah, kjer domuje družba Save. Doslej edina, ki je javno, čeprav neuradno, pokazala interes za aktivno vključevanje v privatizacijo družb in podjetij v večinski lasti slovenske države. Družba Save od leta 1987 upravlja beneško letališče Marco Polo, ki sodi med najbolj perspektivna (in dobičkovnosna) letališča v Italiji in Evropi. Save, ki upravlja tudi letališče v Trevisu, se zanima za vstop v družbo Aerodom Ljubljana, ki upravlja letališče Jožeta Pučnika in katere večinski delničar je slovenska država.

Letta je predsednici slovenske vlade pojasnil, da je po junijskem srečanju z njo v Rimu steklo kar nekaj konkretnih akcij, da se pritegne pozornost italijanskih podjetij za slovenski projekt privatizacije. Kot edini primer je sicer navedel interes povezovanja beneškega z ljubljanskim letališčem, več ni pojasnil. Pač pa so v preteklih dneh nekateri mediji poročali o »strateškem interesu« Benet za ljubljansko letališče. Če bi se ta povezava uresničila, bi »odrezala« tržaško letališče, ki bi v vseh smislih ohranilo podrejeni položaj regionalnega letališča.

Benetke bi s tem utrdile svojo mednarodno vlogo, potem ko je pred kratkim družba Save postala večinski

Alenka Bratušek
in Enrico Letta
se bosta
spet srečala
12. septembra
v Benetkah,
kjer bo navzoč
tudi hrvaški
premier
Zoran Milanović

ANSA

lastnik letališča Charleroi v Belgiji, ki je pomembna »postojanka« nizkocenovnih letalskih družb. Privatizacija se obeta tudi slovenski letalski družbi Adria Airways, za katero Italijani, kot kaže, ne kažejo zanimanja.

Letta je na Bledu izrazil prepričanje, da bodo, poleg beneške družbe, še druga italijanska podjetja sodelovala pri procesu privatizacije slovenskih državnih podjetij in da bo ta proces v

obojevstransko korist. Za jesen je napovedal poslovno konferenco v Miljanu, na kateri bo Slovenija lahko morebitnim italijanskim vlagateljem podrobneje predstavila svoje načrte glede privatizacije.

Slovenska premierka je pri tem napovedala, da v procesu napovedane privatizacije pripravljajo zelo natančen terminski načrt za vsako posamezno podjetje. Ta načrt naj bi bil pripravljen

do konca septembra. Dodala je še, da bodo šla vsa podjetja v postopku privatizacije na javne razpisne, pri tem pa je zagotovila, da bodo vsi postopki maksimalno transparentni. Pojasnila je še, da se usklajujejo tudi s Komisijo za preprečevanje korupcije, kako bi moralizirale posamezni dokumenti, da ne bo niti kančka dvoma, da gre kar koli narobe.

S.T.

BLED - Srečanje
Letta si je vse pridno zapisoval ...

BLED - Enrico Letta najbrž sploh ni vedel za fašistično taborišče v Viscu, zato si je zapisal vse, kar mu je o tem povedala Alenka Bratušek. Ocenila je, da bi morala italijanska država ohraniti zgodovinski spomin na taborišče s tem, da zaščiti vsaj del njegovega območja. Stavbe, v katerih so bili nekoč interniranci, že dolgo propadajo, območje pa gosti tudi pse za reševanje ljudi ob naravnih katastrofah. Na trpljenje ljudi spomina sedaj le skromno kamnitoto obeležje.

Država, kot lastnik javnega dobrega (it. *demanio*) lahko prepreči namere Občine Visco, ki je tam svoj čas načrtovala trgovski center in poslovne obrate. Slovenija glede Visca računa na pomoč Dežele Furlanije-Julische krajine, začenši s predsednico Debora Serracchiani, ki je tudi veleposlaniku Iztoku Mirošiču zagotovila podporo pri ohranjanju zgodovinskega spomina na fašistična taborišča.

Bratuškoje je Letto na delovni večerji v Vili Bled pozvala, naj vlada čim prej sklice omizje za slovensko manjšino, ki deluje v slopu italijanskega notranjega ministrstva. Italijanski premier si je tudi to vestno zapisal ter obljubil, da bo prošnjo za sklic posredoval notranjem ministru Angelinu Alfanu.

S.T.

Serracchiani: Dežela nasprotuje terminalu

BENETKE - Predsednica Furlanije-Julische krajine Debora Serracchiani, ki se je včera srečala s svojim kolegom iz Veneta Luco Zaia, pozitivno ocenjuje ponedeljkovo srečanje med Alenko Bratušek in Enricom Letto. Povedala je, da FJK vsestransko podpira vse pobude italijanske vlade za krepitev dobrih odnosov s Slovenijo.

V isti sapi pa Serracchianijeva potrjuje svoje odločno nasprotovanje gradnji žaveljskega plinskega terminala. Na tem področju je FJK v sovočju s slovensko vlado.

MATAJUR - Na tradicionalnem gorskem prazniku

Odprli krožno pot treh »kamunov«

Pot, ki povezuje občine Sovodnje, Kobarid in Podbonesec, zapečatili s »poroko« županov Germana Cendoua, Darje Hauptman in Piergiorgia Domenisa

Zdravko Likar je na pobočju Matajurja simbolično »poročil« župane treh občin Piergiorgia Domenisa, Darja Hauptman in Germana Cendoua (od leve) in vsakemu od njih podaril prstan

NM

MATAJUR - Tik pod vrhom Matajurja, na približno 1.500 metrov nadmorske višine, teče - lepo markirana - krožna pot, ki so jo uradno odprli v nedeljo, 1. septembra, na tradicionalnem gorskem prazniku. Pot treh kamunov, kot so jo poimenovali, so odprli trije župani Sovodnje, Kobarida in Podbonesca, Germano Cendou, Darja Hauptman in Piergiorgio Domenis. Kratka, a pomembiva slovesnost, je bila na križišču, kjer se od poti do vrha Matajurja odcepila na levu stezo, ki pelje do koče Dom na Matajurje, na desni pa proti Livku.

Prvi je spregovoril župan Cendou, ki je skupaj z načelnikom tolminskimi upravnimi enote Zdravkom Likarjem »oče« poti. Ta je rezultat dobre volje in dobrih misli ljudi, ki želijo živeti v miru, prijateljstvu in sodelovanju. Z njo pa so konkretno začeli brisati mejo, ki je toliko hudega povzročila ljudem na obeh straneh Matajurja. Sovodenjski župan se je zahvalil vsem, tudi Gorski skupnosti, ki je poskrbel za majhen finančni prispevek. Zamisel so z majhno pomočjo podprtli tudi v Ljubljani, je dejala županja iz Kobarida Darja Hauptman, ki se je zahvalila planincem iz Benečije in Kobarida in vsem drugim, ki so pri projektu sodelovali. »Matajur je last vseh nas«, je poudarila, »in nas od nekdaj povezuje«. Tudi Piergiorgio Domenis, župan iz Podbonesca je pochlabil pobudo, ki je »skromna glede vloženih sredstev, a velika po pomenu«.

Prstan, ki povezuje ljudi in kraje okrog Matajurja, sta nato pozdravila pokrajinski svetnik Fabrizio Dorbolò in deželni svetnik Igor Gabrovec. Po besedah obeh je nova pot simbol prijateljstva in dobrega sodelovanja. Košček v mozaiku, kot je dejal Gabrovec, ki lahko prispeva k turističnemu razvoju kraja.

Kot vsako leto so bili na matajurskem gorskem prazniku tudi govorji. Prvi je pozdravil župan Germano Cendou, nato sta spregovorila predsednica planincev, imenu Cai iz Čedad, Claudio Busolini, za Planinsko družino Benečije pa Luisa Battistig. Za njimi so prisotne pozdravili še komisar gorske skupnosti in deželni svetnik Giuseppe Sibau, pokrajinski svetnik Fabrizio Dorbolò, deželni svetnik Igor Gabrovec ter Zdravko Likar. Iz njihovih besed je bilo mogoče razbrati ljubezen do gorskega sveta in posebno Matajurja, voljo do ohranjanja zgodovinskega spomina na tragedije iz prve in druge te hladne vojne, predvsem pa željo, da bi živelii v miru, v spoštovanju vseh jezikov in kulturnih skupnosti, ki skrbijo za blagostanje dežele ob vznožju Matajurja. (NM)

KOBARID - Ob evropskem dnevnu spomina na žrtve vseh totalitarizmov

Boris Pahor pozval mlade, naj se izobražujejo in veliko berejo

KOBARID - »Učite mlade, naj se izobražujejo, naj obiskujejo knjižnice in segajo po knjigah, ne samo šolskih učbenikov, v katerih marsikaj ni napisano.« Tako se je glasil poziv stoletnika Borisa Pahorja (na posnetku NM v sredini v prvi vrsti), tržaškega pisatelja, ki je bil v petek, 30. avgusta slavnostni gost v Kobaridu, kjer so praznovali evropski dan spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov.

Pahor je v svojem uro dolgem nagovoru opisal svoje osebne izkušnje s fašističnim, nacističnim in komunističnim režimom in opozoril na to, kako je človek že od začetka svojega obstoja poskušal prevladati nad drugim, vsakič ko je imel za to priložnost. Spregovoril je tudi o globalizaciji in poudaril da je treba kljub koristim, ki jih prinaša, ohraniti svojo partikularnost, svoje bistvo, svojo tradicijo, zgodovino in pogled na svet.

Slovesnost na glavnem kobariškem trgu, ki so se je udeležili številni predstavniki oblasti in slovenski oziroma evropski poslanci Alenka Jeraj, Danijel Krivec, Ljudmila Novak in Milan Zver, in dopoldanski znanstveni posvet o fašizmu in protifašizmu na Primorskem so organizirali Študijski center za narodno spravo, Občina Kobarid, Društvo slo-

venskih izobražencev iz Trsta in Študijski krožek Anton Gorčič iz Gorice. Ob zaključku so združeni pevski zbori iz Posočja pod vodstvom Marka Muniha krstno izvedli kantato skladatelja Avgusta Ipavca. (NM)

FILMSKI FESTIVAL V BENETKAH - Premiera filma goriškega režiserja Mattea Oleotta na Tednu kritike

Zoranov triumf na Lidu

Ovacije v nabito polni dvorani - Ganjeni slovenski in italijanski ustvarjalci - Pohvala Dežele FJK

Levo: igralca Rok Prašnikar in Giuseppe Battiston ter, med njima, režiser Matteo Oleotto na predstavitev filma; desno: predsednica FJK Debora Serracchiani z odbornikoma Giannijem Torrentijem in Francescom Peronijem na predvajjanju v nabito polni festivalski dvorani

Bučen nekajminutni aplavz. Skupinski standing ovation s publiko pokonci, ki je neustavljivo ploskala filmski ekipi. Matteo Oleotto, Giuseppe Battiston, Rok Prašnikar in Marjuta Slamič, producent Igor Prinčič pa do solz objokani ob takoj navdušenem sprejem, kakršnega si smo že zdaleč niso mogli pričakovati.

Osrednja beneška premiera filma Zoran moj nečak idiot je včeraj, kot edini italijanski film v sklopu Tedna kritike, doživelha čudovit sprejem. Nabito polna dvorana in v njej, med publiko, tudi predsednica dežele FJK Debora Serracchiani, ki se je ob odborniku za kulturo Gianniju Torrentiju in odborniku za finance Francescu Peroniju udeležila festivalske projekcije na povabilo deželne Film

Commission. Le-ta bo prav v prihodnjih tednih z začetkom snemanja novega filma Gabrieleja Salvatoresa v Trstu spet začela tam, kjer se je pred letom dni po polemikah zaradi filma o Eluani Englaru in z drugo deželno upravo tudi ustavila. Serracchiani je se po filmski projekciji pomudila na srečanje v Hiši Zoran, beneški osmici, ki so jo postavili prav zato, da bi tudi izven filmskega platna uspeli ponuditi atmosfero in ambient, kakršna sta vela v filmu.

Imeniten dan torej včeraj v Benetkah za goriške filmske navdušence, ki so uspeli v ambicioznem in drznem projektu, ki se je pričel točno pred petimi leti. »Uresničitev izrednih sanj,« kot je spet povedal Oleotto, »ki tudi ob pomoči film-

ske umetnosti pripovedujejo o normalnem doživljjanju nekega prostora, ki ima prav v svoji čezmejnosti in hkrati brez mejnosti, neverjetno dodano vrednost.«

Sicer se Oleottov film, ki bo prišel v italijanske kinodvorane 14. novembra, loteva zgodbe o zafrustriranem, hudobnem Paolu, štiridesetletnem zapitem, debelem možkarju, ki je zaposlen kot kuhan v domu za ostarele, večino časa pa preživila v gostilni pri Guštinu. Nekega dne se v njegovem življenju pojavi čudaški nečak Zoran. Po smrti tete je namreč prav Paolo edini sorodnik, ki lahko poskrbi za njim.

Zgodba je razpeta v prostor med obema Goricama, v globoko provinco italijanskega severovzhoda, večini povsem nepoznano.

Film, ki je skupno stal milijon štiristotisoč evrov je posnela mednarodna ekipa, ki je igralce poiskala na vsem teritoriju. Ob enem najbolj priljubljenih italijanskih igralcev, Giuseppeju Battistoni, nastopa v vlogi nečaka nadarjeni devetnajstletni Rok Prašnikar. Gimnazjec, ki se je filma lotil čisto slučajno, a bo že v prihodnjih dneh pričel s študijem na ljubljanski Agrft. Ob produkciji goriške Transmedie je film nastal ob koprodukciji Staragare in ob sodelovanju Slovenskega filmskega centra, FVG Film Commission, Viba filma, MiBaca in evropske Eurimages. Ob italijanskih igralcih Robertu Citranu, Riccardu Maranzani in Arielli Reggio nastopa tudi močna slovenska avtorska

ekipa: Rok Prašnikar, Peter Musevski, Marjuta Slamič, Jan Cvitkovič. V stranski vlogi tudi priljubljena bivša igralka SSG-ja Bogdana Bratuž. Za scenografijo je poskrbel Vasja Kokalj, za kostume Emil Cerar.

Oleotto je film posnel na območju Gorice in Nove Gorice. »Posebej se mi zdi pomembno, da je ta film nastal v kraju, v katerih sem preživel večji del svojega življenja in to, da se uspem uveljaviti v svetovnem merilu prav z zgodbo, ki je nastala v tem mojem prostoru, se mi zdi imenitno,« je še dodal mladi režiser.

Uspehu filma so ustvarjalci, sodelavci in številni prijatelji sinoči nagnzdravili z množičnim bučnim praznovanjem. (Iga)

GLEDALIŠČE - Sezona 2013-2014 tržaškega teatra La Contrada

Predstave za širok krog gledalcev

Tržaško zasebno stalno gledališče je včeraj predstavilo gledališke dogodke, ki jih ponuja v abonmajskem nizu in zunaj njega

Gledališče La Contrada je za otvoritev sezone izbralo 18. oktober, ko bo v Bobbiovi dvorani v Trstu premiera pete postavitve narečne komedije Un paio di calze di seta di Vienna (Par dunajskih svilenih nogavic), ene najuspešnejših predstav tržaške gledališke hiše, ki vrh vsega ponazarja mestni zgodovini in skupnemu spominu posvečeno plat njenega delovanja. To je prva obnovitev duhovite Faragunove in Carpinterijeve predelave francoskega vodnika brez Orazia Bobbia v glavnih vlogah, kot je med včerajšnjo predstavljeno tiskovno konferenco napovedal Contradin umetniški vodja režiser Francesco Macedonio, bo v njej veliko novosti, čeprav bo nastopilo mnogo igralcev iz prejšnjih postavitev, med temi nepogrešljiva Ariella Reggio in Gianfranco Saletta, medtem ko bo glavnega junaka Nicoleta Nicolicha igral Alessandro Borghese.

Vsekakor bo tudi letosnji spored oblikovan tako, da bo zadovoljil širok krog gledalcev, kot je v pozdravnem nagonoru poudarila Contradina predsednica Livia Amabilino, ki je med drugim omenila pozornost nove deželne uprave in tržaške Občine ter drugih ustanov.

Abonmajski niz predvideva deset predstav, od teh eno v Contradini produkciji in sicer komedijo Neila Simona Jetnik Druge Avenije z Mauriziom Cagrandejem, Tosco D'Acquino in Adrianom Giraldijem. Poleg tega se bo zvrstilo veliko znanih komedij, od ka-

Na Contradinem odru bo zaživel tudi gledališki Elephant Man

terih so marsikatere doživele tudi filmsko postavitev, kot je med predstavljivjo omenil novi Contradin organizacijski direktor Diego Matuchina: denimo Vse o Evi (Eva contro Eva) ameriške komediografinje Mary Orr s Pamela Villaresi, Komedijo Ljubezni (Private Lives - Vite private) Noëla Cowarda s Corradom Tedeschijem In Benedetto Boccoli, zgodbo o Josephu Merricku z naslovom Elephant Man in odčitavi režiserja Giancarla Marinelli, ki je tudi avtor besedila; monodramo Toma Toporja Nuts (Pazza) s Caterino Murino, musical Sugar po slovitom Wilderjevem filmu Nekateri so za vroče, sodobno italijansko besedilo igralca Carla Bucci-

rossa Finché morte non vi separi (Dokler vaju smrt ne loči), Goldenjovo komedio na temo gledališča L'impresario delle Smirne (Impresarij iz Smirne) in za konec, v maju, farso francoskega avtorja Marca Camolettija Boeing Boeing, v kateri bo poleg Gianluca Guidija in Gianluca Ramazzottija nastopila tudi priljubljena Contradina igralka Ariella Reggio, ki je na tiskovni konferenci ni bilo, ker je v Benetkah, kjer v okviru filmskega festivala predvajajo film Mattea Oleotta Zoran, il mio nipote scemo, v katerem nastopa.

Poleg tega so pri Contradi v sezono vključili še šest zunaj-abonmajskih gledaliških dogodkov, med katerimi so

zlasti poudarili projekt, ki ga sodelavka Marcela Serli uresničuje v Milanu in ki je osredotočen na ženske individualne in kolektivne želje ter na tematiko transeksualnosti: v Trstu bodo uprizorili Dell'umiliazione e della vendetta (O poniranju in maščevanju), ki se teme loteva z luhotnim prijemom. Glasbeno kuliso je Marcela Serli zaučala tržaškemu kantavtorju Stefanu Schiraldiju, ki je predstavil konferenco popestril s svojimi skladbami. Poleg tega bodo v nizu, za katerega so izbrali naslov Singolare femminile (Ženska ednina), na sprednu predstava Giuliane Musso Sexmachine o pojavi prostitucije; Bellejava La vita non è un film di Doris Day (Življenje ni film z Doris Day), v kateri deželni igralci Claudio de Maglio, Claudio Mezzelani in Massimo Somaglino nastopajo v vlogi treh radozivih stark; družinam in otrokom namenjeni predstavi Obubblebesity, v kateri mojster milnih mehurčkov Marco Zoppri pripoveduje o težavah prekomerne teže, in The Clown of Clowns z Davidom Lariblom; opereta Vesela vdova; Malaluna Rosy Canale, ki pripoveduje o svojem boju proti kalabrijski mafiji; in African Requiem o Ilariji Alpi z Isabellou Ragones.

Poleg tega so omenili posebni nastop tržaškega komika Alessandra Fullina (v vlogi priljubljene avstrijske cesarice) v okviru niza bralnih predstav in sicer ob izidu knjige Sissi a Miramar. (bov)

POEZIJA - Škocjan Pesniško- prevajalski Zlati čoln

Mednarodna pesniško-prevajalska delavnica Zlati čoln, ki jo letos pripravljajo že 11. leto zapored, bo v Škocjanu pri Divači potekala do konca tedna. Udeležuje se je 14 pesnikov in prevajalcev iz osmih držav. Ti se bodo predstavili tudi na javnih branjih, ki bodo jutri v Škocjanu, v petek pa še v Ljubljani.

Letošnji udeleženci so Andrej Hočvar, Alenka Jovanovski, Dejan Koban, Tatjana Jamnik in Kristina Hočvar iz Slovenije, Fiona Sampson iz Velike Britanije, Marianne Kurto iz Finske, Andrea Brady iz ZDA, Robin Palmar iz Irske, Dinko Telečan iz Hrvaške, Maciej Melecki iz Poljske ter Jan in Miroslava Gavura iz Slovaške.

Na delavnici prevajajo tekste udeležencev. »Gre za nekakšen vzajemni prevod drug drugega v jezike vseh udeležencev,« je povedal Iztok Osojnik. Mednarodno odmevnivo delavnica razvija pesniško-prevajalske stike in tako promovira slovensko poezijo ter povezuje manjše in večje evropske literature. Z delavnico pripomorejo k uveljavljanju slovenskih avtorjev poezije v svetu, pa tudi manj uveljavljenih tujih poetov v Sloveniji. Največja vrednost delavnice pa je navezovanje vezi med udeleženci. Kot je pojasnil Osojnik je to »že pridelalo do številnih objav in celo izdaj knjig v drugih državah.« (STA)

SIRIJA - Obama prepričan, da mu bo kongres odobril vojaško posredovanje

Dva milijona beguncev

ŽENEVA - Iz Sirije je zbežalo že več kot dva milijona ljudi, kar je desetkrat več kot pred letom dni, poleg tega je znotraj države zaradi konflikta še 4,25 milijona razseljenih oseb, je v Ženevi sporočil Visoki komisariat ZN za begunce (UNHCR). Ameriški predsednik Barack Obama je medtem prepričan, da mu bo kongres odobril posredovanje v Siriji.

Skupno je bilo tako od marca 2011, ko se je začela vojna v Siriji, prisiljeno svoje domove zapustiti 6,2 milijona Sircev. To je skoraj tretjina predvojne populacije, ki je štela 20,8 milijona ljudi.

"Sirija je postala velika tragedija tega stoletja," je ob tem v sporočilu za javnost opozoril visoki komisar za begunce Antonio Guterres.

V Bruslju se je na podatek o dveh milijonih sirskeh beguncev odzvala tudi evropska komisarka za mednarodno sodelovanje, humanitarno pomoč in krizno odzivanje Kristalina Georgieva, ki je ocenila, da gre za "grozljiv mejnike" v sirske krizi. Zahtevala je konec bojev v Siriji ter zaščito civilistov in vseh, ki jim pomagajo.

Evropska komisija je po lastnih navdihah za človekoljubno pomoč Siriji in njenim sosednjim državam namenila od konca leta 2011 515 milijonov evrov, iz drugih skladov EU pa še 328 milijonov evrov. Posamezne države EU pa so za človekoljubno pomoč zbrale 500 milijonov evrov. Skupno tako pomoč iz EU znaša 1,3 milijarde evrov.

Veliko število beguncev iz Sirije je tragedija za prizadete in veliko breme predvsem za ljudi v državah, ki sprejemajo begunce, Turčiji, Jordaniji, Libanonu in Iraku, je zapisano v komisarskinemu sporočilu za javnost.

Po podatkih ZN je največ, več kot 720.000 sirskeh beguncev v sosednjem Libanonu, državi z okoli 4,5 milijona prebivalcev. V Jordaniji je 515.000 sirskeh beguncev, v Turčiji 460.000, v Iraku 168.000 ter v Egiptu 110.000.

Švedska pa se je odločila, da bo okoli 8000 sirskega beguncem dovolila bivanje v državi za nedoločen čas. Tovrstno dovoljenje bodo dobili vsi tisti begunci iz Sirije, ki že imajo dovoljenje za bivanje na Švedskem za obdobje od enega do treh let. Do voljenje za nedoločen čas beguncem omogoča, da zaprosijo, da bi v državo prišli tudi družinski člani, in sicer zakonski partner in mladoletni otroki.

Val beguncev iz Sirije pričakujejo tudi v Bolgariji. V Sofiji ocenjujejo, da naj bi do konca leta v državo prišlo od 6000 do 10.000 beguncev iz Sirije. Ob tem je bolgarski notranji minister Cvetlin Jovčev opo-

Barack Obama

ANSA

tem je zagotovil, da bo misija omejena in proporcionalna ter da Sirija ni Irak, ne Afganistan.

Bela hiša je v kongres že poslala osnutek resolucije za odobritev vojaške akcije proti Asadovim silam zaradi uporabe kemičnega orožja v predmestju Damaska 21. avgusta. V kongresu jo sedaj malce predelejuje v Obama je izrazil pripravljenost na spremembo, dokler bodo to ohranile misijo pošiljanja jasnega sporočila Asadu in zmanjšanja njegovih zmogljivosti za uporabo kemičnega orožja v prihodnje.

Obama je ponovil, da močno verjamemo, da je Asadov režim uporabil kemično orožje, ki je pobilo tisoče ljudi, od tega 400 otrok. Zamislil si je misijo, ki bo omejena, kar pomeni, da ne bo trajala brezkončno, prav tak pa ne bo postal v Siriji ameriških vojakov. "To ni Irak, to ni Afganistan," je dejal Obama.

EU pred končno sodbo o uporabi kemičnega orožja v Siriji čaka na poročilo preiskovalcev ZN. Kot so povedali v Bruslju, EU sicer želi "odločno ukrepanje" mednarodne skupnosti, a vendar izpostavlja, da je najpomembnejše nadaljevati diplomatske stike s ciljem diplomatske rešitve.

"Mednarodno skupnost pozivamo k odločnemu ukrepanju ... A počakajmo najprej na sklepne informacije, še posebej na poročilo preiskovalcev ZN," je dejal tiskoslovec.

vni predstavnik visoke zunanjepolitične predstavnice unije Catherine Ashton, Michael Mann. "Pomembno je, da mednarodna skupnost deluje enotno in da se najde diplomatska rešitev," je še izpostavil.

Nemška kanclerka Angela Merkel še ni opustila upanja, da bi se lahko o posredovanju v Siriji zedinil Varnostni svet ZN. "V prihodnjih dneh bomo storili vse, kar je mogoče, da bi dosegli skupen odgovor mednarodne skupnosti," je v nemškem parlamentu dejala kanclerka.

Medtem je Rusija včeraj sporočila, da je njen sistem za zgodnjeg opozarjanje zaznal izstrelitev dveh raketen izstrelkov iz osrednjega dela Sredozemskega morja proti njegovi vzhodni obali. Po nekaj sprenevedanja so v Izraelu potrdili, da je šlo za testno izstrelitev v okviru izraelsko-ameriških vojaških vaj.

Rusija je sporočila, da je do izstrelitev prišlo ob 10:16 po moskovskem času (8:16 po srednjevropskem času). Izstrelitev je zaznal opozorilni sistem v mestu Armavir v južni Rusiji, je sporočilo ministrstvo za obrambo.

Ruski obrambni minister Sergej Šojgu je o dogodku že poročal predsedniku Vladimirju Putinu. Dejstvo, da je do domnevnega incidenta prišlo v času priprav zahodnih držav za napad na Sirijo, je še povčelo mednarodno napetost. (STA)

V Egiptu obsojeni člani Muslimanske bratovščine

KAIRO - Egiptovska vojaška sodišča je včeraj na zaporne kazni obsojilo 52 članov Muslimanske bratovščine, od teh enega na dosmrtno ječo zaradi nasilja proti vojski v pristaniškem mestu Suez. 48 članov bratovščine je prejelo zaporne kazni od pet do deset let, trem pa je bila naložena 15-letna zaporna kazzen. Gre za prvi izrek sodbe članom bratovščine po vojaški odstavtvitvi islamskih egiptovskega predsednika Mohameda Mursija 3. julija.

Policija ustavila prihod protestnikov v Vukovar

ZAGREB - Hrvaška policija je na avtocesti ustavila 28 avtobusov, ki so iz drugih hrvaških mest nameravali podpreti nasprotnike uvajanja napisov v cirilici v mestu, je sporočil Štab za obrambo hrvaškega Vukovarja. Včerajšnjega mirnega protestnega shoda se je sicer udeležilo približno tisoč ljudi, da danes pa so napovedani novi shodi.

Protestniki so napovedali, da ne bodo uničevali napisov v latinici in cirilici, ki so jih v pondeljek postavili na poslopja državne uprave. Kot so pojasnili, so izvedeli, da bo policija ukrepala, in si ne želijo nasilja. Postavljenje napisov varujejo okrepljene policijske enote. Nasilni protestniki so v pondeljek razbili tri napise, v prerivanju pa so bili poškodovani štirje policisti. (STA)

ZDA - V središču pogоворov bo sirska kriza, dvostranskega srečanja s Putinom pa ne bo

Obama na obisk Švedske in na vrh voditeljev držav skupine G20 v Rusiji

WASHINGTON - Potem ko je vsaj za nekaj dni odložil odločitev o morebitnem vojaškem posegu v Siriji, je ameriški predsednik Barack Obama sinoč odpotoval na Švedsko, kjer bo ostal do četrtega, ko bo obiskal ruski Sankt Peterburg in se udeležil vrha voditeljev držav skupine G20. Vrh se bo sklenil v petek, ko se bo Obama vrnjen v ZDA.

Po navedbah visokih predstavnikov administracije so za medije pojasnili, da bo trenutno najbolj pereče mednarodno vprašanje - Sirija - zanesljivo na dnevnem redu pogovorov voditeljev gospodarsko najbolj pomembnih držav sveta, čeprav posebnega sestanka v Sankt Peterburgu na to temo ni načrtu.

ZDA so skupaj s Francijo od velikih držav ostale same v želji, da kaznujejo re-

žim sirskega predsednika Bašarja al Asada zaradi uporabe kemičnega orožja 21. avgusta v predmestju Damaska. Obama je v petek pojasnil, da bo z odločitvijo o vojaškem posegu, ki ga sicer zagovarja, počakal na odločitev kongresa. Kljub temu se, glede na zgodovino in izkušnje z ameriškimi predsedniki, obeta vsaj omejen napad na sirske režim iz zraka.

Ker se kongres s počitnicami vrne 9. septembra, to pomeni, da se bo Obama z odlogom napada izognil nerodnemu položaju, saj je Rusija, gostiteljica vrha G20, zavezница Asada in nasprotuje vpletanju Zahoda v vojno v Siriji.

Obama bo v Stockholm prispeval danes zjutraj, ko ga čaka dvostransko srečanje s premierom Johnom Fredrikom Reinfeldtom. V švedski prestolnici se bo udeležen.

žil tudi slovesnosti v spomin na švedskega diplomata Raoula Wallenberga, ki je reševal Jude na Madžarskem v času druge svetovne vojne.

Pred večerjo z voditelji nordijskih držav (Švedska, Finska, Dnska, Norveška, Islandija) bo Obama v sredo v Stockholmu obiskal tudi kraljevi inštitut za tehnologijo oziroma predstavitev o čisti energiji.

V četrtek zjutraj bosta Obama sprejela švedski kralj Karl Gustav in kraljica Silvia, nakar bo poletel v Rusijo na vrh G20. Po besedah neimenovanega predstavnika administracije bo to že sedmi vrh G20 z Obamovo udeležbo po prvem leta 2009 v Pittsburghu v ameriški zvezni državi Pensilvanija.

Američani menijo, da bo ta vrh druženec od tistih v zadnjih letih po krizi leta

2008, saj so se napetosti na finančnih trgi umirile, svetovno gospodarstvo pa da je v boljšem položaju. Glavna tema pogovorov voditeljev bo zagotavljanje nadaljnje gospodarske rasti in ustvarjanje delovnih mest, skupaj z ukrepi za preprečevanje davčnih utaj.

Sprva načrtovanega ločenega dvostranskega srečanja med Obonom in predsednikom Rusije Vladimirjem Putinom ob robu vrha G20 ne bo. Uradni razlog je, da za to ni nobene potrebe, dejanski pa je zamera ZDA, ker je Rusija dala azil Edwardu Snowdenu, nekdanjemu pogodbenniku Agencije za nacionalno varnost (NSA), ki objavili ameriških vohunskih skrivnosti še naprej spravlja Washington v zadrgo.

Robi Poredos (STA)

GOSPODARSTVO - Nekoč vodilni proizvajalec prenosnih telefonov na svetu se s tem umika s trga

Nokia bo enoto za mobilnike za 5,44 milijarde evrov prodala ameriškemu tehnološkemu velikanu Microsoftu

HELSINKI - Finski proizvajalec mobilnih telefonov Nokia je včeraj najavil, da bo svojo enoto za mobilnike za 5,44 milijarde dolarjev prodal ameriškemu tehnološkemu velikanu Microsoftu. Nekoč vodilni proizvajalec prenosnih telefonov na svetu se s tem umika s trga, na katerem v zadnjih letih zaostaja za tekmeci, kot sta južnokorejski Samsung in ameriški Apple.

Nokia bo obenem Microsoftu podelila 10-letno neekskluzivno licenco za svoje patente, sama pa se bo v prihodnje osredotočila na omrežno infrastrukturo in storitve. Takšno rešitev so v finskem podjetju označili za "najboljšo pot za Nokia in njeni delničarje".

Nokia je obenem najavila takojšen odhod Stepena Elopa s položaja predsednika in glavnega izvršnega direktorja, ki je leta 2010 prišel v finsko podjetje prav iz Microsofta s ciljem, da bi se Nokia pomagal postaviti nazaj na noge. Namesto njega bo položaj glavnega izvršnega direktorja začasno prevzel predsednik upravnega odbora Risto Siilasmaa, vlogo predsednika Nokia pa bo začasno prevzel izvršni finančni direktor Timo Ihamuotila. Elop bo postal izvršni

podpredsednik za naprave in storitve, predvideva pa se, da naj bi se po sklenitvi prodaje vrnil v Microsoft.

V skladu z dogovorom bo Microsoft med drugim pridobil blagovni znamki za mobilne telefone Asha in pametne mobilne telefone Lumia ter 10-letno dovoljenje za uporabo blagovne znamke Nokia na modelih mobilnih telefonov z operacijskima sistemoma Series 30 in Series 40. Dogovor predvideva tudi morebitno povezavo podjetij na področju lokacijskih rešitev HERE, ki sicer tako kot proizvodi in storitve za omrežno infrastrukturo ostajajo pod okriljem Nokie.

Microsoft bo obenem nemudoma zagotovil Nokie možnost pridobiti do 1,5 milijarde evrov finančnih sredstev v obliki treh 500 milijonov evrov visokih trans konvertibilnih obveznic, ki jih bo izdala Nokia. Od slednje bo sicer odvisno, ali bo ta finančna sredstva počrpala v celoti ali le delno.

Poleg tega je Microsoft najavil, da je izbral Finsko za domovanje svojega novega podatkovnega centra, ki bo namenjen potrebam Microsoftovih strank v Evropi. Zanj bodo v nekaj naslednjih letih namenili več kot četrт milijarde dolarjev, obenem obstaja možnost nadaljnje širitve v prihodnosti.

Finski velikan je na trgu mobilnih telefonov vladal 14 let, potem pa ga je leta 2012 s prestola izrinil južnokorejski velikan Samsung Electronics. Nokia je namreč pred leti ob začetku razcveta pametnih mo-

bilnih telefonov začela zaostajati za tekmeci, predvsem na račun vztrajanja pri svojem operacijskem sistemu za mobilne naprave, ki se očitno ni mogel kosati z Googlevim operacijskim sistemom Android in Applovim sistemom iOS.

Po številu prodanih mobilnih telefonov je po podatkih mednarodne analitske hiše Gartner lani prvo mesto tako zasedal Samsung. Ta je svoj delež s predlagalskimi 17,7 odstotka lani okreplil na 22 odstotkov. Nokia pa je medtem nazadoval s 23,8 odstotka v letu 2011 na 19,1 odstotka v letu 2012. Tretje mesto je pripadol ameriškemu Applu - ta je delež povečal s petih na 7,5 odstotka. Sledijo ZTE, LG Electronics in Huawei Technologies.

Nokia se je v okviru svojih poskusov, da bi si povrnila nekdanji položaj, v začetku leta 2011 pod vodstvom Elopova odločila za korenit preobrat. Le nekaj mescev po prihodu Elopova je namreč Nokia sklenila strateško partnerstvo z Microsoftom, v skladu s katerim je opustila svoj operacijski sistem za pametne mobilne telepone Symbian in namesto njega najavila prehod na Microsoftov sistem Windows Phone. Poskus očitno ni prinesel zadovoljivih sadov. (STA)

GORICA - Med 26. in 29. septembrom priljubljena kulinarična prireditev

Jubilejni Okusi ob meji obsežnejši in pestrejši

Gorica se bo konec meseca ponovno prelevila v prestolnico okusov. Med 26. in 29. septembrom bo v mestnem središču potekala priljubljena gastronomská prireditev Okusi ob meji, ki je v minih letih privabila na tisoče obiskovalcev iz Furlanije-Julijski krajine, Slovenije in drugih dežel. Praznik evropske in svetovne kulinarike bo letos dopolnil deset let: kot se za jubilej spodbodi, bodo organizatorji poskrbeli za vrsto novosti in presečenj, s katerimi želijo dodatno poprestiti najodmevnejšo goriško prireditev, ki bo letos ponovno čezmejna.

Prejeli 383 prošenj

Goriški župan Ettore Romoli in podžupan Roberto Sartori sta na srečanju z novinarji izpostavila, da je bilo zanimanje gostincev za sodelovanje na letošnji prireditvi rekordno. »Prejeli smo kar 383 prošenj, 130 več kot lani. To dokazuje, da so Okusi ob meji po desetih letih še vedno vitalna prireditev, kar nas navdaja s ponosom. V teh dneh preverjamo sprejemljivost prošenj, vsem pa ne bomo mogli ugoditi. Prireditveno območje bo vsekakor gotovo širše od lanskega, ko smo imeli okrog 250 kioskov in stojnic,« je povedal župan in namignil, da bi lahko stojnice letos postavili tudi na ploščadi bivše tržnice na debelo v Ulici Boccaccio, ki se je v minih mesecih izkazala za primeren prireditveni prostor.

Dobrote od vsepovsod

Kot v minih letih bodo obiskovalcem na voljo specialiteti iz najrazličnejših koncev sveta. Predstavilo se bo dvajset držav, med katerimi bodo tudi države Latinske Amerike, ki so lani doživele zelo dober sprememben: novost naj bi bile stojnice iz Severne Evrope, podrobnosti pa bo goriška občina razkrila v prihodnjih tednih. Na Travniku, ki se bo ponovno spremenil v Vas prijateljstva, bodo tudi letos prisotne slovenske občine z Novo Gorico na celu.

Okusi tudi v Novi Gorici

Kot je Primorski dnevnik že poročal, bodo Okusi ob meji po lanskoletnem premoru letos drugič prešli mejo. Na novogoriškem Bevkovem trgu med 27. in 29. septembrom postavljena dalmatinska vas, kjer se bo s tipično kulinariko predstavilo deset gostinice z Dalmacije, petkov v sobotni večer pa bosta popestrila koncerta dalmatinskih klap. »Tako bomo dopolnili ponudbo v Gorici, kjer dalmatinska kulinarika ne bo zastopana. Upamo tudi, da bo novogoriški del Okusov ob meji v bodoče postal stalnica,« pravi Matejka Ambrož iz novogoriške mestne občine. Pretekli dve leti je mesti povezval tudi poseben turistični vlakec, ki je bil tako med Goričani kot med Novogoričani zelo dobro sprejet. Zanimalo je bilo pravzaprav toliko, da na vlakec niso mogli vsi, zato so lani uvedli še vožnjo z minibuzom. Goriški župan Ettore Romoli je potrdil, da bo povezava med mestoma tudi letos zagotovljena.

Stroški še nižji od lanskih

Občina Gorica bo v Okuse ob meji letos vložila okrog 140.000 evrov, kar je približno 5000 evrov manj kot lani. »Za sodelovanje se zahvaljujem zvezni Conf-

Gneča na lanski izvedbi

BUMBACA

commercio, za podporo pa pokroviteljem, in sicer deželi FJK, Trgovinski zbornici, Fundaciji Goriške hranilnice in ustanovi Turismo FVG, «je »dobrotnike« naštel Romoli. Predsednik Fundacije Goriške hranilnice Gianluigi Chiozza je poudaril, da ustanova z veseljem pomaga goriški občini pri uresničitvi prireditve, ki veliko pripomore k pozitiviti in prepoznavnosti Gorice.

Prostovoljci in splet

Obiskovalcem prireditve bodo za informacije o razporeditvi raznih »vasi«, prometni ureditvi, ipd. na voljo mladi prostovoljci, starci od 18 do 30 let. Prija-

ve bo občina zbirala od 9. do 20. septembra, pri kandidatih pa je zaželeno znanje angleščine, nemščine in slovenščine. »Prostovoljci bodo v zameno za sodelovanje dobili majčko in brezplačen obrok, hkrati pa bodo protagonisti prireditve,« je povedal župan. Pri promociji dogodka se bo občina letos v večji meri posluževala socialnih omrežij Facebook, Twitter in Instagram - obiskovalci bodo lahko z ostalimi delili najzanimivejše fotografije -, novinarski konferenci pa načrtuje tudi v Ljubljani in Celovcu. »Med letošnjimi novostmi je še nagrada za najboljšo stojnico, ki jo bodo izbrali obiskovalci,« je zaključil župan Ettore Romoli. (Ale, km)

GORICA - Zasedala občinska sekcijska SSk Divji prašiči problem, ki ga je treba rešiti

Goriška občinska sekcijska Slovenske skupnosti se je sestala v ponedeljek. Na dnevnem redu je bil pregled najbolj pomembnih dogodkov, ki so se zgodili v zadnjih mesecih. Govor je bil o škodi, ki jo povzročajo divji prašiči, ne samo na Krasu, ampak tudi v Brdih, kjer so nekateri vinogradniki zaradi njih močno prizadeti. Odškodnine, ki jih dobivajo vinogradniki, so povsem nezadostne, tako da so si morali kmetje na svoje stroške kupiti ojačene obrambne mreže. »Nujno je, da pokrajinska in deželna uprava nadaljuje ta ustrezni prizadevanji, da se spremeni sedanja zakonodaja, ki bo morala upoštevati sedanje izredno stanje in uvesti določila za zaščito prvorstnega vinorodnega okolja,« so predstavniki goriške sekcijske Slovenske skupnosti, ki glede računov za odnašanje odpadkov soglašajo z zahtevo po večji jasnosti v prikazovanju posameznih stroškov na položnicah. »Občinska uprava bi moralta tudi poskrbeti za to,

da se nagrajujejo družine, ki aktivno prispevajo k zmanjšanju količine odpadkov - z uporabo komposterjev - ali ki del odpadkov odnašajo na odlagališča. Nasprotno pa občani ugotavljajo, da je teh nagrad vedno manj,« poudarjajo goriški člani Slovenske skupnosti, ki so med ponedeljkovim srečanjem z zadovoljstvom obravnavali uspešen potek prizadevanj, po katerih je goriška občina začela izvajati določila 21. člena začitnega zakona 38/2001 in bo tako imenovala slovenskega predstavnika v krajinsko komisijo. »Največ prizadevanj je v to pomembno delo vložil svetnik Walter Bandelj. Še vedno je nezadostna uporaba slovenščine v izvoljenih javnih organih in ustanovah. Žal se iz tega stanja težko kaj premakne, tudi ob prizadevanjih Slovencev. Zelo občuten je ta problem na goriški občini, medtem ko je na goriški pokrajini bistveno boljše, še sporočajo iz goriške sekcijske Slovenske skupnosti.

GORICA - Okusi Blondinka ni »naša«

Fotografija dekleta s puranom, ki je natisnjena na reklamnih plakatih in je objavljena na spletni strani letosne prireditve Okusi na meji, je v resnicu fotomontaža. Na to opozarja Donatella Gironcoli, sicer pokrajinska predstavnica, na svojem Facebook profilu. Gironcolijeva je isto fotografijo našla na spletni strani www.crazywaiter.com, z raznimi dodatki pa jo je mogoče najti še na drugih spletnih straneh; za svojo reklamo so fotografijo priskupne blondinke, ki očitno ni iz naših krajev, uporabili kanadska radijska postaja, indijsko podjetje in nemška kavarna. Fotomontažo Okusov na meji je izdelalo goriško podjetje Punktone, ki že več let sodeluje z goriško občino in je pripravilo reklamno gradivo vseh zadnjih praznikov. Podjetje Punktone fotografije priskupne blondinke na spletu sicer ni pobralo brez dovoljenja, pač pa naj bi jo našlo v posebnem spletnem fotografiskem arhivu, do katerega ima dostop ravno zaradi dejavnosti, s katero se ukvarja.

STARANCAN
V Renčah so garibaldince sprejeli kot sinove

PLATNICA KNJIGE

FOTO N.D.

V Štarancanu so v soboto predstavili knjigo »Bratje v svobodi-Fratelli nella libertà, Renče Staranzano«, ki so jo izdali ob 35. obletnici pobratstva med dvema občinama. Predstavitev je potekala zraven občine, in sicer na prizorišču šagre rac. Pobudniki nastanka knjige so Riccardo Marchesan, Miran Pahor, Neva Pahor, Benito Peres, Michele Rossi, Umberto Volpati, Borut Zorn in Katja Žigon. Zgodovinski del knjige so pripravili Miran Pahor in Marco Puppini, ki je bil tudi glavni govornik Štarancanskega večera.

Uvodoma je spregovoril Štarancanski občinski odbornik Riccardo Marchesan in pojasnil, da je namen knjige zabeležiti zgodovino 35-letnih prijateljskih stikov med Renčami in Štarancanom ter spodbuditi mlade generacije k sodelovanju in prenašanju istih idealov, ki so bili vzrok za pobratstvo. Ti ideali so bili solidarnost, bratstvo, tovarištvo in volja do prijateljevanja s sosedom onkraj meje. Po uvodnih pozdravih predstavnikov oblasti, med temi predsednika krajevne skupnosti Renče Boruta Zorna in Štarancanskega podžupana Micheleja Rossija, se je začel osrednji del večera. Štarancanska učiteljica je prikazala sodelovanje, ki že več let poteka med osnovno šolo iz Renč in osnovno šolo iz Štarancana. Povedala je, da so bili izvedeni številni projekti in številna srečanja. Z enim projektom so celo tekmovali na mednarodnem tečaju in se dobro uvrstili.

Marco Puppini je predaval o zgodovinskih dogodkih od začetka 20. stoletja do odporstva v drugi svetovni vojni, ki so temelj pobratenja. Po padcu fašizma so nastale v Štarancanu in okolici partizanske celice, ki so se odločile za oborožen boj proti fašizmu. Zaradi tega so iskale sodelovanje s slovenskimi partizani. Brigada bratov Fontanot in brigada Triestina, v kateri je bilo veliko partizanov iz Štarancana, sta dobili zavetišče v Renčah. Tu so garibaldinci skrivali razne materiale in dobili veliko pomoč pri domaćinu. Mario Abram, komisar italijanske partizanske brigade Fontanot, je tako zapisal: »Ni hiše v Renčah, ki ne bi kateregakoli garibaldinca iz bataljona sprejela kot lastnega sina«. V renčkih opekarnah so bila skrita velika skladilšča za oskrbo partizanskih enot, naj omenimo važno oskrbovalno enoto Montes. Zato so leta 2009 v Renčah postavili spomenik oskrbovalcem IX. Korpusa. V Štarancanu so po vojni sledili načelom antifašizma in jih skušali tudi uresničiti, saj je bil prvi izvoljeni župan Lucio Corbattu zdravnik, ki je med NOB reševal življena v bolnici Franjija. Corbattu je sledil Ottone Zanolla, ki je bil tudi partizan. Zanimivo in izčrpno predavanje se je zaključilo ob številni publiku in z upajnjem, da bi vezi, ki so nastale v težkih vojnih časih, ohranile in utrdile.

GORICA - »6 za eno... razstavo«

Kontaminacije

S fotografsko razstavo se začenja nova sezona Kulturnega centra Lojze Bratuž

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici so v soboto odprli vsakoletno fotografsko razstavo z nenavadnim naslovom »6 za eno... razstavo«. V naslovu razstave se skriva skupni prikaz fotografskih sporočil šestih fotoklubov iz Posočja in vsakoletnega gosta, ki je Fotoklub iz Nove Gorice. Sobotna razstava je bila že petnajsta po vrsti, kar zgovorno kaže na poudarjeno delavnost goriških fotografskih krožkov in na njihovo pripravljenost na sodelovanje. Prav sodelovanje je prišlo do izraza tudi na otvoritveni slovesnosti, ko so razni predstavniki poudarili vlogo društev in njihovih članov do razvijanja skupnih pobud in do iskanja novih poti v naglo razvijajoči in spreminjajoči se tehniki in tehnologiji fotografije. Prisotne, med katerimi sta bila tudi goriška prefektinja Maria Augusta Marrosu in pokrajinski odbornik za kulturo Federico Portelli, je v dvojezični obliki pozdravila predsednica Kulturnega centra Franka Žgavec, ki je izpostavila ugotovitev, da je fotograf ska pobuda tista prireditev, ki vsako leto predstavlja vstop v novo sezono. Nato je besedo prevzel posoški delegat državne fotografске zveze FIAF Giovanni Viola. Razstavo je postavil med pobude, ki jih ni enakih v Italiji, posebno pa je poudaril dejstvo, da se goriški fotoklubi zelo pogosto sestajajo v mesečnih presledkih. O razstavi, ki je

Odprtje fotografike razstave v Kulturnem centru Lojze Bratuž

FOTO VIP

sad skupnih zamisli in načrtovanju je povedal, da je glavna tematika letošnje prireditve namenjena kontaminaciji, ki nujno, da pomeni zgolj onesnaženje s hudimi okužbami. Lahko pomeni tudi prelivanje idej in vtisov, pa tudi prenos vplivov raznih kulturnih in umetniških zvrsti. Predstavljal je fotokrožke, ki so stene velike razstavne veže dobesedno preplavili s posnetki z močnim sporočilnim naboljem. Ti so Ca-

strum iz Gradeža, Circolo fotografico Isontino iz Gorice, Il Torrione iz Romansa, Lo scambio iz Gorice, Fotoklub Skupina75 iz Gorice in Fotoclub iz Ločnika. Na koncu sta pobudo podzdravila še deželni delegat FIAF, Adiano Locci, in pokrajinski odbornik Federico Portelli. Razstava si je mogoče ogledati od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure, odprta pa bo do 13. septembra. (vip)

FOTO VIP

GRGARSKE RAVNE - Odprli krožno učno pot Z zelišči do obogatitve turistične ponudbe

Zeliščni center v Grgarskih Ravnah

FOTO K.M.

Z odprtjem razstave o zeliščih se je te dni v Grgarskih Ravnah zaključil projekt »Zeliščna pot skozi prostor in čas - Dar zeli«. Njegov osnovni namen je spodbuditi ponovno oživljjanje naravne in kulturne dediščine zeliščarstva ter povečati zavest ljudi o nujnosti varovanja narave in ohranjanja ekološko čistega okolja. Obenem pa je projekt krepil tudi društveno in socialno življenje vasi, prinašal k prepoznavnosti okolja in povečal pestrost turistične ponudbe na območju Banjške in Trnovske planote.

V dobrem letu in pol je bila v okviru projekta vzpostavljena krožna učna pot od Grgarskih Raven do vasi Dragovica. »Zeliščna pot skozi prostor in čas« se začenja v zeliščnem centru Herbitium v Grgarskih Ravnah, kjer dobi obiskovalec v roke zgibanko v slovenskem, angleškem, nemškem in italijanskem jeziku z zemljevidom zeliščne krožne poti. Pot, označena s tablami, na katerih so slike z imeni rastlin, ga nato popelje do večjega zeliščnega vrta in od tam naprej ob obrobju gozda do vasi Dragovica ter nazaj do zeliščnega centra. Tam sta na ogled razstava, ki ponuja pogled v preteklost in sedanost zeliščarstva, ter herbarij. V okviru projekta so bile izvedene tudi štiri delavnice, namenjene otrokom iz vrtcev, osnovnih šol ter starejši populaciji. Nastala je še knjižica z izborom receptov o rabi zelišč v kulinariki, ki so jih zbrali otroci iz Čepovana in Grgarja. Nosilec ome-

njenega projekta je Ustanova Fundacija BiT Planota kot partnerji pa v njem sodelujejo še Občina Kanal ob Soči, Mestna občina Nova Gorica in Turistično društvo Ravne-Bate. Izvajalec projekta je Medpodjetniški center, ki deluje v okviru novogoriškega Tehničnega šolskega centra, vreden pa je 22.000 evrov. (km)

Ukradli železniški kabel

Uslužbenec Slovenskih železnic je v ponedeljek pozno zvečer novogoriške policiste obvestil, da je nekdo med železniškima postajama Steske in Prvačina ukradel več kot kilometer železniškega telefonskega kabla. Kot so ugotovili novogoriški policisti, ob proggi manjka približno 1,3 kilometra bakrenega kabla. Po prejemu obvestila so policisti nedaleč od železniške postaje Steske ob proggi našli dva koluta, na katerih je bil navit ukradeni železniški telefonski kabel. Na podlagi zbranih obvestil in ugotovljenih dejstev bodo policisti v zvezi s primerom podali ustrezni ukrep.

S Telescovo o zdravstvu

Tromboliza, dom za starejše občane Culot, porodnišnica in center za duševno zdravje so bile teme včerajnjega srečanja med deželnim odbornikom Mario Sandro Telesco in goriškim občinskim svetnikom Svobode ekologije in levice Liviom Bianchinijem, ki je posebno pozoren do problematike zdravstva in zdravstvenih storitev. »Čeprav je o tem govor že več let, v Gorici še vedno nismo trombolize, kar je sramotno. Deželni odbornici sem zato izročil vso dokumentacijo, ki je s tem problemom povezana,« je povedal Bianchini, ki je predstavnik uprave Debore Serracchiani opozoril tudi na potrebo po zagotovitvi deželnega prispevka za posodobitev doma Culot v Ločniku. »Potreben je vsaj en milijon. Odbornica je s tem seznanjena in se bo o tem pogovorila z ostalimi člani odbora. Jasno je, da prispevka ne bo pred letom 2014,« pravi Bianchini, po katerem bi bilo treba ovrednotiti tudi goriški center za duševno zdravje, ki je »zanemarjen«, in delati na projektu čezmejnega »porodniškega doma«, za uresničitev katerega je potreben evropski denar. »Telescovi sem predlagal, naj se v prihodnje sreča tudi z goriškimi občani in običejo goriški občinski svet. Obljubila mi je, da me bo poklicala,« je še dejal predstavnik SEL.

TRŽIČ - Krvavi obračun v mestnem središču

Zabodel ga je z nožem

Prepir se je za Tržičana končal v bolnišnici - Policija je aretirala Neapeljčana, za katerega sumijo, da je odgovoren za kaznivo dejanje

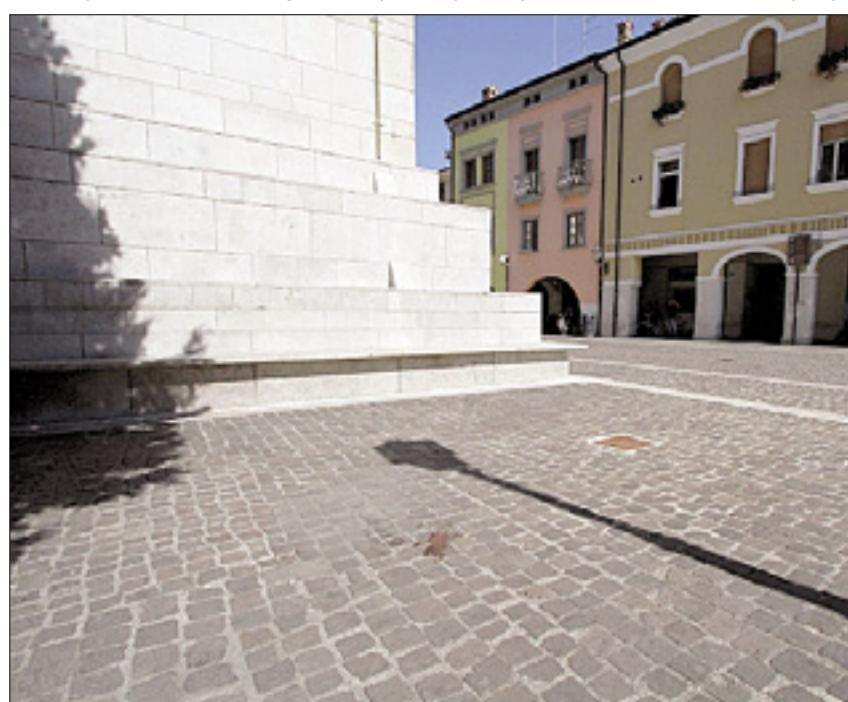
Ljubosumje bi lahko bilo vzrok krvavega obračuna, do katerega je prišlo v ponedeljek v tržiškem mestnem središču. Pri stolni cerkvi na Trgu Sant' Ambrogio sta se v večernih spra dva moška: prepir se je za enega izmed njiju zaključil v bolnišnici, drugi pa je bil aretiran.

Tržiška policija še preučuje okoliščine dogodka in ne posreduje podrobnejših informacij, zgleda pa, da sta bila vanj vpletena domaćin - po nepotrijenih informacijah naj bi šlo za 42-letnega M.S. - in drugi moški, ki naj bi bil po rodu iz Neaplja. Oba sta že imela težave s pravico zaradi mamil. Prerekati sta se začela okrog 21.30 iz še nepojasnjениh razlogov, šušlja pa se, da bi vzrok lahko bil ljubosumje. Žalitve so se kmalu sprevrgle v fizični napad: Tržičana je drugi moški zabodel z nožem v levo stran prsnega koša in pobegnil.

Prepir je slišalo več ljudi, nekaj naj bi bilo tudi očividcev. Na prizorišče so kmalu prišli policisti tržiškega komisariata, karabinjerji in rešilna služba 118. Ranjenega Tržičana so odpeljali v tržiško bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdravljenje na kirurškem oddelku. Njegovo zdravstveno stanje je resno, vendar ni v smrtni nevarnosti. »Moški, ki bi lahko bil odgovoren za kaznivo dejanje, je bil aretiran,« so včeraj zvečer sporočili z goriške kvesture v pristavili, da podrobnejših informacij za zdaj še ne morejo posredovati, ker gre le za osumljence.

Madež krvi na tržiškem trgu

BONAVENTURA

V Gradežu poklon Borisu Pahorju

Tisočkrat hvala Boris Pahor je naslov predstavi, ki bo jutri ob 21. uri v katedrali v Gradežu v sklopu pobude Glasba v štirih zvezdah (Musica a 4 stelle). Odломke iz Pahorjevih del bosta brala Mario Milosa in Maia Monzani ob klavirski spremljavi Mariarose Pozzi.

Penine od tu in tam

Pred občinsko palačo v Novi Gorici bo v petek, 6. septembra, od 19. do 23. ure prireditev »Penine od tu in tam«, na kateri bodo vinarji z obe strani meje predstavili vrhunská peneča vina iz obmejnih vinorodnih okolišev. Glavno vlogo bodo igrali mehurčki, ki bodo prijazno žgačkali usta obiskovalcev. Le-ti bodo ob prihodu ob plačanju kavcije (10 evrov) prejeli degustacijski kozarec in dve brezplačni konzumaciji ter takoj uživali v odkritju različnih vinorodnih okolišev, ki se raztezajo okoli obeh Goric, in to ob zvoku glasbe skupine vrhunskih jazz izvajalcev. Dogodek so organizirata novogoriška občina in goriška pokrajina v okviru projekta Solum, ki ga financira program čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija. Penine od tu in tam je prvi javni vinski dogodek v širši regiji, namenjen izključno penečim vinom. V tem okviru sta občini Nova Gorica in Gorica prava mednarodna posebnost, ker se nahajata v središču šestih različnih vinorodnih okolišev: Goriška Brda, Vipavska dolina, Kras, Carso-Kras, Collio in Isonzo.

Nastopili bodo Madžari

V okviru mednarodnega festivala dvorne glasbe v organizaciji centra Dramsam bo v petek, 6. septembra, ob 21. uri v palači Attems v Gorici koncert z naslovom »Non pianger bel cigno bianco«; nastopila bo skupina Concentus Consort iz Budimpešte. Vstop bo prost.

Socialno delo v Tržiču

Na tržički občini pripravljajo sedem projektov socialnega dela, na podlagi katerih bodo zaposlili dvajset oseb. Skupno bodo stali 164.000 evrov, osemdeset odstotkov zneska bodo krili z deželnim prispevkom. Interesente bodo zaposlili s posredovanjem tržiškega pokrajinskega urada za delo, ki bo v kratkem sprožilo postopek za selekcijo pred zaposljivo.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Elysium«.

Dvorana 2: 17.30 »Monsters University«; 20.15 »Evangelion night«.

Dvorana 3: 17.40 »Turbo«; 19.50 - 22.00 »Red 2«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Elysium«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Monsters University«.

NOVA GORICA - Za mesec avgust Za osebnost Primorske se poteguje tudi Kinoateljevka

»Mateja Zorn je v zadnjih letih veliko naredila za film«

Med štirimi kandidati za osebnost meseca avgusta - gre za akcijo Osebnost Primorske, ki jo pripravljajo Primorske novice, Radio Koper in televizija Koper, je tudi Novogoričanka Mateja Zorn, aktivistka na kulturnem področju. Prve izkušnje je nabirala v goriškem Kinoateljevu, ki mu je že vedno zvesta.

»Mateja je v zadnjih desetih letih naredila za film veliko, z zanosom, ljubezni do filma in človeške ustvarjalnosti je pokazala, da lahko skupaj naredimo največ. Kjerkoli in tudi iz nič, bodisi v Ljubljani, Izoli, Novi Gorici, Goriči, Divači, Goriških Brdih, od festivala Kino Otok v Izoli do filmskih delavnic za otroke v Plešivem, Nagrade Darčko Bratina v Sloveniji in Italiji do rojstva letosnjega letnegra kina v Novi Gorici,« je o Zornovi povedala Lorena Pavlič, direktorica festivala Kino Otok - Isola Cinema, v Primorskih novicah pa so o Zornovi med drugim zapisali še, da ji je

Mateja Zorn

v Novo Gorico uspelo pripeljati projekt Knjižnica pod krošnjami, ter da si s filmsko vzgojo mladih v širšem goriškem čezmejnem prostoru prizadeva, »da bi Nova Gorica spet zasijala v žarometih filmske meke«. Preostali trije kandidati za avgustovsko osebnost meseca so Novogoričan Gregor Božič, zbiralec starih sadnih sort, pesnik Karlo Hmeljak iz Kopra, in Mitja Kosovelj, gorski tekač iz Nove Gorice.

Omenjeni trije mediji vsak mesec

v letu na podlagi glasov bralcov, poslušalcev in gledalcev zborejo po eno osebnost iz Primorske, ki se nato ob zaključku akcije poteguje za naziv Osebnost Primorske za tisto leto. (km)

Dvorana 3: 17.20 »Turbo«; 20.00 - 22.10 »Levacione«.

Dvorana 4: 17.20 »Red 2«; 20.15 »Evangelion night«.

Dvorana 5: 17.45 - 20.15 - 22.00 »La variabile umana«.

Razstave

V KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA v Novi Gorici bo danes, 4. septembra, ob 17. uri odprtje razstave »Portreti terapevtskih psov« društva Tačke pomagačke; avtorica fotografij je Tanja Ristić, na ogled bo do 22. septembra. Ob 18. uri bo odprtje razstave in projekcija kratkih filmov ob 60. obletnici rojstva Silvana Furlana; na ogled bo do 21. septembra.

»SCONFINANDO« je naslov razstave akvarelov Niccolòja Piccolominija, ki jo bodo odprli 5. septembra, ob 18. uri v galeriji Maria di Iorio v državni knjižnici v Gorici in ob 19.30 v galeriji Delle Formelle v palači Lantieri na Trgu Sv. Antona 6 v Gorici; obe razstavi bosta na ogled do 14. septembra s prostim vstopom od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30.

Koncerti

MEDNARODNI FESTIVAL SODOBNE GLASBE »KOGOJEVI DNEVI«: v petek, 6. septembra, ob 18. uri v Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu razgovor s pisateljem Borisom Pahorjem in predstavitev knjige »Tako sem živel«, ki je izšla ob pisateljevi stoletnici, razgovor bo vodila avtorica knjige Tatjana Rojc; ob 19.30 v Kontradi v Kanalu odprtje festivala z nagovorom Cirila Zlobca, nastopom pevskega zboru »Šentanelki pavri«, slavnostnim govorom pisatelja Borisa Pahorja, odprtjem razstave akademškega slikarja Božidarja Teda Kramolca (Kanada); ob 20.30 v cerkvi Sv. Marije Vnebovzete v Kanalu koncert orkestra iz Padove in Veneta.

Šolske vesti

LICEJSKI IN TEHNIČNI POL v Gorici obveščata, da se bo pouk na vseh višjih šolah začel v tork, 10. septembra; več na www.solskicenter.net.

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo vpisi za šolsko leto 2013-14; informacije na tajništvu v Gorici, Korzo Verdi 51 (tel. 0481-531508) od ponedeljka do četrtek od 11. do 12. ure in od 15. do 16. ure. Petek zaprt.

SLOVIK - razpis in prijavnica za programe 2013-2014, namenjene dijamkom in študentom, sta objavljena na

GORIŠKI PROSTOR

GORICA - Jutri v Ulici Ascoli

Forum odpira sedež in ga že polni z vsebinami

Forum za Gorico bo jutri odprl svoj novi sedež, ki bo njegovim članom omogočil, da bodo obogatili paleto prireditve in pobud. »Forum smo ustanovili leta 2005, ko je Gorici županova Vittorio Brancati; leta 2007 smo se predstavili na občinskih volitvah in dosegli zelo dober rezultat, nato pa smo pet let kasneje doživeli pravo volilno katastrofo. Ko smo že razmišljali o razpustitvi Forum, se nam je pridružilo več novih članov in nas prepričalo, da smo ustanovili kulturno združenje,« pojasnjuje v imenu Foruma Andrea Bellavite in razlagata, da so lani izpeljali prvo kulturno sezono, letosnja pa bo še bogatejša. V pondeljek so tako že izpeljali prvo srečanje z dvema vdovama s Kosova, jutri ob 18. uri pa bodo slovensko odprli nov sedež v Ulici Ascoli, ki so ga uredili v prostorih v lasti podjetja ATER. »Do konca septembra se bo zvrstilo več zanimivih srečanj, posvečena bodo temam, ki jih bomo obravnavali čez celo sezono - od krajevne zgodovine in sole do urbanistike, saj po-

sta tudi na Goriškem prekomerna uporaba zemlje v gradbene namene velik problem. Dovolj je, da pomislimo na nakupovalno središče ob Ikei in na gradnjo novega marketa ob vhodu v Gorico, ki bo negativno vplival na ostale trgovine v mestu,« razlagata Anna Di Giannantonio. Po jutrišnjem odprtju bo prvo srečanje na novem Forumovem sedežu v petek, 6. septembra, ob 18. uri, ko bo Genni Fabrizio spregovorila o centru CIE iz Gradišča. V torek, 10. septembra, ob 18. uri bodo gostili Mattea Oleotta, režiserja filma »Zoran, moj nečak idiot«; v sredo, 11. septembra, ob 18. uri bodo Gabriele Donato, Tommaso Montanari in Anna Di Giannantonio spregovorili o terorizmu v Italiji v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. V četrtek, 19. septembra, bo govora o velikih nakupovalnih središčih, v sredo, 25. septembra, pa bodo spregovorili o šoli in testu Invalsi. Pri Forumu zagotavljajo, da pravljajo bogat koledar srečanj tudi za prihodnje mesece.

tmedia

EKSKLUSIVNA OGLAŠEVALSKA AGENCIJA PRIMORSKEGA DNEVNika
GORICA, UL. MALTA 6
TRST, UL. MONTECCHI 6

Informacije in ceniki:
www.tmedia.it/primorski
E-pošta: primorski@tmedia.it

Osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke in oglase v okvirčku, oglase društev in organizacij v okvirčku, male oglase (proti plačilu)

sprejemamo s sledečim urnikom:

Ponedeljek 10.00 - 14.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Torek - petek 10.00 - 14.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Sobota 10.00 - 13.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Naročila morajo imeti priložene naslednje podatke:
ime, priimek, naslov, telefonska številka plačnika, davčna številka naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

svinjski praznik bodo organizatorji poleg običajnih jedi na žaru gostom ponujali predvsem pečenega odojka. **ZSKD IN ALCI** obveščata, da bo v soboto, 7. septembra, od 15. do 18. ure na sporednu delavnico družinskih postavitev. Prijave na marisa@zskd.org, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00), ali SMS na tel. 327-0340677.

Mali oglasi

PRODAJAM krompir za krmo praščev; tel. 320-2161383.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Marcella Zaccioni vd. Polesini na glavnem pokopališču (ležala bo od 8. dalje).

DANES V ŠTANDREŽU: 9.35, Camilo (Milč) Makuc (iz goriške splošne bolnišnice ob 9.30) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 11.00, Vittorio Pinese (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališče v Tržiču.

DANES V VERSI PRI ROMANSU: 11.00, Gastone Comelli (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Ob prerani izgubi dragega nonota

MILČETA MAKUCA
izrekamo iskreno sožalje
Danjelu in družini

vsi Valovci

RAZMIŠLJANJE O ZADRUGAH

Gospodarski pomen zadružnih podjetij

Finančna kriza nas sili k ugotavljanju, da so v gospodarstvu pomembni ne le komercialni, ampak tudi družbeni in kulturni cilji. Gospodarske koristi se morajo nujno ujemati z družbenim napredkom, kajti družbe smo na napačni poti. Takim ciljem zelo dobro odgovarajo zadružna podjetja, ki so pomembna v vseh serovezhodnih italijanskih deželah: na Tridentinskem-Južnem Tirolskem, v Venetu in Furlaniji-Julijski krajini. Zadruge delujejo v številnih gospodarskih sektorjih – v prehrambeni industriji, kmetijstvu, šolstvu in izobraževanju, založništvu, socialni pomoči itd.

Zadruge se od standardnih podjetij odlikujejo po tem, da delujejo v skladu z načeli socialne pravičnosti, družbene varnosti, politične stabilnosti in ekološkega ravnotežja. Prav zaradi tega menim, da je treba dobro poznati specifice zadrug oziroma neprofitnih podjetij. Pomembno je, da se take specifice ohranijo in posodobijo glede na posamezna okolja in na družbeno-ekonomske novosti.

Temelj zadrag predstavlja solidarnost med zadružnimi člani. Pred nedavnim sem se v sklopu nekega akademskega simpozija o družbenem krištenskem podjetništvu pogovarjal s finskim profesorjem Henryjem Hagnom – izvedencem na področju zadružnega prava. Če povzamem njegove besede, lahko zadrugo označimo kot model za skupinsko udejanjanje podjetniških in hkrati družbenih ciljev zadružnih članov. Gre v bistvu za neko vrsto skupinske organizirane samopomoči, pri kateri imajo od pozitivnih rezultov vsi člani enake koristi. Solidarnost je torej pri zadragah obveznost, brez katere ne

gre, saj bi brez nje celotna struktura kooperacije propadla.

Drugi prepoznavni element zadrug pa zasledimo v njihovi finančni strukturi. Točneje, če se osredotočimo na strukturo kapitala, ugotovimo, da je njihov kapital izredno spremenljiv, saj je v prvi vrsti odvisen od števila zadružnih članov. Pri tem je treba upoštevati zadružno podjetniško filozofijo, ki kapital dojemata kot skupinsko naložbo članov. Kapital se torej ne ujema z osebnimi naložbami ali z delnicami, kot je značilno za delniške družbe. Obenem, je cilj uprave in menedžmenta v zadragah dolgotrajno večanje kapitala na načine, ki so koristni za celotno zadrugo. Pri tem naj bi koristi ne imeli le sedanji člani, temveč tudi morebitni bodoči člani zadruge.

Kot posledica krize, bodo zadruge najbrž predstavljale večjo protitež standardnim komercialnim podjetjem in delniškim družbam, in to tudi zaradi zmanjševanja deleža države v gospodarstvu oziroma kot posledica učinka globalizacije na lokalno gospodarsko raven. Ob zaključku razmišljanja, naj še poduarim, da prave zadruge ne izhajajo iz tržnega modela, v katerem finančni sektor deluje ločeno od realnega sektora in v katerem je delovanje ekonomskih agentov pogosto neusklavljeno z dejanskimi potrebami državljanov. Z drugimi besedami, učinkovite zadruge usklajujejo človeške, družbene in okoljske potrebe veliko bolje kot standardna komercialna podjetja, saj ne stremijo le k tržnemu uspehu. Tudi zaradi tega, lahko vanje vložimo marsikatero upanje za razvoj bolj uravnovešenega družbeno-gospodarskega sistema tako na krajevni ravni kot na širši mednarodni ravni.

Mitja Stefancic

OLBIA - 2. poletna univerza EFA

O avtonomiji in neodvisnosti narodov

Avtonomija in tudi neodvisnost narodov sta temeljni načeli, na katerih se mora razvijati sodobna razvojna pot v sklopu Evrope, ki ne sme glavnih odločitev odtujiti njihovim občanom in jih preseliti v sobe evropske administracije. Isto naj velja tudi za države članice EU, v katerih živi veliko narodov in jezikovnih skupnosti, ki so ravno pri upravljanju lastnega teritorija in javnih uslug najbolj odrijenja. To je bila rdeča nit, ki je povezovala začetek 2. poletne univerze Evropske svobodne zveze, ki se letos odvija v Olbiji, na Sardiniji, v organizaciji sardinske avtonomistične stranke Partito sardo d'Azione. Posveta se je udeležila tudi stranka SSK, katero je zastopal Julian Čavdek.

Na začetku posveta je udeležence pozdravila politična tajnica Efe, baskinja Eva Bidanja, v nadaljevanju pa so nastopili še Sardinec Francesco Sanfilippo, predstavnik združenja Laboratorio Gallura, časnikar Antonio Moro, Valdostanka Chantal Chertain (gibanje Alpe), Fabrizio Comenzini (Liga Veneta repubblica) in Julian Čavdek za SSK. Po teh poseghih se je razvila živahnata razprava, v katero so poslegli predvsem predstavniki sardinske stranke.

Posegi in razprava so se osredotočili na pomen avtonomije in neodvisnosti, ki sta postali že temeljni potrebi za narodne skupnosti, saj družbe se ni mogoče uspešno zoperstaviti neupravičenim posegom s strani državnih oblasti, ki predvsem na ravnih velikih javnih strukturah negativno vplivajo na kvaliteto življenja, kar je za narodne in jezikovne skupnosti še toliko bolj občutljivo. Pri tem so prisile v glavnem v ospredje težave na sardinskem otoku, kjer imajo težave z vojaškimi oporišči in z logističnimi povezavami s celino, ki niso v rokah sardinskih institucij. Zanimiv je bil tudi nastop Fabrizija Comenzinija, ki je razvoj narodnih skupnosti predstavil v sklopu današnje gospodarske krize. Valdostanka Chertain je konkretno predstavila uspešen boj Valdostancev proti izgradnji velikega upeljevalnika v dolini Aosta. Julian Čavdek se je navezel na izkušnjo slovenske samostojnosti in poudaril problem krčenja predstavnih teles ter upravičene skrbi zaradi načrtov glede hitre železniške povezave, uplinjevalnika v Tržaškem zalivu in šibkega izvajanja institucionalne avtonomije s strani Dežele FJk.

Tehten je bil tudi poseg časnikarja Antonija Mora, ki je upravičeno podčrpal pomanjkanje javne rabe sardinščine, ki se še najbolj kaže v tem, da na Sardiniji nimajo medija, ki bi objavljali v sardinskem jeziku.

PISMA UREDNIŠTVU

Pahorjeva stoletnica

PD (31.8.2013) objavlja daljše poročilo o proslavi 100-letnice Borisa Pahorja v Kulturnem domu v Trstu. Naj mi časnikarka Poljanka Dolhar ne zameri, če se ne bom strinjal z njo o neki zadavi. Ko dobesedno citira stavek iz Pahorjeve Knjige o Radi in posredno moje stavke s tem v zvezi, napiše besedo Bog z malo, besedo narava pa z veliko začetnico. Na slovenskem klasičnem liceju v Trstu so me pred desetletji drugače učili. Morda pa se je s tem v zvezi z desetletji tudi slovenica spremenila, ni moj namen, da bi o tem govoril. Želel pa bi si, da je moj stavek dobesedno citiran tako, kot je napisan tudi v Pahorjevi knjigi, in sicer takole: »... se trenutek zberem v zahvalo skrivnostnemu Bogu – Naravi, da še zmeraj vzdržuje moje telo v taki harmoniji z njo, božansko naravo.«

Drago Štoka

Fasistična zemljepisna imena

Kot Slovenec iz Općin si nisem nikoli predstavljal, da bi lahko v domaćem Prosvetnem domu slišal besede, iz katerih sem zaznal pridih fašizma. Pa se je minulo soboto zgodilo ravno to.

Gotovo ne zaradi simpatiziranja, ampak zaradi radovednosti, kaj se bo »zanimivega« dogajalo na prazniku Partita Democristia sem se podal v Prosvetni dom, kjer se je praznik odvijal. Zamudil sem sicer prvi deset minut izvajanja poslanke Tamare Blažina, še kako dobro sem pa slišal nadaljevanje in osupljiv(e) odgovor(e) prisotnim. Precej je bilo govora o kulturi, o tem kako je bivši minister dejala »si od kulture težko sit« in nekaj malega tudi o interkulturnosti, ki je tako pri srcu poslanki in njeni stranki. No, po koncu poslankih pogledov so na vrsto prišla vprašanja prisotnih. Že kar prvo vprašanje se je nanašalo na temo tabel, ki so jih izključno v nemškem jeziku postavili na Južnem Tirolskem. »Saj smo vendar vseeno v Italiji!« je svoj pogled na nedopustnost tabel samo v nemščini utemeljila poslušalka, ki verjetno ne ve, kako italijanske oblasti v uradnih dokumentih še uporabljajo poitalijančena imena naselij na slovenski strani meje. Odgovor gospe Blažine je bil nekako tak: pravno-formalno so enojezične table utemeljene, kajti prišlo je do mednarodnega dogovora med Italijo in Avstrijo, dežela Trentino – Alto Adige (morda je imela v mislih pokrajino Bolzano/Bozen?) pa ima tudi široko avtonomijo. Njej osebno pa se to ne zdi prav (!) in bi bile vsekakor morale biti tudi v italijanščini (!!), tudi v luči izrazito turistične naravnosti (!!!) Alto Adige-ja. Dežela Trentino – Alto Adige (že spet) ima zelo široko avtonomijo, večjo kot dežela Furlanija – Julijska krajina, pa tudi Nemci so tam v večini, medtem ko Slovenci nismo. Tu se je odgovor gospe Blažine zaključil, čeprav bi se glede na povedano nadaljevanje v slogu: »Draga gospa, zato nikar ne bodite v skrbah, tabel samo v slovenščini na Krasu nikoli ne boste moralna prenašati!« slišalo kot pika na i.

Toponim je lastno ime za zemljepisni pojem. Toponomastika je veda, ki se ukvarja z izvorom toponimov. Večkrat ali celo v večini primerov ta imena tudi nekaj pomenijo. Že kot mulc sem se v moji zemljepisni fanatičnosti vedno čudil, kako lahko obstajajo kraji kot Covacevizza – Kovačevica, kajti vsakemu (?) je jasno, da je tam kdaj bila kovačija ali je celo cela vas bila znana po kovaški obrti, medtem ko bi v italijanski različici imena zaman iskali nek pomen. Na Južnem Tirolskem bi taki vari rekli Schmiedendorf (Schmid = kovač). Če je fašizem Schmiedendorf spremenil v Covacevizzo, to še ne pomeni, da moramo Covacevizzo večno hrani. In zato obstajajo na Tržaškem vasi, katerim so zavedni ljudje povrnili izvirno obliko imena, kot npr. Dolina, Col, Repen, ki že nekaj časa niso več San Dorligo, Zolla, Rupin-grande. Spet tu ni potreben biti posebno bistroumn: Col v slovenščini nekaj pomeni in ime istega kraja izhaja ravno iz pomena te besede, medtem ko italijanizira-

na Zolla ni pomenila popolnoma nič, oziroma, pomen beseda seveda ima, vendar absolutno ne tistega, ki ga ima v slovenščini, izvirni oblik, in ki izhaja iz določenih zgodovinskih dejstev.

Ta zgodovinska dejstva, kako so nemška imena na Južnem Tirolskem in slovenska imena pri nas nastajala ter predvsem kako in zakaj so ta imena dobila tudi (za nekaj časa izključno) italijansko obliko, pa so več kot očitno gospe Tamari Blažina deveta briga. Zakaj bi Zgonik postal samo Zgonik in odpravil poitalijančeni Sgonico? Saj se lahko kak tourist zgubi! Zakaj bi si nek Crismani vratil priimek v izvirni Križman, če ga pa potem kdaj ne bo več prepoznał na kosu papirja? Naj kar ostane lepo Crismani, na katerega smo se lepo navadili v desetletjih od časa fašizma naprej?

Priznam, da mi je v soboto, ob takih besedah, v domaćem Prosvetnem domu, bilo tesno pri srcu. Glede na dogajanja zadnjih let me sicer novi in novi podvigi v smislu »obrambe« naših narodnostnih interesov niti ne presenečajo več. Tokrat pa je resnično zadeva šla čez rob, šlo je za besede, ki so pravzaprav žaljive do vsakega narodno zavednega Slovenca, v posmeh vsem tistim, ki še kaj damo na to, da smo tu mi Slovenci domaćini in s poznavanjem dveh jezikov precej bolj interkulturni od tistih, ki jim učenje ali poznavanje drugega jezika ne diši preveč. Gospa Blažina, ki je deset minut prej govorila o tem, kako se čuti odgovorno, da v parlamentu predstavlja ne le teritorija in stranke, pač pa tudi slovensko manjšino, zagovarja zemljepisna imena, ki so pravzaprav neposredna posledica fašizma!!! Okoli mene sicer večinoma italijanska publika, interkulturni ljudje, ki v dolgih desetletjih bivanja 5 kilometrov stran od Slovenije niso bili sposobni se naučiti 10 besed po slovenski; nekaj domaćinov; nekaj obrazov znanih od tu in tam; ploskanje...

Dimitrij Križman

Cerkev v ruševinah

Strinjam se s profesorjem Pirjevcem, ko analizira propad rimsко-katoliške Cerkev (RKC) in pripisuje glavni razlog zanj neprilagajanju družbenemu razvoju in nesprejemjanju novih izbjajdb in odkritij. Glede tega je bila RKC vedno velikanska zavora, ker se je - po mojem neupravičeno - bala, da bo, če bo priznala znanstvene novosti, izgubila na vplivu, bogastvu in moči. Na prvi pogled kaže, da je tako. Nemara je to le delno vplivalo na nazadovanje RKC, vendar sploh ni bilo odločilno. Posvetna oblast pa je globoko spremenila čud cerkvenih voditeljev, tako da niso več razumeli bistva svoje lastne vere.

Vera! Prav za to gre! Kaj prevzaprav je vera? Bog je os, okoli katere se vrti vera. Bog je nadnaravna instanca, ki je ni mogoče razumeti, doumeti, definirati, razložiti ali videti. Bog je vseprisoten, skrivosten, nedoumljiv, vseviden, vseveden, vseobsegajoč pa tudi neskončno dober, milosten in milostljiv. Bog je nad prostorom in časom, je peta ali šesta dimenzija. Ima pa tudi nedefinirano kontrapozicijo, sicer na nižji ravni, ki je popolnoma negativna oziroma hudobna, lažniva, zavajajoča, ki jo imenujem hudici in pooseblja upor proti Bogu. Če to verjamemo, smo dosegli Vero.

In prav ta vera je začela pešati in se krhati po Konstantinovem ediktu leta 313. Osnova krščanske vere je namreč prozelitizem, kar ni nič drugega kot boj za oblast. Takrat se je končaval boj kristjanov za nadvlado v rimskem imperiju in ni bilo več treba positi Boga za pomoč.

Tako je Bog šel počasi v zaton in skrivnost svetosti nedoumljivega se je spremenila v moč, bogastvo in oblast. Takrat se je začelo propadanje, ki so ga skušali zajeziti s politiko proti izobraževanju, velikansko posvetno oblastjo, ki je za to uporabljala vse, tudi najbolj krvava sredstva, da se je ohranila na vrhu. V veliko pomoč so ji bili kralji, cesarji in plemstvo, ki so skupaj s cerkvijo in represivnimi aparati držali krepko v rokah 99% človeštva. To se je začelo počasi sprememnati z iznajdbo tiska in s francosko revolucijo. Pa tudi oktobrska revolucija je dodala svoje.

Cerkveni prvaki pa niso dojeli, da ljudje ne potrebujejo posvetnih čudežev, temveč svetost nedoumljivega, kar je lahko le Bog. Vsi nadomestki z raznimi dvomljivimi čudeži, brezmađežna spocjetja in deviška rojstva, vnebohodi in vnebovzetja, svetniki, prikazovanja Marije itn. so le dokaz nevere in nemoči voditeljev RKC, ki ne morejo in ne znajo razumeti, da to ni dovolj. To so le pritikline, dodatki k tisti pravi veri, ki jo ljudje pogrešajo. Te vere RKC v svojem pohlepnu po posvetnih orodjih ne nudi več, zato je vedno večje zanimanje za satanizem, spiritizem, astrologijo, keltske obrede in drugo pa tudi za orientalske vere in filozofije, ki so mnogo bolj skrivnostne in ezoterične.

RKC danes časti le ljudi. Jezus je bil (tudi) človek. Marija in svetniki prav tako. Ker ji zmanjkujejo tla pod nogami v svojem hlastanju po ponovni uveljavitvi, kanonizira tisoče novih svetnikov tudi zelo dvomljivih, kot sta Padre Pio in Grozde. Mislimo da bodo s tem zapolnili velikansko vrzel, ki jo je zapustil pozabljeni ali, kot pravijo nekateri, umrl Bog. Kakšna slepot!

Boga se ne da nadomestiti s cirkuski posegi, niti papeži tega ne zmorejo! Ker so izdali Boga, jim ne bo več zavezoval v nebesih, kar so zavezali na zemlji. Razdrli so pogodbo, ker se je niso držali. Postavili so Boga v drugi plan, Bog pa ni institucija, ki bi se pustila imeti za norca. Že njegova definicija to pove. Sveti duh vidi v duši in srca vseh ljudi, in če grešiš, si dolni, ki mora dolg pošteno in iskrenog plančati, drugače ne bo videl nebeškega kraljestva. V tem ima ateist lažjo situacijo. Če greši, mu greh ostane in se ne more slepit, da se je z nekakšno neizkreno spovedjo rešil bремена. Nosi tovor do smrti in skuša na vse načine preprečiti, da ne bi ponovil napake in postane zato boljši človek.

Pa še ena je stvar, ki je malodane čudna, če že ne razumljivo kruta in nepravična v katoliški veri. To je razлага posmrtnega življenja. Ne glede na to, da nam ni nihče povedal, kaj v resnici bo (če sploh bo), nam pripovedujejo grozljive zgodbе o peklu in vicih ter neoprijemljive in nerazumljive stvari o nebesih. In kdo bo šel kam? Danes je na svetu 7 milijard ljudi, od tega približno 1 milijarda kristjanov. To je po katekizmu (katoliška vera je edina zveličavna), šlo v pekel takoj 6 milijard duš, za ostale se bo videlo, razdeljeni bodo med vse tri posmrtnne dežele. Per Kristusom so šli bržkone v pekel. Po Kristusu pa bila to ustaljena praksa in je torej šla nepreklicno v pekel velika večina ljudi. Kafer, Kitajec, Indijanec, Indijec in drugi so končali vsi v pekel, ker niso verjeli v krščansko-katoliške dogme. Da tega niso mogli, ker jih niso poznali, nikogar ne briša! Ali je res možen tak Bog, ki je tako nepravično in okrutno uredil naš svet in zavestno poskal v večno trpljenje velikansko večino ljudi, ki jih je ustvaril po svoji podobi, klub vsem prej omenjenim pozitivnim karakteristikam in toliko opevani božji ljubezni? Ali pa so si papeži in svete slike ter koncili Boga priredili za svoje počitne svrhe? Pa saj so priredili celo evangelije z raznimi rezi in spremembami ter nač

Slovenija ob 21. ur proti Češki

CELJE - »V nekaterih fazah igre so Čehi celo hitrejši od Francije. Na vseh položajih imajo odlične atlete in so res zelo hitri. To še posebej velja za njihove branilce. Igralci na pozicijah 4 in 5 odlično mečejo in so vsekakor zelo neugoden tekmelec. Poleg tega tudi zelo veliko menjajo obrambne postavitev,« pred današnjo uvodno tekmo v Celju proti Češki že nekaj dni opozarja prevele optimiste selektor reprezentance Slovenije Božidar Maljković. Lahko pa selektor računa na vse igralce.

Ivo Daneu svari pred nadaljevanjem

Legendarni Ivo Daneu, ki ima v svojih vitrinah vse možne medalje z velikimi tekmovanji razen zlate z EP, poudarja, da bo moraliti Slovenija tekmo za tekmo in da bo vsak nastop sila pomemben. »Zavedati se moramo, da imamo ugodno skupino v prvem delu, zato pa toliko težjo v nadaljevanju. Križali se bomo s skupino iz Kopra, v kateri so Rusija, Italija, Grčija in Turčija, tako da bo zelo pomembno priti v nadaljevanje s kakšno točko,« pravi Daneu pred današnjim krstnim nastopom Slovenije ob 21. uri.

PRED ZAČETKOM EP - Izključeni Tržačan Daniele Cavaliero za nas analiziral prvenstvo

Prvenstvo novih obrazov

Ko odgovarja na vprašanja, se podzavestno še vedno odloča za prvo osebo množine. Celo poletje je bil Tržačan Daniele Cavaliero član izbrane vrste Italije za EP, tri dni pred začetkom EuroBasketa pa ga je selektor Simone Pianigiani izključil iz dvajsetice. »Žalosten sem, vendar ni mi žal, da sem celo poletje treniral z izbrano vrsto, saj mi je bilo to v veliko čast. Cilja nisem dosegel, čeprav sem se maksimalno potrudil. Odločitve so šle mimo mene in moral sem jih sprejeti,« je pojasnil Cavaliero, ki si bo privoščil nekajdnevn početek, nato pa naj bi se pri-družil Avellinu. 29-letnik še čaka, da bi s klubom podpisal pogodbo.

Ali ste bili prepričani, da boste na prvenstvu nastopali?

Nisem bil prepričan, saj je v moji vlogi velika konkurenca. Dan za dnem pa sem se maksimalno trudil, da bi mi uspelo. Doletela me je tudi smotra, saj mi poškodbe nekaterih igralcev niso bile v prid. Selektor je naposled raje izbral Poeto, saj lahko on bolje nadomesti Diener v vlogi organizatorja igre kot jaz. Diener ima namreč nekaj težav z mečno mišico.

Prvenstvo v Sloveniji pa bi bilo za vas nekaj čisto posebnega ...

Seveda, saj bi povabil pol Trsta v Koper.

Kako vam je odločitev pojasnila selektor?

Razložil mi je, zakaj se je tako odločil. Če si želim izboriti ponoven vpoklic v reprezentanco, pa se moram prav gotovo v novi sezoni izkazati.

Vas so izbrane vrste izključili zaradi tehnične izbire, drugi ne bodo igrali zaradi poškodb, nekateri pa so se dresu reprezentance enostavno odpovedali. Kako komentirate te odstotnosti?

Ne morem soditi, saj ne poznam ozadij. Meni je nastop z izbrano vrsto v veliko čast. Vem pa, da predvsem s psihološkega vidika večletno nastopanje z reprezentanco ni lahko, saj enostavno nimaš premora.

Boste kljub izključitvi iz dvajsetice spremljali nastope Italije?

Seveda, na tekma me ne bo, na-stope pa bom seveda spremjal.

Nekateri igralci in selektor so javno že napovedali, da je cilj napredovanje v drugi krog. Je po vašem mnenju cilj dosegljiv?

To so sanje, saj je ekipa zelo okr-jnjena. Ne smemo mimo tega, da imamo le enega pravega centra, Cusina, res pa je, da smo lahko nevarni v drugih elementih, zato mislim, da je cilj dosegljiv, a težko bo. Mislim, da moramo razmišljati iz tekme v tekme, ne pa o ci-lju.

Kdo bo najhujši tekmelec v koprski skupini?

Grčija. So talentirana ekipa, odli-kuje jih fizična moč, motor ekip je izkušen Spanoulis. Igralci so skupaj zbrali kar 23 zmag v evroligi. Skrakta, vsi znajo, kako priti do pomembnih zmag in vajeni so žarometov. Mislim, da igrajo na zmago.

Kaj pa ostali?

Rusija je kljub odsotnostim s Shvedom in Frigzonom trd oreh, prav tako bo nevarna Turčija. Italija mora to-rej ob zmagah s Švedsko in Finsko pre-magati eno od teh velikanov.

Kakšne dvoboje lahko pričaku-jemo v Kopru?

Zanimivo bo. Morda ne bo pravega spektakla, ampak bodo nastopi s tehničnega vidika zelo zanimivi, z intenzivno in fizično igro.

Klub odsotnostim v vseh eki-pah torej izključujete, da bo to »drugokategorno« evropsko?

Prav gotovo bo kvalitetno. V Evro-pi je res veliko talentiranih in karizma-tičnih igralcev; če kdo manjka, se bo že pojavit kdo drug. Spominjam se, kako je Dragič, ko je bil še rosn mlad, zaigral pred nekaj leti na evropski sceni. Skratka, to bo prvenstvo novih obrazov. Prav zato bo letošnje prvenstvo zanimivo.

Katera skupina se vam zdi naj-zahtevnejša?

Skupina A (Ljubljana)

Izrael, Velika Britanija, Belgija, Ukrajina, Francija, Nemčija.

Skupina B (Jesenice)

Latvija, Bosna in Hercegovina, Makedonija, Črna gora, Srbija, Litva.

Skupina C (Celje)

Gruzija, Poljska, Španija, Hrvaška, Češka, Slovenija.

Skupina D (Koper)

Turčija, Finska, Švedska, Grčija, Rusija, Italija.

Iz prvega dela se bodo v drugi del, ki bo potekal v Stožicah, uvrstile po tri najboljši ekipi iz vsake skupine, s seboj pa bo reprezentanca nesla le točke, osvojene proti tekmečem, ki bodo prav tako napredovali.

Zgoraj: Daniele Cavaliero, desno: Travis Diener brani Gorana Dragića med tekmo turnirja Adecco v Kopru

KOMRA

Mislim, da je najzahtevnejša ravno skupina v Kopru. Tega mnenja pa nisem zato, ker igra tam Italija ...

Kdo se ob Grčiji, ki ste jo že na-vedli, lahko bori za najvišja mesta?

Španija. Slovenija bo prav gotovo odigrala vidno vlogo na domačem prvenstvu. Je zelo solidna ekipa, ki ima zelo jasne načrte. Nosilca igre sta Dragič in Lakovič, ostali igralci pa ju od-čno dopolnjujejo. V obrambi so zelo dobrni, branijo fizično, kar je pogoj za vi-soko uvrstitev. Favoriti so še Srbija, Litva ... no, veliko jih je.

Kdo od slovenskih igralcev vas je najbolj navdušil?

Prav gotovo Dragič (Goran, op.a.). Prvič sem ga v živo videl ravno letos v Kopru. Opazil sem, da se je pri-lagodil ekipi, njegove izbire so vedno pravilne, je odličen napadalec, v obrambi pa je prav tako zelo agresiven. Tudi Lakovič me navdušuje, prav tako Vidmar, ki si zna izboriti prostor, je hiter, odličen bloker in obrambni igralec.

Ali bi še napovedali, kdo se bo uvrstil v polfinale?

Nisem dober napovedovalec. Rad bi, da bi tam igrala Italija, Datome pa bo absolutni protagonist prvenstva.

Veronika Sossa

Mislim, da je najzahtevnejša ravno skupina v Kopru. Tega mnenja pa nisem zato, ker igra tam Italija ...

Kdo se ob Grčiji, ki ste jo že na-vedli, lahko bori za najvišja mesta?

Španija. Slovenija bo prav gotovo odigrala vidno vlogo na domačem prvenstvu. Je zelo solidna ekipa, ki ima zelo jasne načrte. Nosilca igre sta Dragič in Lakovič, ostali igralci pa ju od-čno dopolnjujejo. V obrambi so zelo dobrni, branijo fizično, kar je pogoj za vi-soko uvrstitev. Favoriti so še Srbija, Litva ... no, veliko jih je.

Kdo od slovenskih igralcev vas je najbolj navdušil?

Prav gotovo Dragič (Goran, op.a.). Prvič sem ga v živo videl ravno letos v Kopru. Opazil sem, da se je pri-lagodil ekipi, njegove izbire so vedno pravilne, je odličen napadalec, v obrambi pa je prav tako zelo agresiven. Tudi Lakovič me navdušuje, prav tako Vidmar, ki si zna izboriti prostor, je hiter, odličen bloker in obrambni igralec.

Ali bi še napovedali, kdo se bo uvrstil v polfinale?

Nisem dober napovedovalec. Rad bi, da bi tam igrala Italija, Datome pa bo absolutni protagonist prvenstva.

Veronika Sossa

**FACEBOOK
FotoUtrip
EuroBasketa**

Fotografije zbiramo na naši strani FB

V času evropskega prvenstva bomo na naši facebook strani Pri-morski_sport zbirali fotografske utrikinje s prizorišč EuroBasketa, naj-lepše fotografije bomo nato objavili tudi v tiskani izdaji Primorskog dnevnika. Vse, ki si boste ogledali tekme ali obiskali navijaške cone po Sloveniji, vabimo, da sebe in dogodek ujame-te v fotografski objektiv. Vzemite s sabo tudi izvod Primorskog dnevnika ali pa poslikajte se z mobilnimi aplikacijami, nato pa fotografijo objavite na naši facebook strani ali pa jo pošljite na naslov sport@primorski.eu!

Eurobasket 2013 v številkah

600.000 - S tolikšnim številom prebivalcev je Črna Gora najmanjša država, udeleženka EP. Sledijo ji Slovenija, Makedonija in Latvija, ki imajo vse po približno dva milijona prebivalcev. Rusija je največja s 143 milijoni prebivalcev.

14. - To mesto zavzema Slovenija na svetovni jakostni lestvici Mednarodne košarkske zveze Fiba. Najvišje uvrščena evropska država je Španija (2.), sledijo ji Grčija, Litva in Rusija. Kljub temu si Slovenija od domačega prvenstva po-tihem obeta kolajno.

201 - Toliko je v centimetrih povprečna telesna višina slovenskih reprezen-tantov, povprečna telesna višina moškega dela prebivalcev Slovenije, sta-rih nad 15 let, pa je 178 cm

28,4 - je povprečna starost slovenskih reprezentantov; letošnja reprezentanca je tako najstarejša, odkar Slovenija sodeluje na evropskih prvenstvih v košarki. Najmlajši član reprezentance je bil rojen leta 1991, najstarejši pa leta 1978. Povprečna starost vseh prebivalcev Slovenije je 42,1 leta. Od vseh udeleženih na le-tošnjem eurobasketu ima najstarejšo ekipo Turčija s povprečno starostjo 29 let. Najmlajša je srbska reprezentanca, ki šteje 24 let.

37 - Tolikšna le starost najstarejšega posameznika. To je Finec Hanno Motto-la, najmlajši pa je Šved Ludvig Hakanson, ki je star 17 let.

203,6 - Je povprečna višina izbrane vrste Hrvaške, najvišje v prvenstvu. Povprečno najnižjo ekipo ima Makedonija, ki meri povprečno 197 cm. Makedonec Bo McClellan in Poljak Krzysztof Szubarga sta na letošnjem prven-stvu najnižja posameznika; visoka sta 178 cm. Najvišji igralec je bosanski košarkar Nedžad Sinanović, ki meri 220 cm.

GORICA

VZHODNI KRAS

ZAHODNI KRAS

TRST DOLINA MILJE

TOTOLIPK

Od kod izvirajo najboljši košarkarski »izvedenci« med Slovenci in Italiji? Odgovor na vprašanje bo (morda) ponudil TotoLipko, igra na osnovi zemljepisne pripadnosti športnikov, ki jih bomo vsak dan poklicali, da napovejo izide tekem evropskega prvenstva. Tistih, ki ne bomo poklicali, pa naj navajajo za svoje...

Današnja napoved

DAVID AMBROSI ODBORNIK ŽŠ DOM Italija - Rusija: 5 točk Srbija - Litva: Srbija za 1 točko Slovenija - Češka: Slovenija za 15 točk Najboljši strelec za Slovenijo: G. Dragić	ERIK PICCINI TRENER POLET/KONTOVEL Italija - Rusija: Rusija za 12 točk Srbija - Litva: Litva za 4 točke Slovenija - Češka: Slovenija za 18 točk Najboljši strelec za Slovenijo: G. Dragić	EDVIN CARLI NOGOMETNA VESNE Italija - Rusija: Rusija za 6 točk Srbija - Litva: Srbija za 10 točk Slovenija - Češka: Slovenija za 5 točk Najboljši strelec za Slovenijo: Jaka Lakovič	SAMOA MAURO TRENERKA ŽŠ BREG Italija - Rusija: Italija za 6 točk Srbija - Litva: Srbija za 2 točki Slovenija - Češka: Slovenija za 10 točk Najboljši strelec za Slovenijo: B. Nachbar
Legenda: pravilno napovedan izid = 5 točk; pravilno napovedan izid v razponu treh točk = 3 točke, pravilno napovedan zmagovalec = 1 točka, dodatno vprašanje = 3 točke			

ANKETA - Napovedi naših košarkarjev pred začetkom EuroBasketa

Slovenija gre naprej

Košarkarski turnir v Dolini je bil priložnost, da smo košarkarje slovenskih klubov vprašali za mnenje pred začetkom EuroBasketa 2013. Košarkarjem smo postavili pet vprašanj: 1. Kaj lahko doseže Slovenija? 2. Kaj lahko doseže Italija? 3. Kdo so glavni favoriti za naslov prvaka? 4. Kje boste spremljali prvenstvo? 5. Ali se vam zdi, da bo prvenstvo dobro organizirano?

Alen Semec, igralec Brega in navijač Španije

1. Slovenija lahko cilja na kolajno. Ker bodo nastopili pred domaćimi gledalci, so bržkone zelo motivirani. Mislim, da je to dobra priložnost, da dosežejo visoko uvrstitev, čeprav niso popolni.
2. Italija ima težko nalogo, ker so okrejeni. Škoda, saj so imeli priložnost, da bi v popolni postavi spet ciljali na višjo uvrstitev.
3. Ne vem, kdo bo prvak. Favoriti so Rusija, Španija, čeprav je okrnjena, Grčija in Litva. Prvenstvo bo vsekakor izenačeno.
4. Seveda bom prvenstvo spremjal, po TV in po dnevniku. Če bo priložnost, si bom ogledal kako tekmo v Kopru.

5. Vtis je dober. Mislim, da je Slovenija v prvenstvu vložila res veliko in upam, da bo uspešno.

Christian Slavec, igralec Jadrana in navijač Srbije

1. Če bodo Slovenci napredovali v drugi krog, ne bodo imeli lahkega razporeda. Mislim, da se bodo vsekakor uvrstili med najboljših osem ekip, potem pa se lahko zgodi karkoli. Ogledal sem si že tri pripravljalne tekme Slovenije in zdeli so se mi motivirani. Če bodo igrali skupinsko in v voljo do zmage, lahko dosežejo marsikaj.

2. Če bi Italija igrala v popolni postavi, bi lahko dosegljala visoko uvrstitev. V tako okrejeni postavi bo že uspeh, če jim bo uspela uvrstitev v drugi krog.

3. Favoriti? Španija, Litva in Srbija, čeprav so mladi.

4. S soigralci si bomo ogledali tekmo med Srbijo in Litvo (danes, op.a.), ostala srečanja pa si bom ogledal po televiziji, saj imamo vsak dan trening.

5. Vtis je dober, mislim, da so se potrudili in da bo torej prvenstvo uspelo.

Peter Franco, igralec Jadrana in navijač Slovenije

1. Tudi če niso popolni, lahko Slovenci posežejo po visokih mestih. Nenazadnje so vse ekipe okrejnene.

2. Italija je na slabšem, saj so brez nosilcev igre.

3. Ne bi vedel, kdo je favorit za zmago.

4. Tekme bom spremjal po televiziji.

5. Mislim, da bo dobro organizirano. V Kopru je glavno vlogo imel tudi naš bivši trener Boban Popović.

Luca Gelleni, igralec Brega

1. Mislim, da se lahko Slovenija uvrsti v četrtnfale. Potem pa bo odvisno od razporeda.

2. Italija ima težko nalogo. Vseeno mislim, da jim bo uspela uvrstitev v četrtnfale.

3. Španija in Litva.

4. Spremljal bom po televiziji, ogledal pa si bom tudi tekmo v Kopru.

5. Mislim, da je dobro organizirano, saj je v Sloveniji košarka na prednostni leštvi športov. Veseli me, da je prvenstvo tako blizu, saj si bom lahko kvalitetne tekme ogledal v živo.

Daniel Batisch, igralec Jadrana in navijač Srbije

1. Slovenija ima potencial za dober nastop. Upam, da ji bo uspel preboj v četrtnfale, nato pa, da bodo s prepričljivo igro šli še dlje.

2. Italija je okrejena in sploh ni na nivoju ostalih ekip. Grčija, Litva, Srbija, pa tudi Slovenija so očitno boljše.

3. Favoriti so Srbija, upam tudi Slovenija in Grčija.

4. Soigralci si bom ogledal tekmo med Srbijo in Litvo, potem pa bom spremjal tekme po televiziji doma ali v Našem baru (pri Briščikih, op.a.).

A. Semec KROMA

C. Slavec KROMA

P. Franco KROMA

L. Gelleni KROMA

D. Batisch KROMA

M. Bole KROMA

V Kopru slovesno odprtje ob 17.00

KOPER - Uradno odprtje EuroBasketa 2013 v Kopru bo danes ob 17. uri s slovesnostjo na Ukmarjevem trgu. Na tem trgu bodo na ogled vse tekme, ki jih gostuje Koper, kot tudi tekme slovenske reprezentance. Prostor v Taverni pa bo predvsem namenjen predstavitvi držav. Jutri bo Finsko-švedski večer, Italija se bo predstavila 7. in 9., Grčija pa 8. septembra. Med današnjo slovesnostjo bodo odkrili in predstavili pokal EuroBasketa 2013, s katerim se bodo lahko obiskovalci in navijači tudi fotografirali. Sledil bo zabavnih program, ki ga bodo popestrile plesalke plesne šole Fiona dane in akrobatska skupina Salto.

ESTETSKI ŠPORTI - Komisija Združenja je polno zaživelja

Konec meseca na Pikelcu prvič Festival estetskih športov ZSŠDI

SK Devin: Slalom po mestni ulici

SK Devin je v nedeljo v sodelovanju z ZSŠDI in pod pokroviteljstvom Občine Devin Nabrežina, v ul. Sorgente v Tržiču priredil tekmo z rollerji, ki je bila tudi peta preizkušnja Meddeželnega prvenstva Inline Alpine Slalom, ki ga prireja društvo Roller Team Veneto in na katerem so tokrat našeli sedem sodelujočih društev in med katerimi velja zabeležili predstavnike SK Snežnik iz Ilirske Bistrike in seveda Devinove tekmovalce, ki so bili najštevilčnejši. Tekma je v tej navedeni tudi za Pokal Alternativa Sport in to disciplino je sprejela pod svoje okrilje tudi vesdržavna federacija FIHP.

Na ulici, ki ima zadosten naklon za izpeljavo slaloma med količki, so postavili 21 vrat za prvi spust in 20 vrat za drugi spust, kar je omogočilo tekmovalcem, da so v drugi preizkušnji bili še hitrejši. Nekateri tekmovalci so se izkazali, zabeležili smo tudi nekaj padcev brez hujših posledic, na splošno pa je dirka povsem uspela in organizatorji so napovedali še zadnjo preizkušnjo, ki bo 28. in 29. septembra v Feltrah pri Bellunu. Tako pa končani tekmi so odborniki in starši SK Devin pripravili odlično kosilo ter ga obogatili z izvrstnimi sladicami in sadjem.

Pred nagrajevanjem so pozdravili Dario Štolfa, predsednik SK Devin, Ivan Peterlin, predsednik ZSŠDI in Omar Greco, podžupan in odbornik za šport Občine Tržič. Naj omenimo, da je prvo mesto zasedel SK Devin, drugo pa je bilo društvo Agonistica Sportmarket, na tretje mesto pa se je uvrstil SK Snežnik.

SKUPINA A DANES:

14.30 Izrael - Velika Britanija; 17.45 Belgija - Ukrajina; 21.00 Francija - Nemčija; **2. krog (5. 9.):** 14.30 Ukrajina - Izrael; 17.45 Nemčija - Belgija; 21.00 Velika Britanija - Francija; **3. krog (6. 9.):** 14.30 Nemčija - Ukrajina; 17.45 Belgija - Velika Britanija; 21.00 Francija - Izrael; **4. krog (8. 9.):** 14.30 Velika Britanija - Nemčija; 17.45 Ukrajina - Francija; 21.00 Izrael - Belgija; **5. krog (9. 9.):** 14.30 Velika Britanija - Ukrajina; 17.45 Nemčija - Izrael; 21.00 Belgija - Francija

SKUPINA B DANES:

(4. 9.): 14.30 Latvija - BiH; 17.45 Makedonija - Črna gora; 21.00 Srbija - Litva; **2. krog (5. 9.):** 14.30 Črna gora - Latvija; 17.45 BiH - Srbija; 21.00 Litva - Makedonija; **3. krog (6. 9.):** 14.30 Črna gora - BiH; 17.45 Latvija - Litva; 21.00 Makedonija - Srbija; **4. krog (8. 9.):** 14.30 BiH - Makedonija; 17.45 Srbija - Latvija; 21.00 Litva - Črna gora; **5. krog (9. 9.):** 14.30 Latvija - Makedonija; 17.45 Litva - BiH; 21.00 Črna gora - Srbija

SKUPINA C DANES:

(4. 9.): 14.30 Gruzija - Poljska; 17.45 Španija - Hrvaška; 21.00 Slovenija - Češka; **2. krog (5. 9.):** 14.30 Hrvaška - Gruzija; 17.45 Poljska - Češka; 21.00 Slovenija - Španija; **3. krog (7. 9.):** 14.30 Španija - Češka; 17.45 Hrvaška - Poljska; 21.00 Slovenija - Gruzija; **4. krog (8. 9.):** 14.30 Poljska - Španija; 17.45 Češka - Gruzija; 21.00 Slovenija - Hrvaška; **5. krog (9. 9.):** 14.30 Gruzija - Španija; 17.45 Hrvaška - Češka; 21.00 Slovenija - Poljska

Drugi del (Ljubljana, Stožice):

sreda, 11. septembra (skupina E): 14.30 B3 - A1; 17.45 B2 - A2; 21.00 A3 - B1; četrtek, 12. septembra (skupina F): 14.30 D3 - C1; 17.45 C3 - D1; 21.00 D2 - C2; petek, 13. septembra (skupina E): 14.30 A1 - B2; 17.45 B3 - A3; 21.00 A2 - B1; sobota, 14. septembra (skupina F): 14.30 C1 - D2; 17.45 D3 - C3; 21.00 C2 - D1; nedelja, 15. septembra (skupina E): 14.30 B1 - A1; 17.45 D3 - C3; 21.00 C2 - D1; ponedeljek, 16. septembra (skupina F): 14.30 D1 - C1; 17.45 D2 - C3; 21.00 C2 - D. **Četrtnfale (Ljubljana, Stožice):** sreda, 18. septembra: 17.30 E1 - F4 (tekma 79); 21.00 F2 - E3 (tekma 82); četrtek, 19. septembra. **Polfinale,** petek, 20. septembra: 17.45 zmagovalec 80 - zmagovalec 81 (tekma 86); 21.00 zmagovalec 79 - zmagovalec 82 (tekma 85). **Finale,** nedelja, 22. septembra: 17.30 za 3. mesto; 21.00 finale.

Kje druženje navijačev reprezentanc

V času EuroBasketa bodo zaživeli tudi številni gostinski lokalji, še posebej tisti, v katerih bodo poseben program, pod taktriko Univerze na Primorskem, izvajale posamezne države, ki jih gostijo v Kopru. Tako bo Loggia namenjena druženju Turkov, Museum Švedom, Bander bar Fincem, v Kapetaniji se bodo družili Italijani, v La Storii Grki, v Kroštoli pa bodo svoj družabni prostor imeli Rusi. VTaverni v Kopru bo vse do konca prvenstva, 22. septembra, delovala tudi Info točka.

NOGOMET

Roma največji zaslužkar, razsipni Napoli

RIM - Po pisaju nemške spletne strani TransferMarkt je italijanski nogometni prestopni rok (uradno se je končal v ponedeljek zvečer) obrnil letos 800 milijonov evrov, skupno so klubovi vnovčili za tri milijone evrov več kot so porabili. Več denarja so obračali samo v Angliji. Najbolj je aktivna bilanca Roma (+25 milijonov), kljub prodaji Cavanija pa je bil najbolj razsiperen Napoli (-16). Med prestopnim rokom je zamenjalo klub kar 1.500 nogometarjev!

BLATTER - Prvi mož mednarodne nogometne zvezze (Fifa) Sepp Blatter se je odzval na nedavni prestop, vreden sto milijonov evrov, ko je Gareth Bale zapustil Tottenham in se preselil v Madrid k Realu. »Ne vem, če je en igralec res vreden toliko denarja,« je dejal prvi mož svetovne nogometne družine.

Obvestila

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaje plavanja za otroke od 4. leta dalje. Za informacije poklicite ob delavnikih med 14. in 17. uro na tel. št. 04051377.

ŠD SOVODNJE vabi na predstavitev društvenih programov in članske ekipe, ki bo v petek 6. septembra 2013 ob 21.00 uru na nogometnem igrišču v Sovodnjah ob Soči.

SPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL obvešča, da se bo vadba za vse skupine začela v ponedeljek, 9. septembra, po sledenčem sprednu in urniku: MOTORKA (2008/09) ob sredah 16.15 - 17.15 občinska telovadnica v Repnju; MIKROBASKET (2006/07) ob ponedeljkih 16.15 - 17.15 telovadnica na Kontovelu, ob sredah 17.15 - 18.15 občinska telovadnica v Repnju; MINIBASKET MLAJŠI (2005) ob torkih v četrtekih 16.15 - 17.15 telovadnica na Rouni pri Briščikih; MINIBASKET STAREJŠI (2003/04) ob ponedeljkih, sredah in petkih 16.15 - 17.30 telovadnica na Rouni pri Briščikih. Informacije na tel. 340/4685153 (Erik Piccini) ali e-mail poletkosarka@libero.it.

»Ugotovili smo, da skupaj premoemo kar tristo deklek različne starosti,« je še povedala Križmančičeva. To pa je vse prej kot zanemarljivo število športnic.

In seveda želijo, da bi Festival postal tradicionalen. (ak)

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteoroške opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.30 in zatone ob 19.37
Dolžina dneva 13.07

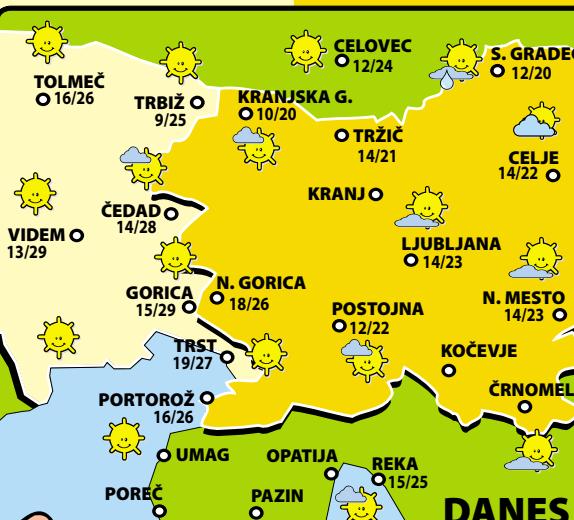
Nad Evropo se zadržuje azorski anticiklon, ki nam zagotavlja lepo in stabilno vreme vsaj do konca tedna.

Po nižinah, ob morju in v Alpah bo lepo jasno vreme. V Predalpah bo lahko nekaj krajevne in občasne zmerne oblakostnosti. Zjutraj bo po kotlinah hladno, čez dan pa tudi v visokogorju skoraj poletno topljo. Ob morju bodo pihali krajevni vetrovi.

Na Primorskem bo povečini jasno, drugod bo delno jasno z zmerno oblakostjo, v vzhodni Sloveniji občasno pretežno oblako. Zjutraj bo ponokod po nižinah megla.

Po vsej deželi bo povečini jasno; le v Predalpah bo ponokod občasno nekaj več oblakostnosti. Ničta izoterma bo nad 4000m. Ob morju bodo pihali krajevni vetrovi.

Jutri in petek bo delno jasno z občasno povečano oblakostjo. Več sončnega vremena bo na Primorskem, kjer bo tudi najtopleje.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.35 najnižje -63 cm, ob 11.02 najvišje 48 cm, ob 16.55 najnižje -31 cm, ob 22.40 najvišje 42 cm.
Jutri: ob 4.55 najnižje -61 cm, ob 11.22 najvišje 52 cm, ob 17.22 najnižje -34 cm, ob 23.06 najvišje 37 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 22,9 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 25 2000 m 9
1000 m 20 2500 m 6
1500 m 12 2864 m 4
UV indeks bo sredi dneva v krajih z jasnim vremenom po nižinah do 6 in v gorah 6,5.

Literarni natečaj Založništva tržaškega tiska

Po koncu začetek

Škrlat v temi

Angel varuh moj, bodi vedno ti z menoj...

mrmra Nina, da bi preglasila hropenje, ki prihaja z njene desne. Če bo Angela zmolila desetkrat od mezinca do mezinca obeh rok in desetkrat še v nasprotni smeri, se bo pomirila in mogče ne bo skočila na Milico, prasico hudičovo, ki hrope dneve in noči na njeni levi, čik ji visi iz škrbastih ust, pepel pada na blazino in na Miličin umazan vrat. Milica se že več dni ni umila in če bo šlo tako naprej, jo bo uprava umila prisilno. Milica je zadeta in bo zadeta, dokler ji hepatitis C ne bo jeter spremenil v kašo in dokler ne bo crnila kot pes, tu zdaj ni pomoči, ker ji je H, ki ga je v zaporu toliko kot zunaj, že popolnoma zluknjal občutke in z njimi razum.

Nina bi rada jutri v pralnici normalno delala. Pralnica je blizu izhodnih vrat. Skoznja lahko pogleda ven. Ujameš pogled na park. Tudi tam so kamere, ki pa jih po določenem času sprejmeš. Park in pralnica govorita s tistim delom Nine, ki si vsako jutro želi, da bi spet vzela H, ker enkrat ni nobenkrat. Na združljivju so jo naučili: Če abstiniraš, nisi ozdravljen. Si narkoman, ki abstinenca. Vsak dan premagaj svojo željo.

Ahgg, aghhhh, aghhh ... Ogorek žari v temi. Pepel neslišno pada po blazini.

... stoj mi noč in dan ob strani ...

»First Cut Is The Deepest,« kakor da popeva Angel varuh, ko se nasloni na nočno omarico med njunima posteljama, kakor da je prišel s kakšnega koncerta, krila je položil na usločen hrbot oblečen v škrlni svilen suknič, noge mu tičijo v belih nogavicah in črnobelih čevljih, ki so v kontrastu s cevastimi črnnimi hlačami, ja tak je kot Rod Stewart. Angel je stopala po otroško obrnil mičkeno navznoter, zrak je zadišal po poletnem mraku, utranjeno mestnem asfaltu in po morju, skratak, po sreči.

»Tišina ni nasprotje hrupa,« je rekel, ko se je vibriranje, ki ga je povzročil, umirilo, »tišina je odsotnost hrupa. Nasprotje hrupa je zvok, ki ga povzroča padanje pepela na blazino. Nasprotje hrupa je implozija zvoka padajočega pepela.«

»Prekleto komplikirano. A tako govorji moj Angel varuh, ki je oblečen kot Rod Stewart?«

»Razume, kdor razume. In tukaj, da me boš čustveno izsiljevala, raje povej, koliko si pretekla danes.«

Tudi ko teče po dvorišču starega gradu, Nina sliši Miličino hropenje. En krog, pet krogov, sto krogov, 35.000 metrov, matoran. Inženiring telesa in duše. Sprememba časa, ki propada in teče z nadzvočno hitrostjo v izginjanje, v čas, ki steje. Druge zapornice jo gledajo z zaničljivo zavistjo. Kamere jo gledajo z mehanskim zanimanjem. Noge so čisto njene, dih je čisto njen, misli ji sledijo.

»Pridna,« reče Angel in posnema otroško govorico, ki se je Nina navzela v zaporu.

»Pridna. Če bom pridna, bo vse v redu.«

Ko je Nina sedela svojo prvo dasko, ji tek in pridnost še na misel nista prišla. Bila je na igli in je štela dneve, ko bosta ona in igla zunaj. Da bi imela mir, je z majhnimi darili in pustolovščinami ustvarjala zavetje zase in svojo srebrno kraljico. Vedno je imela skrite male trave. Vedno je vedela, kje jo lahko poka-

dijo. Vedno so jih paznice skoraj dobile. Nikoli pa jih niso dobile v resnici.

Eskimi baje poznajo izraze za več vrst snega. Nina je takrat poznala samo en izraz za samo en čas. Zdaj se je spremeniла v časovnega Eskima: pretekli čas, prihodnji čas, sedanji čas, linearni čas, ciklični čas, čas ki teče, čas ki stoji ... Čas, ko oče zajoka. Čas, ko mami na obisku pregledajo torbico. Čas, ko si bila plenilka. Čas, ki ni več tvoj. Čas, ki spremeni globino, srce, misel, voljo in priložnosti. Čas, ko te ni. Čas, ko si.

... vsega hudega me brani ...

»Ne moreš začeti novega življenja, če ne končaš starega,« šelest Angelov glas med Miličnim golčanjem.

Pred pralnico je Nina delala v delavnici. Lepila je vrečke za bruhanje. Ko je bila še majhna, so vanje bruhalo luzerji na šolskih izletih. Zdaj so take vrečke na letalih. Potujejo po celiem svetu. Lepijo jih luzerke. Za 12 centov na uro. Kaj se je zgodilo s punčko, ki je imela v šoli same petice? Zgodila se je scena. Stopila je na sceno. Izbrala je svojo vlogo: Narkomanka, Naička, Žrtev, Plenilka, Izzivalka, Zanikovalka, Ljubimka, Izgubljena hčerka ...

»Tudi rezirala si v resnici sama,« se hahlja Angel, »kot rezira tisti, ki pri ruski ruleti drži pištolj v roki.«

Ne, nisem odvisna, oči. Ti kar poslušaj Roda Stewarta, to je glasba za vas, starčke, in bodi miren. Nisem odvisna, neham lahko kadar hočem, drogo lahko jemlješ zelo kontrolirano, ne kradem, zlasti ne kradem doma, ne lažem, nimam že dvanašt pogojnih kazni, ne dilam, ker sem pametna, šola je za ovce, ne hodim krast tuje hiše in ne ropam nemičnih stark, ne, ne kramem po trgovinah, ne odmetvam igel v peskovnicu, ne, oči, nisem odvisna in ne, ne prodajam se, oči, nisem jaz tista, ne sekam jaz heroina, ne redčim ga, da bi ga manj prodala in več imela, nisem tista, ki so me zadnjič aretilirali pred Namo, nisem tista, ki jo je sodnik, ta prasec, poslal naravnost v preiskovalni zapor, ne nisem odvisna, nisem tista, ki bo nekega dne hvaležna policaju, ki jo je aretiliral, sodniku, ki jo je obsodil, ne, oči, nisem jaz tista.

Tudi tista nisem, ki je na prvo prestajanje kazni prinesla več droge, kot jo je ta zapor kadarkoli videl, v vseh luknjah, ja, v riti tudi, imeti morajo nalog, da ti pogledajo v usta, kaj šele kam drugam.

... prav prisrčno prosim te ...

»Ne bom obsojali grešnika, obsojamo samo greh,« se muža Angel in pomiga s krili, njegov škrlni svileni suknič pa zasumi, kot bi se podrgnil ob mikrofon.

Tista sem, ki sta jo oči in mami hodila edina obiskovat, tista ki sta ji v prostor osamelosti in življenjske abstinence, kako ironično, prinašala krotkost telesa in duha. Takrat sem se tepla s sojetnicami in paznicami, krizirala in blefirala, kamere in oči, ki snemajo čas in prostor, pa so vodile ekonomijo odvetnih in pridobljenih pravic, izhode, pogojne, obiske, telefone ... in pisale po zaporniških kartonih, ter določale, kaj sem.

... varuj me ...

Takrat enkrat je oče prvič zajokal drugače.

Na mizo v sobi za obiske je spustil fotografijo. Posnel jo je sam. Na njej je bila Nina, igla ji je gledala iz golega pregiba noge, glava je bila vržena v stran, telo je bilo bledo in zapuščeno. »Ne moreva več prihajati, zjebala si nama dovolj velik del življenja,« je rekel in prvič po dolgem času položil mami roko na hrbot.

Za njima je ostal prazen prostor prihodov in odhodov, kraj se je spremenil v nekraj ... Tako sta me vzgojila, tako naredila, to je moj lajf, sama odločam ... Igra je bila končana.

Tako se v svetu nujnosti, nadzora, omejenosti, apatije in rutine spremeniš v nič. In začneš res štetni in tehtati dneve in sebe v njih: brez izobrazbe, brez imetja, brez prijateljev, brez prihodnosti. Zazdi se ti, da nepolnopomenski brez prerašča v polnopomensko besedno vrsto, ki bi jo lahko človek sklanjal in spregal.

Če imaš srečo, da dobro izmeriš in pretehaš, se rešiš. Za to potrebuješ prava orodja. Pravo razumevanje besede brez.

Iz morja odsotnosti in manjkanja se lahko vrneš na suho.

Ko je odsedela svojo prvo dasko, je prišla domov sama svoja in prava, oče se je spet lahko smejal in Nina je, ne glede na to, kaj je delala, vedno dvignila telefon, ko jo je klicala mama, in je, ne glede na vse, govorila z njo, dokler mama ni odložila. In prvič v življenju je delala, kar jo je res veselilo, fotografirala je poroke.

Ampak - vedno je kakšen ampak. Čas, ki je bil prej, ima svojo kakovost in vrsto in volumen in težo. Ker v njem ni bilo vesti je Nina z Milico kradla v trgovini. Prodajalka je zaklenila vrata in skušala poklicati policijo. Milica jo je zgrabila za vrat in je, gledano s sosednje postelje, prav vseeno, da je Nina skočila vmes, ker je kraja postala roparska tatvina, oni pa storilki, in za roparsko tatvino je predvidena kazen od treh do desetih let in je to zdaj nova stará kazen, nov star račun, ki ga je treba plačati, da bo staro življenje končano in novo začeto. Najmanj še leto in pol, kartoni pa se v upravnih pisarni izpisujejo sami, škrab škrab, škrab, oči in kamere jim narekujejo, tudi ko ponochi spiš, tudi ko ponochi ne spiš, disciplina sama organizira analitični prostor, v katerem določijo in določiš, kdo si in kdaj ti bo vsaj formalno odpuščeno.

... in vodi me.

»Milica ne bo šla nikoli na koncert Roda Stewarta, Rod ima 67 let, Milica pa hudo cirozo in odsotnost duha. Ti pa imas še sanse. Stvari se bodo zdaj odvijale bliskovito,« reče Angel in vstanje z nočne omarice ter razpre krila. Za njim ostane le škrlnati odsev v temi.

Pepel pada na odejo in Miličin umazan vrat, hropenje je vse hujše, ogorek bo zdaj zdaj padel na tla, Nina spi, kartoteke v pisarni škrebljajo, Rod Stewart pa z visoko blondinko in dojenčico v naročju vstopa v hudo razkošen hotel sredi Londona.

PO KONCU ZAČETEK

Literarni natečaj Založništva tržaškega tiska

GLASUJEM ZA:

Škrlat v temi

ŠIFRA:

Škrlat v temi

Objavljeno v Primorskem dnevniku dne 4. septembra 2013

IME IN PRIIMEK _____

KONTAKT (telefon ali e-mail) _____

Odrezek pošljite na naslov Založništvo tržaškega tiska, Ul. Mon-tecchi 6, 34137 Trst ali oddajte v Narodni in študijski knjižnici v Trstu.

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **11.20** Nad.: Don Matteo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Nad.: Il commissario Manara **15.05** Nad.: Paura di amare **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: Estate in diretta **18.50** Igra: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Techetechetè, vista la rivista **21.10** Nad.: Last cop - L'ultimo sbirro **23.05** Nad.: Miss Fisher

Rai Due

7.00 Risanke **8.25** Nad.: Heartland **9.05** Nad.: Settimo cielo **10.30** Dnevnik: Tg2 Insieme **11.20** Nad.: Il nostro amico Charly **12.10** Nad.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nad.: Ghost Whisperer **17.55** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: Senza traccia **19.35** Nad.: Castle **20.30** 23.20 Dnevnik **21.05** Nad.: Ombrelloni **21.10** Show: Virus - Il contagio delle idee **23.35** Film: Liability

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **8.00** Agorà Estate **10.30** Film: Lo smemorato di Collegno **12.00** Dnevnik **12.25** Per ridere insieme con Stanlio e Ollio **13.05** Nad.: Terra nostra **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.45** Dnevnik LIS in Tg Piazza Affari **15.00** Nad.: Le nuove avventure di Flipper **15.45** Film: Le chiavi di casa **17.35** Dok.: Geo Magazine **18.55** 23.25 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.15** Simpatične canaglie **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Ritorno a Brideshead

Rete 4

6.20 Rubrika: Media Shopping **6.50** Nad.: Chips **7.45** Nad.: Charlie's Angels **9.00** Nad.: Siska **10.00** Nad.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nad.: Detective in corsia **12.55** Nad.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nad.: Flikken - Coppia in giallo **16.35** Film: La guerra privata del maggiore Benson **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.25** Aktualno: Quinta Colonna - Il Quotidiano **21.10** Nad.: The Mentalist

23.10 Film: Lo squalo 4 - La vendetta (horror)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Nad.: Elisa di Rivombrusa **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Nad.: Il segreto **15.45** Talk Show: Pomeriggio Cinque **20.00** Dnev-

nik in vremenska napoved **20.40** Paperisima Sprint **21.10** Nad.: Le tre rose di Eva **23.30** Film: Il bacio che aspettavo

Italia 1

7.00 Nan.: Tutto in famiglia **7.50** Nan.: A tutto ritmo **8.40** Nad.: Giovani campionesse **9.30** Nad.: The vampire diaries **10.30** Nad.: Gossip Girl **11.30** Nad.: Pretty Little Liars **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: The Cleveland Show **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.25** Kviz: Top One **16.25** Nad.: Smallville **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI - Miami **21.10** Film: 300 (dram., i. G. Butler) **23.40** Film: Ninja Assassin

La 7

7.00 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.40** Coffee Break **11.00** 20.30 In Onda Estate **12.00** Nan.: Suor Therese **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: The District **18.10** Nad.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik

21.10 Film: Sleepers (dram.)

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.15** Le interviste **7.25** 12.45 Italia economia e prometeo **7.35** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Rubrika: Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi studio **17.00** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.30** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy hour **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.15** Odmevi **7.00** Dobro jutro **10.10** Risnake, otroške oddaje in naničanke **12.00** Dok. serija: Zakaj revščina **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.20** Globus **15.10** Mostovi - Hidak **15.45** 18.40 Risnake **15.50** Male sive celice **16.30** Odd.: Sprehodi v naravo **17.00** Poročila **17.20** Dok. serija: Village folk **17.35** Nad.: Mali širni svet **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Film tedna: Armin (kom., '07) **21.25** Slikovith 55 **22.00** Odmevi, sledijo poročila, šport in vremenska napoved **23.05** Odkrito

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.20** Dobro jutro **12.30** 23.30 Točka **14.40** To bo moj poklic **15.15** O živalih in ljudeh **15.40** Na vrtu **16.05** Evropski magazin **16.20** Mostovi - Hidak **17.00** 20.00 Košarka: EP **17.35** Košarka: Španija - Hrvaska, prenos **19.50** Žrebjanje Lota **20.50** Košarka: Češka - Slovenija, prenos

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.35** Aktualno **8.00** 9.30 Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **8.55** 11.10, 17.50, 18.50, 19.30 Kronika **9.00** Sporočamo **9.40** Slovenska kronika **10.00** Mandatno-volilna komisija, prenos **12.30** Poročila **13.30** Prvi dnevnik **14.00**

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo, prenos **16.35** Na tretjem... **17.30** Poročila **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **19.55** Sporočamo **20.00** Aktualno **21.30** Žarišče **21.45** 23.20 Kronika **21.55** Sporočamo **23.00** Aktualno **23.25** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Istra in... **15.00** Istrska potovanja **15.40** Vesolje je... **16.10** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **16.40** „Q“ **17.25** Pogovor z... **18.00** Lynx Magazin **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vse danes **19.25** Sport **19.30** Alpe Jadran **20.00** City folk **20.30** Le parole più belle **21.00** Boben **22.15** Folkest v Kopru 2011 **22.45** Arhivski posnetki **23.30** Artevisione

Rai Sreda, 4. septembra
Raimovie 23.40

The million dollar baby

ZDA 2004
Režija: Clint Eastwood
Igrajo: Clint Eastwood, Alan Freeman, Hillary Swank

VREDNO OGLEDA

Boksarski trener Frankie Dunn je vse življenje preživel v ringu in bil mentor številnim sijavnim boksarjem. Potem ko je izgubil stike s hčerkjo, se dolgo časa ni žezel v nikomer zblizati. Njegov edini prijatelj je Scrap, nekdanji boksar, ki skrbti za Frankiejevo telovadnico in ve, da se pod grobim površjem skriva človek, ki že 23 let vsak dan hodi k maši, kjer neuspešno išče odpuščanje. Nekega dne pa se v Frankiejevi telovadnici pojavi Maggie Fitzgerald, ki ga s svojo močno voljo očara in prepriča, da postane njen trener. Maggie ni bila nikoli bogata, vendar ima nekaj, kar imajo le redki - natančno ve, kaj želi, in pripravljena je storiti vse potrebno, da bi to dosegla. Nadarjena je, osredotočena, ima močno voljo, potrebuje samo nekoga, ki bo verjel vanjo.

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družbenikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329

Sežana, tel. 03179-109112643

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-109112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasovalna agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST

iQ
cena

ODLIČNA TAKTIKA ZA SHOPPING

5. SEPTEMBER

- NOČNO NAKUPOVANJE DO 24. URE Z MEGAPUSTI
- NAVIJAMO ZA NAŠE V QLANDIA FAN ZONES SLOVENIJA : ŠPANIJA OB 21. URI
- NAGRADNA IGRA - KOLIKOR KOŠEV SLOVENSKE REPREZENTANCE TOLIKO PVRNjenih RAČUNOV

4. DO 22. SEPTEMBER

- OGLEDI TEKEM - FAN ZONES ZA VSE KOŠARKARSKE NAVDUŠENCE
- PAMETNI NAKUPI Z IQ CENAMI

Odlična priložnost za nakup!

Svinjsko stegno

brez kosti,
postrežno, 1 kg

redna cena 6,85
**V AKCIJI
4³⁹**

CENEJE
35%

Skuša

sveže, postrežno,
1 kg

redna cena 7,49
**V AKCIJI
5¹⁹**

CENEJE
30%

Kruh Hribovc

mešani ali beli,
postrežno, Žito, 1 kg

redna cena 2,89
**V AKCIJI
1⁸⁹**

CENEJE
34%

KUPON

Dunajski zrezek XXL (svinjski, puranji),
pomfrit, zelenjava
z žara

redna cena 5,40

4³²

S KUPONOM 20% CENEJE

INTERSPAR

Restavracija

INTERSPAR

NOVA GORICA